

تحرکات تاکتیکی نمی تواند از نابودی رژیم صهیونیستی جلوگیری کند

کرونا را جدی بگیریم

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۹۹۵ | دوشنبه ۳۰ فروردین ۱۴۰۰ | ۶ رمضان ۱۴۴۲ | ۱۹ آوریل ۲۰۲۱ | ۱۶ صفحه

ویژه انتخابات ۱۴۰۰
آخرین اخبار و تحلیل ها

۴
جمهور

دکتریدالله جوانی
دکترین رفتار سیاسی سپاه

۲
نگاه

علی حیدری
حلقه مفقوده سیاست!

۲
سرمقاله

صبح صادق آخرین اقدام هسته ای جمهوری اسلامی ایران را واکاوی می کند

۳
دیدگاه

غنی سازی ۶۰ درصدی گامی واقع بینانه در مواجبه با غرب

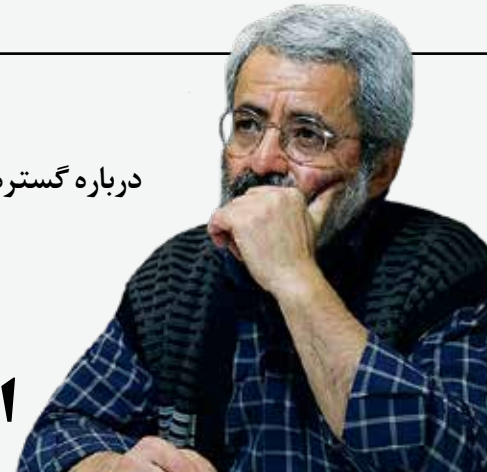
گفت وگو با دکتر خیرالله پروین
درباره ابعاد حقوقی اختیارات رئیس جمهور در قوانین

رئیس قوه مجریه
اختیارات گسترده ای
برای پیشبرد کشور دارد

۸-۹
رئیس جمهور
نگاهی به اختیارات رئیس قوه مجریه در ایران
پرونده

گفت وگو با عباس سلیمی نمین
درباره گستره آزادی عمل رؤسای جمهور در ایران

ادعای بی اختیاری
تلاش برای
افزایش قدرت است

سر مقاله

حلقه مفقوده سیاست!

علی حیدری

سردبیر

رمضان ماه میهمانی خدا و فرصتی برای زوددن غبار از دل و پیراستن جان از سیاهی و ناپاکی است. این فرصت ویژه و استثنایی در نگاه اول یک موقعیت معنوی برای بهره‌گیری از فیوضات الهی قلمداد می‌شود که در مرحله بالاتر در رفتارهای اجتماعی تأثیر می‌گذارد و به همدلی، هم‌زبانی و مواسات بیشتر در جامعه می‌انجامد؛ اما کارویژه رمضان نباید تنها به ابعاد اجتماعی آن محدود و محصور شود و تقویت بنیه‌های معنوی در ایمن ماه باید به کاربست آن در فعالیت‌های سیاسی هم بینجامد و نتیجه آن سرایت اصول اخلاقی به موضع‌گیری‌های سیاسی باشد؛ چرا که فعالیت‌سیاسی در جامعه اسلامی پیش از هر چیز باید به زیور اخلاق آراسته شود و همین وجه تمایز آن با سیاست در جوامع و فرهنگ‌های دیگر باشد.

بر اساس اعتقادات و مبانی دینی ما، سیاست در اسلام ریشه در اخلاق دارد. اخلاق در حوزه سیاست مسئله‌ای اساسی است و فعالان سیاسی باید شاخصه‌های اخلاقی را مدنظر قرار دهند. منظور از سیاست در اینجا رفتارها و مواضعی است که مسئولان و صاحب منصبان در حوزه سیاست دارند. بیان دیدگاه‌ها، مواضع، مطالبات، معرفی توانمندی‌ها، شایستگی‌ها و دادن وعده‌ها با توجه به اصل حقیقت‌جویی و حفظ کرامت انسان‌ها در عرصه سیاست باید مورد توجه قرار گیرد و حتی نقد دیدگاه‌های رقیب‌ا و مخالفان با رعایت اصل انصاف و توجه به مفید بودن و سازنده بودن آنها باشد که لازمه فعالیت سیاسی در یک جامعه پویا و بانشاط است؛ اما تنزل دادن آنها به سطح تخریب، توهین، تهمت و... از مصادیق بی‌اخلاقی است که متأسفانه هر از گاهی آن‌هم در سطوح بالا مشاهده می‌شود. مردم در مقام صاحبان و ولی نعمتان انقلاب در هنگامه انتخابات بسا توجه به شعارها و وعده‌های نامزدها به انتخاب دست می‌زنند و انتظار دارند مشکلات آنها حل شود یا به سمت مرتفع شدن پیش برود و به مطالبات‌شان رسیدگی شود؛ اما وقتی به هر دلیلی دولتمردان در برخی وعده‌های خود موفقیتی به دست نمی‌آورند، کمترین کار این است که از مردم عذرخواهی کنند نه اینکه با فرافکنی و متهم کردن دیگران از پاسخگویی طفره بروند و با سخنان دور از واقعیت افکار عمومی را مشوش و ملتهب کنند. در این زمینه رفتار سیاسی رهبر حکیم انقلاب می‌تواند معیار مناسبی برای مسئولان، کارگزاران و فعالان سیاسی باشد. سخنان امام خامنه‌ای درباره اشتباه صورت گرفته در بین مسئولان درباره کنترل جمعیت در اواسط دهه ۷۰ و تأکید بر ضرورت جبران آن، حمایت از تصمیم سران قوا درباره مدیریت مصرف سوخت در سال ۱۳۹۸، دفاع و حمایت از دولت و شخص آقای روحانی در برابر کسانی که به دنبال استیضاح رئیس‌جمهور بودند و نمونه‌های دیگر نشان‌دهنده پابندی معظم‌له به اصول اخلاقی است که در هیچ شرایطی حاضر نیستند آن را زیر پا بگذارند.

سیره‌سیاسی امام‌خامنه‌ای(مدظله‌العالی) نشان‌دهنده این واقعیت است که ایشان در دوران زعامت و رهبری جامعه اسلامی تبیین و تحلیل و عقلانیت و منطق را جایگزین هوجی‌گری و سیاسی‌کاری‌های رایج کردند که در کنار حفظ چارچوب‌های اخلاقی اسلامی‌با هر گونه تله‌روی از سوی هر جناح و جریانی برخورد کرده و مسیر صحیح را نمایان می‌کنند.

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

«دکترین رفتار سیاسی مبنای فعالیت سپاه است.» این عبارت را نماینده محترم ولی‌فقیه در سپاه در جمع تعدادی از مسئولان سیاسی نیروهای مسلح بیان داشتند. پرسش اصلی آن است که «دکترین رفتار سیاسی سپاه چیست و با چه هدفی تدوین شده است؟» در پاسخ و به اجمال به اقتضای این یادداشت می‌توان گفت، دکترین رفتار سیاسی با هدف ضابطه‌مند کردن رفتار سیاسی سپاه تدوین، تصویب و ابلاغ شده است.

این سند راهبردی در سال ۱۳۹۱، در هیئت اندیشه‌ورزی حوزه‌نمایندگی ولی‌فقیه‌درسپاه،براساس اسناد بالادستی تدوین وپس از تصویب نماینده محترم ولی‌فقیه، از سوی ایشان و فرمانده محترم کل سپاه، به عنوان اصول حاکم بر فعالیت‌های سپاه در حوزه عمل سیاسی ابلاغ شد. سند دکترین رفتار سیاسی سپاه در سال ۱۳۹۷ مورد بازنگری قرار گرفت و بار دیگر از سوی نماینده محترم ولی‌فقیه و فرمانده محترم کل سپاه ابلاغ شد. پیش‌فرض سند دکترین رفتار سیاسی سپاه قطعی بودن مأموریت سپاه در حوزه سیاسی براساس

رسالت این نهاد انقلابی است؛ اما رفتاری که با رفتار احزاب و گروه‌های سیاسی تفاوت اساسی دارد. در این سند حوزه‌های مجاز و غیر مجاز و قلمروهای مجاز و ممنوع رفتار سیاسی سپاه مشخص شده است. دکترین یا اصول حاکم بر رفتار سیاسی سپاه دارای دو فصل شامل کلیات و اصول دکترین است.

در مقدمه دکترین به استناد تدابیر رهبر حکیم انقلاب اسلامی و فرماندهی معظم کل قوا حضرت امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی)آمده‌است: «عمل سپاه صرفاً نظامی نیست، عمل سپاه نظامی، سیاسی، امنیتی و فرهنگی است.» معظم‌له با چنین نگاهی به رسالت و مأموریت‌ها و کار ویژه‌های سپاه در برخی از مقاطع حساس می‌فرمایند:

«یکی از چیزهایی که سپاه توانسته است در این چند سال از اول انقلاب تا حالا تقریباً در همه موارد یا بیشتر موارد، آن را نشان دهد، عبارت بوده است از تشخیص حق و باطل. فتنه‌ها را به صورت فتنه شناخته و با آنها در افتاده است. جبهه حق را به صورت حق شناخته است و همیشه از آن دفاع کرده است. این درک سیاسی لازم دارد که بحمدالله تا امروز بوده است و باید این درک سیاسی را هر چه می‌توانید در خودتان تقویت کنید.»

در تعریف رفتار سیاسی سپاه در این سند آمده است: «رفتار سیاسی سپاه عبارت است از مجموعه

♦ ابهام در رجل سیاسی

نام سیدحسن خمینی ۴۸ ساله از چندماه پایانی سال ۱۳۹۹ به عنوان یکی از نامزدهای انتخاباتی شنبیده شد. این اخبار در حالی بود که طبق اصل ۱۱۵ قانون اساسی، رئیس‌جمهور باید از میان رجال مذهبی و سیاسی که واجد این شرایط «ایرانی‌الاصل، تابع ایران، مدیر و مدبر، دارای حسن سابقه و امانت و تقوی، مؤمن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور» باشند، انتخاب شود. رئیس‌جمهور مطابق با اصل ۱۱۳ قانون اساسی «پس از مقام‌رهبری رئیس‌جمهور عالی‌ترین مقام رسمی کشور است و مسئولیت اجرای قانون اساسی و ریاست قوه‌مجریه را جز در اموری که مستقیماً به رهبری مربوط می‌شود، بر عهده دارد.» نگاهی به پیشینه سیدحسن به خوبی حکایت از آن داشت که وی با شاخصه‌های برشمرده فاصله بسیار دارد؛ چرا که اولاً وی یکی رجل سیاسی شناخته نمی‌شود، ثانیاً در کارنامه وی مدیریت اجرایی مشخصی ثبت نشده است که حال بخواهد به یکباره به‌عنوان نفر دوم کشور و عالی‌ترین جایگاه اجرایی کشور نکیه‌زن‌دا به همین دلیل، نزد کارشناسان امر طرح نام سیدحسن خمینی بیشتر به یک بازی انتخاباتی شبیه بود تا آنکه واقعاً تصمیمی جدی و برآمده از اتاق فکری پویا بوده باشد!با فرا رسیدن سال جدید و پس از پایان یافتن تعطیلات نوروزی، اوضاع دگرگون شد و این بار نام سیدحسن با بسامندی بیشتر و سطحی گسترده‌تر در رسانه‌های مختلف اصلاح‌طلبان شنیده‌شد!

♦ اهداف اصلاح‌طلبان برای دعوت

در این میان این سؤال مطرح بود که چگونه است با وجود آنکه احراز صلاحیت وی برای حضور در انتخابات با تردیدهای جدی و آشکاری مواجه‌است، اصلاح‌طلبان چرا بر این حضور تأکید دارند؟ و خود ایشان چگونه حاضر شده است که احیاناً در این

دکترین رفتار سیاسی سپاه

فعالیت‌ها و اقدامات رصدی، صیانتی، تبیینی، بصیرت‌افزا، گفت‌مان ساز و اتخاذ مواضع برای تحکیم، توسعه، تعمیق و پاسداری از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن مبتنی بر گفتمان امامین انقلاب.»

در فصل دوم سند دکترین رفتار سیاسی سپاه، ۱۲ اصل شامل ولایت‌مداری، تکلیف‌گرایی، حکمت، عزت و اقتدار، انقلاب‌محوری، امیدبخشی و نشاط‌آفرینی، استکبارستیزی، مردمی بودن، اخلاق‌مداری، جذب حداکثری و دفع حداقلی، هماهنگی و همسویی سازمانی و مشارکت‌آفرینی آگاهانه، به عنوان اصول حاکم بر رفتار سیاسی سپاه مشخص شده است.

ذیل هر اصل، ضمن تعریف و تبیین آن اصل، شاخص‌های تجویزی(بایدها) و شاخص‌های تحذیری (نبایدها) به طور دقیق تعیین شده است. برای نمونه، در تعریف اصل «عزت و اقتدار» آمده است: «نفوذناپذیری و توانایی تولید و کاربرد مؤثر قدرت سیاسی برای تأمین مصالح و منافع نظام و انقلاب اسلامی در چارچوب ضوابط‌شرع، قوانین و مقررات نظام اسلامی و سیاست‌ها و تدابیر مقام معظم‌رهبری(مدظله‌العالی).»

«ایستادگی، مقاومت و مقابله با اقدامات براندازانه» یکی از بایدهای این اصل و «پرهیز از ورود به دسته‌بندی‌ها و جناح‌بندی‌های سیاسی درون

میدان ورود پیدا کنند؟! آشکار است، اصلاح‌طلبان با هدف احراز نشدن صلاحیت سیدحسن تلاش داشتند تا ایشان را وارد میدان رقابت‌های انتخاباتی کنند!آنان بر این نیت بودند که با شورای نگهبان نخواهد توانست ایشان را ردصلاحیت کند یا آنکه با این اقدام، هجمه‌های سنگینی را متحمل خواهد شد و هزینه‌های گزافی را بایسد پرداخت کند!این آب گل‌آلود بستر را برای فرصت‌طلبان فراهم کرده و در زمانه‌ای که اصلاح‌طلبان بر نامه مشخص و منسجمی برای اداره آینده کشور و ارائه به افکار عمومی ندارند، جوسازی پیرامون این ردصلاحیت خواهد توانست افکار عمومی را تحریک کرده و آنان را در خدمت سناریوهای بعدی این جریان قرار دهد.

♦ انتخاب دشوار و حکیمانه

در این وضعیت، خبری به نقل از سیدیاسر خمینی در گفت‌وگو با پایگاه جماران انتشار یافت که با اشاره به دعوت گسترده اقبال مختلف از برادرش سیدحسن گفته بود: «ایشان با تردید در حال مشورت و بررسی جوانب امر بودند تا اینکه امروز مطابق دیدارهای نوبه‌ای خود با رهبری به دیدن ایشان رفتند که طی این ملاقات، رهبر انقلاب کاندیداتوری ایشان در انتخابات را به صلاح ندانستند و با بیان اینکه حاج حسن آقا را مانند فرزند خود می‌دانند، از ایشان خواستند که در شرایط فعلی به این عرصه ورود نکنند.» وی تصریح کرد: «با توجه به این توصیه، طبیعی است که تصمیم ایشان روشن است و اخوی یقیناً تصمیمی برای کاندیداتوری ندارند.» این خبر آب سردی بود بر آتش فتنه‌ای که اصلاح‌طلبان خود را آماده بهره‌برداری از آن کرده بودند!باره این حرکت ارزشمند می‌توان گفت، اقدام درست و تصمیم دقیق سیدحسن خمینی در مشورت گرفتن از رهبر معظم انقلاب اسلامی، اقدامی شایسته و قابل تقدیری است که بدون شک بهترین سرنوشت را برای ایشان و بیت

نظام» و همچنین «پرهیز از مناقشات سیاسی، خطی و جناحی مخدوش‌کننده عزت و اقتدار سپاه»، از نبایدها و امور ممنوعه در این اصل است. اصل دوازدهم با عنوان «مشارکت‌آفرینی حداکثری و آگاهانه»، به نوعی حدود و ثغور رفتار سیاسی سپاه در قبال انتخابات در کشور را مشخص می‌کند. «تبیین و تبلیغ شرکت در انتخابات به عنوان یک حق و تکلیف شرعی و قانونی» از بایدهای این اصل است و اما «پرهیز از ورود مصداقی در انتخابات»، برجسته‌ترین «نباید» و قلمرو ممنوعه برای سپاه در انتخابات است. براساس این اصل، سپاه و بسیج، پاسداران شاغل و بسیجیان در حکم شاغلین، حق تبلیغ برای مشارکت‌آفرینی در انتخابات را دارند؛ ولی ورود مصداقی آنان در انتخابات ممنوع است. براساس همین دکترین انسجام‌بخش به سپاه و بسیج، حضرت حجت‌الاسلام والسلمین دکتر حاجی‌صادقی نماینده محترم ولی‌فقیه در سپاه، در همایش بصیرتی بسیجیان در حسینیه عاشقان کربلای شهر ساری، ضمن اشاره و تأکید بر یک‌دلی و یک‌سخنی حاکم بر سپاه، فرمودند: «حرف تمام سپاه و بسیج در انتخابات، حضور حداکثری اقتدارآفرین است. هر کسی مصداقی به سپاه نسبت داد یا مدعی شد مصداق سپاه چه کسی است، دروغ می‌گوید؛ چرا که نقش سپاه و بسیج فقط بصیرت‌افزایی است.»

آزمون سخت سیدحسن خمینی

امام(ره) رقم زده است. بخش عمده‌ای از مدعیان سیاسی که در طول ماه‌های اخیر تلاش کردند تا ایشان را وارد میدان رقابت انتخاباتی کنند، فرصت‌طلبانی بودند که بهره‌برداری‌های سیاسی و جناحی خود را دنبال می‌کردند و حاضر بودند در این مسیر به سادگی از آبرو و حیثیت بیت امام(ره) مایه بگذارند!آنان طالب به صدارت رسیدن سیدحسن نبودند و مدت‌هاست که از اندیشه و خط امام(ره) فاصله گرفته‌اند!طرح نام خمینی تنها ابزاری بود تا در آستانه انتخابات در صورت عدم احراز صلاحیت وی پیراهن عثمانی برای حمله به شورای نگهبان قرار گیرد. این تصمیم درست هم از آینده‌سیاسی سیدحسن خمینی صیانت کرد و هم حافظ آبروی بیتی شد که اعتبار خود را از پیشوای بزرگ ملت ایران به یادگار دارد و نباید بازپنجه دست فرصت‌طلبان شود!البته بدخواهان امام(ره) و بیست امام راحل در مرحله جدید تلاش می‌کنند تا از این شکست نیز فرصتی برای کامیابی فراهم کنند. از این رو دست به کار شده و نوک تیز هجمه‌ها را به سمت رهبری انقلاب خواهند برد.این در حالی است که توصیه رهبری به سیدحسن بدون شک مبتنی بر درنظر گرفتن مصالح شخصی و خانوادگی ایشان و صیانت از بیت امام انجام شده و با جمله رهنمودهای ارشادی بوده است که با در خواست شخص سیدحسن ارائه شده است، نه اقدامی دستوری که سیدحسن می‌توانست از طرح آن و طلب اعلام نظر رهبری اجتناب کند.

سخن پایانی آنکه بدون شک این مشورت و حرف‌شنوی و تبعیت در کارنامه حجت‌الاسلام سیدحسن خمینی به عنوان نقطه عطفی باقی خواهد ماند، این کناره‌گیری از ورود به میدان رقابت انتخابات ۱۴۰۰، پایان حیات سیاسی وی نیست، بلکه بالعکس می‌تواند سرآغاز فصل نونی برای حضور وی در عرصه سیاست باشد.

چشم طمع غرب به صندوق رأی

جلوگیری کند.» کسانی که علاقه‌مند هستند بیشتر در این مورد بدانند و تحقیق کنند، کافی است عبارت برجام و نرمالیزاسیون را با هم جست‌وجو کنند تا با مواضع و تحلیل‌های جالب توجهی در این زمینه مواجه شوند. این اظهار نظر سفیر فرانسه شاهد و سند دیگری مبنی بر بدعهدی و نفاق اروپایی‌ها در مواجهه با جمهوری اسلامی ایران است. اروپایی‌ها هرگز به تعهدات برجامی خود عمل نکردند و پس از خروج آمریکا از توافق نیز صرفاً با دادن وعده و وعیدهای توخالی سعی در تکمیل جورچین آمریکا داشتند. به اذعان آقای ظریف، آنان در طول این سال‌ها حتی به یکی از تعهدات یازده‌گانه خود پس از خروج ترامپ از برجام عمل نکردند. حال چگونه و چرا برای احیای سریع برجام، آن‌هم پیش از انتخابات ایران به تکاپو افتاده‌اند؟! فارغ از وقاحت و سیاست مداخله‌جویانه غربی‌ها که روند همیشگی آنان در مواجهه با سایر کشورهاست، برخی مواضع و رفتارهای داخلی نیز در جسارت‌بخشی به آنان بی‌تأثیر نیست. متأسفانه برخی

جریان‌ها و چهره‌های سیاسی داخلی با خدشه‌دار کردن منافع ملی، مسائل فرجناحی و ملی را به ابزار رقابت سیاسی در سپهر داخلی کشور تبدیل کرده و سعی دارند از این نمذ کلاه‌هی برای کسب پست و مقام بسازند. اقدامی که هزینه آن را کشور و ملت می‌دهند. وقتی برخی داخلی‌ها چنین نسبت به منافع ملی غیرمسئولانه رفتار می‌کنند، اظهاراتی شبیه آنچه سفیر فرانسه می‌گوید، غیرمنتظره و عجیب نیست. اظهارات سفیر فرانسه نشان می‌دهد، در زمینه مذاکرات برجامی باید بسیار دقیق و موشکافانه برخورد کرد و اجازه نداد طرف غربی به عملیات روانی و بازی‌های رسانه‌ای، زمینه را برای عقب‌نشینی ایران از شروط منطقی و خطوط قرمز قطعی خود فراهم کند. رسانه‌ها در این زمینه نقشی مهم و اساسی دارند و آن رسانه‌هایی که در زمین حریف بازی می‌کنند، اگر نگویم همکار و همدست حریف عهدشکن و حيله‌گر هستند، با چنین اقداماتی در خوشبینانه‌ترین حالت صلاحیت نقش‌آفرینی در زمین افکار عمومی را ندارند.

محمد مرفی

روزنامه‌نگار

روزنامه «کار و کارگر» در تاریخ ۲۱ فروردین ۱۴۰۰ مصاحبه‌ای را با «فیلیپ تینو» سفیر کشور فرانسه در ایران به‌عنوان تیتَر یک خود منتشر کرد. سفیر فرانسه در این مصاحبه در پاسخ به پرسش خبرنگار درباره بحث احیای برجام تا قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری می‌گوید: «همان‌طور که گفتم، مذاکرات فعلی وین، نتیجه سال‌ها تلاش همه طرف‌های باقی‌مانده در برجام است و رئیس‌جمهور مکرون نیز بارها از این توافق حمایت کرده است؛ حتی برای حفظ برجام، آقای مکرون طر حی را ارائه کرد که متأسفانه کنش‌گرانی در ایران و آمریکا مانع از اجرایی‌شدن آن طرح شدند؛ ولی فرانسه تمام تلاش خود را برای حفظ برجام داشته است. حتی آقای ظریف را در اوج تنش‌های ایران

صبح صادق آخرین اقدام هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران را واکاوی می‌کند

غنی‌سازی ۶۰ درصدی گامی واقع‌بینانه در مواجهه با غرب

و تدابیر رهبری نباشد اعلام کردند، آمریکا در این مذاکرات حضور ندارد. در حالی که اصل دکترین بر این بود که چون آمریکا از برجام خارج شده و دولت‌های اروپایی نیز به بهانه‌ها واهی به هیچ یک از تعهدات برجامی خود عمل نکرده‌اند، باید به تعهدات خودشان برگردند؛ بنابراین طرح مذاکره از سوی آمریکا و اروپا یک اقدام انحرافی برای تحمیل همان نظرات ترامپ است. با این حال، نشست‌های مذاکرات وین بر اساس همان تحلیل‌های آزمون‌شده برگزار شد، اما خیلی زود نشانه‌های خلاف انتظار که از پیش هم رهبر معظم انقلاب پیش‌بینی کرده بودند، ظاهر شد. دیپلمات چینی اعلام کرد: «گروه کارشناسی هسته‌ای بسیار جلوتر از گروه کارشناسی لغو تحریم‌ها هستند» که این بیان نشان می‌دهد، غرب به سادگی بنا ندارد همه تحریم‌ها را بردارد. فرسایشی کردن مذاکرات شیوه دیگری است که غربی‌ها دنبال می‌کنند، به گونه‌ای که رهبر معظم انقلاب به صراحت اعلام کردند مذاکرات نباید فرسایشی شود.

در هر صورت، ۹۰ روز کاری بایدن در کاخ سفید تحلیل واقع‌گرایان در برابر سطحی‌نگران را به اثبات رساند. یکی دیگر از نشانه‌هایی که موضع رهبر فرزانه انقلاب را اثبات کرد و واقع‌گرایانه نشان داد، تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه نهادها و شخصیت‌های ایرانی در زمان مذاکرات وین و اقدام تروریست هسته‌ای در نطنز است. انتظار این بود که این دو حادثه برای خیلی‌ها درس‌آموز باشد، اما دریغ از عبرت، باز همان توجیهات!! در راستای این دو اقدام مزورانه غرب دو نوع تحلیل و تجویز در داخل شکل گرفت:

یکد تحلیل‌گران توجیه‌گر بلافاصله با توجیه این دو اقدام، اعلام کردند نباید مذاکرات وین را ترک

کنیم. مشاور رسانه‌ای ریاست‌جمهوری نیز نوشت، آیا باید پاسخ قطع برق در نطنز را با قطع مذاکرات در وین داد؟ برخی دیگر تحلیل کردند که رژیم صهیونیستی با این اقدام خواست مانع مذاکرات شود! با این حال این گروه با هزاران توجیه تلاش کرد تا از سوی ایران هیچ‌گونه واکنش مؤثری علیه دوگانگی رفتاری غرب (مذاکره و فشار) صورت نگیرد.

دو تحلیل‌گران واقع‌بین تحریم اروپا و اقدام تروریستی در نطنز را یکی از ستون‌های فشار غرب برای تحمیل خواسته‌های‌شان دانسته‌اند. این تحلیل‌گران معتقدند، بایدن و اروپا در مذاکرات اولاً بنا ندارند همه تحریم‌ها را لغو کنند و ثانیاً در تلاشند تا برجام پلاس را که ترامپ با فشار حداکثری توانست بر ایران تحمیل کند، با شیوه نوین به ایران تحمیل کنند. تحریم اتحادیه اروپا و خرابکاری در نطنز دقیقاً جزء لاینفک دستورالعمل نشست وین است. بنابراین، انتظار این بود که پس از این دو رخداد به ویژه خرابکاری هسته‌ای و موضع نگرفتن اروپا نسبت به آن، مذاکره‌کنندگان ایران در وین، حداقل تا زمانی که اروپا و آمریکا موضع کاملاً روشنی نسبت به انفجار در نطنز نگرفته‌اند، مذاکره را متوقف می‌کردند. با وجود این، افزایش غنی‌سازی ۶۰ درصد گام مثبتی بود که ایران برداشته است و تردیدی نیست که اگر نمایندگان ایران در کنار اعلام غنی‌سازی ۶۰ درصد، مذاکرات را هم موقتاً ترک می‌کردند، اثرات بیشتری در رفتار غرب می‌گذاشت. با این حال، واکنش‌ها نسبت به غنی‌سازی ۶۰ درصدی بیان‌کننده درستی این راه است و غربی‌ها را در موقعیت تازه‌ای قرار داده است.

در واقع تنها راه پیشبرد منافع ملی جمهوری اسلامی ایران این است که با اقتدار و بدون هر نوع دادن نقطه ضعفی به غربی‌ها مشککش را حل کند. تجربه ما از نحوه مواجهه ۴۰ ساله آمریکا با جمهوری اسلامی نشان می‌دهد، بسیاری از سیاست‌های آمریکا از جمله در ساحت سیاست خارجی به ویژه در مواجهه با جمهوری اسلامی ایران، تغییر ناپذیر است و با رفت‌وآمد رؤسای جدید چیزی تغییر نمی‌کند؛ بنابراین، با رفتن ترامپ و آمدن بایدن در آمریکا، امکان رفع تحریم‌ها وجود ندارد. تنها راه عبور از تحریم‌ها همان راهبرد حکیمانه‌ای است که رهبر معظم انقلاب بر آن تأکید و تصریح داشته دارند. خنثی‌سازی ره به جایی نمی‌برد، باید تمام ظرفیت‌ها را برای رفع تحریم‌ها بسیج کرد و آن نیز با تقویت روزافزون ساخت درونی قدرت و تقویت مؤلفه‌های قدرت در ابعاد و سطوح مختلف امکان‌پذیر است.

سیامک باقری

عضو شورای سیاست‌گذاری صبح صادق

برخی تحلیل‌گران و جریان‌های سیاسی کشور در دوره مبارزات انتخاباتی در آمریکا و ابتدای پیروزی بایدن، در تفسیر از روی کار آمدن دموکرات‌ها و بایدن بر این باور بودند که دوران سختی سپری شده و دولت بایدن در اولین فرصت به تعهدات برجامی خود بازگشته و فشار حداکثری ترامپ پایان خواهد یافت. در برابر این قیبل افراد، جریان واقع‌گرایانه‌ای بود که بین بایدن و ترامپ فرقی قایل نبود و تصریح داشت که رویکرد آمریکا نسبت به ایران در دوره جدید نیز تغییری نخواهد کرد و بایدن نه تنها برجام را به شکل گذشته احیا نمی‌کند، بلکه تحریم‌ها همچنان باقی خواهد ماند و زیاده‌خواهی‌های ترامپ به شکل نوین و هوشمندانه دنبال خواهد شد. رهبر معظم انقلاب نیز با دلایل متقنی دیدگاه دوم را باور داشتند. اکنون پس از گذشت ۹۰ روز از روی کار آمدن بایدن، درستی تحلیل گروه دوم را شاهد هستیم؛ زیرا طی این مدت دولت بایدن برخلاف تحلیل تخیلی جریان اول، هیچ تغییر اصولی و ماهیتی نسبت به ایران و برجام نشان نداد؛ هیچ یک از تحریم‌ها را ولو برای حسن نیت و نمادین برنداشت؛ اجازه آزادسازی ریالی از پول‌های بلوکه شده ایران را نداد و همچنان تهدیدها و تحریم را در دستور کار دارد و اروپایی‌ها را نیز علیه ایران هماهنگ‌تر کرده است.

با وجود تداوم فشار حداکثری ترامپ از سوی بایدن با چاشنی مذاکره با ایران، به جدال تحلیلی دو گروه موصوف شکل جدیدی داد. گروهی که تا پیش از پیروزی بایدن او را ناجی برداشتن تحریم فرض می‌کرد، در پوش جدید خود و در تحلیل ساده‌انگارانه‌ای، به توجیه دشواری بازگشت بایدن به برجام و برداشتن تحریم‌های ضدبرجامی پرداخته و دکترین اعلامی ایران مبنی بر اول آمریکا بعد ایران را به نقد کشیده و بر بازگشت ایران به تعهدات اصرار می‌ورزد؛ اما مواضع اعلامی و اعمالی کاخ سفید و حتی اروپایی‌ها به وضوح نشان داد آنها فقط به دنبال برداشته شدن اولین گام از سوی ایران نیستند؛ بلکه فراتر از آن مدعی مذاکره برای بازنگری در برجام هستند. در این راستا، تحلیل گروه دوم درست بود که نباید با طرح اول ایران بعد آمریکا، در یک چرخه نامعلوم عقب‌نشینی و پیشروی غرب قرار گیریم؛ به ویژه آنکه آمریکایی‌ها در شرایطی که از مذاکره پس از برداشتن گام اول از سوی ایران سخن می‌گفتند، تحریم جدیدی را اعلام و با رژیم صهیونیستی توافق

۳

دیدگاه

شماره ۹۹۵ | دوشنبه ۳۰ فروردین ۱۴۰۰

صبح صادق

روزنه

سپاه در مسیر سرافرازی

سعید پورملانی
هريس

کارشناس سیاسی

«اگر سپاه نبود، کشور هم نبود.» این سخن حضرت امام(ره) شاید عمیق‌ترین سخنی است که درباره نقش سپاه بیان شده است. نهادهی که در طول سال‌های گذشته مهم‌ترین سپر نظام جمهوری اسلامی در مقابل هر گونه فشار علیه ایران و نظام جمهوری است.

سپاه در اوایل شکل‌گیری به منزله یک نهاد نظامی ساختار مدون نظامی در داخل خود نداشت و همکاری نکردن بنی‌صدر، رئیس‌جمهور وقت با این نهاد سبب شده بود عملاً دسترسی نیروهای سپاه به تجهیزات نوین بسیار محدود شود.

اما شکست راهکارهای نظامی بنی‌صدر در چهار عملیات در زمستان سال ۱۳۵۹ و در کنار آن برکناری بنی‌صدر زمینه را برای تبدیل شدن سپاه به یک سازمان کلاسیک نظامی فراهم کرد.

در اولین مرحله، چشش نیروها در سپاه از حالت توده‌ای به ساختار کلاسیک به شکل دسته، گروهان، گردان و تیپ درآمد و هریک از فرماندهان شاخص سپاه با تشکیل یک تیپ خاص از نیروهای هر استان پایه‌ای برای ایجاد لشکرهای زمینی سپاه را تشکیل دادند.

اتفاق دیگری که زمینه را برای حضور سپاه به منزله یک نیروی تمام‌عیار فراهم کرد، فرمان رهبر کبیر انقلاب برای تشکیل سه نیروی جداگانه در این نهاد انقلابی بود. در بُعد امنیت داخلی، سپاه با سرکوب‌شورش نظامی منافقین و انهدام تیم جاسوسی حزب توده گام‌های مؤثری در مقابله با توطئه‌های داخلی برداشت که از مصادیق مهم توانمندی سپاه در این حوزه می‌توان به انهدام هسته رهبری سازمان منافقین در ۱۹ بهمن سال ۱۳۶۰ اشاره کرد. در دوران پس از جنگ هم سپاه کشور را با خطر داخلی و خارجی فراوان مواجه می‌دید. قلب فعالیت‌های فوق‌در نیروی هوایی سپاه که بعدها به نیروی «هوافضا» تغییر نام پیدا کرد، زمینه تبدیل ایران به قدرت موشکی و اولین ماهواره غیر نظامی ایران در فضا به نام «امید» و با پرتابگری به نام «سفیر» فراهم کرد. همچنین در این دوره با توجه به سرمایه‌گذاری سنگین نیروهای متخاصم و به ویژه ایالات متحده در نیروهای هوایی و... با بهره‌گیری از تجارب رویارویی با ارتش آمریکا در خلیج همیشه فارس، طرح ایجاد سیستم دفاع موزاییکی مورد توجه فرماندهی سپاه قرار گرفت. در بُعد داخلی ایجاد هسته‌های نفوذ دشمن در سطح کشور برای مقابله با نظام، از راهکارهای دیگر نیروهای خارجی برای مقابله با نظام بود که در چنین وضعیتی نقش امنیتی و اطلاعاتی سپاه بیش از پیش نمایان شد. شاید مهم‌ترین عملیات هجومی سپاه برای مقابله با تیم‌های ترور، موشک‌باران سنگین پایگاه‌های ترور منافقین در عراق بود که نیروی هوایی سپاه و همچنین توپخانه آن در پاسخ به ترور شهید صیاد شیرازی انجام داد. در بعد فرهنگی نیز سپاه برای گسترش فرهنگ بسیجی تلاش‌های فراوانی را در دستور کار خود قرار داد که شاید مهم‌ترین آن توسعه اردوهای راهیان نور به منزله یک راهبرد فرهنگی مهم بود. در حوزه فضای مجازی نیز سپاه دفاع از عرصه‌های مهم امنیتی را برای مقابله با توطئه‌های دشمن در دستور کار خود قرار داد و بسیاری از تلاش‌های صورت گرفته برای انحراف نسل جوان کشور را بی‌اثر کرد.

عکس و مکت

سریع موشکی! / سرتیپ یحیی سریع، سخنگوی نیروهای مسلح یمن واقعاً باید سریع باشد و تا حمله بعدی یعنی‌ها به سعودی‌ها انجام نشده، خبر رو اعلام کنه. خبر رو هم از علی موشکی، جانشین رئیس ستاد کل نیروهای مسلح یمن دریافت می‌کنه که دیگه نام فامیلیش جای بحث نداره! در یمن گویا نام فامیلی اشخاص بر اساس قابلیت‌های فعلی‌شون هماهنگه!

روزه داری در مثبت ۸۰ / حاج حسین دقاقیان، پیرمرد ۸۰ ساله‌ای است که در ماه مبارک رمضان با زبان روزه مسیر طولانی خانه تا مزرعه را با دوچرخه طی می‌کند و در طول روز نیز به کشاورزی می‌پردازد. عشق به کار او را از سن و سالش غافل کرده و در حالی که بالای ۸۰ سال سن دارد، تمام روز به کشاورزی مشغول است و ذکر گویان، انتظار لحظه افطار را می‌کشد. قبول باشد...

استقبال مؤمنانه از ماه رمضان / همزمان با ماه مبارک رمضان، مانند سال‌های گذشته در سراسر کشور مردم خداجو با اهدای بسته‌های کمک مؤمنانه به نیازمندان، از دستگیری از مستمندان در این ماه بهره‌مند شدند. در همه‌گیری کرونا، بسیاری مشاغل و درآمد‌ها با دشواری‌هایی مواجه شدند که بر همه ما واجب است بیش از پیش حواس‌مان به نیازمندان باشد.

جدیدترین شاهکار پلیس آمریکا/ نوجوان ۱۳ ساله‌ای که به نشانه تسلیم دست خالی خود را بالا برده و تهدیدی برای کسی نیست؛ اما پلیس آمریکا عادت دارد پرونده‌ها را خیلی سریع مخته‌واعلامه کند و به همین دلیل به سینه این نوجوان بی‌دفاع شلیک می‌کند! چقدر این صحنه برای کودکان کشورهایی که آمریکا سرزمین‌شان را اشغال کرده، آشناست!

تا انتخابات

حجت‌الاسلام حسن خمینی درباره دلایل کناره‌گیری خود از انتخابات گفت: واقعیت این است که اصلاً خود بنای حضور نداشتم؛ برای اینکه احساس مسئولیت نمی‌کردم و معتقد بودم افراد زیادی برای تصدی این مسئولیت حضور دارند. این تصمیم پابرجا بود تا اینکه با پیش‌بینی‌ها و ارزیابی‌های قابل توجهی مواجه شدیم. وی در ادامه افزود: ما اگر گوشت و پوستمان هم برود نمی‌خواهیم جمهوری اسلامی از بین برود و هیچ‌کس نباید چنین توقعی را داشته باشد و اگر کسی روزی می‌خواهد به بنده اقبال کند بداند که ما تا آخرین لحظه هیچ‌وقت هیچ کمیته در دولت یا عضویت اسحاق جهانگیری، بیژن زنگنه و محمدجواد ظریف درباره انتخابات و بررسی وضعیت کشور، اظهار داشت: تا آنجا که من مطلع هستم این کمیته هنوز به فعالیت خود ادامه می‌دهد. وی در خصوص کاندیداتوری محمدجواد ظریف گفت: من سخنگوی ایشان نیستم، ولی پیش‌بینی من این است که آقای ظریف ثبت‌نام نمی‌کند.

حسین مرعشی، عضو شورای مرکزی کارگزاران سازندگی درباره فعالیت یک کمیته در دولت با عضویت اسحاق جهانگیری، بیژن زنگنه و محمدجواد ظریف درباره انتخابات و بررسی وضعیت کشور، اظهار داشت: تا آنجا که من مطلع هستم این کمیته هنوز به فعالیت خود ادامه می‌دهد. وی در خصوص کاندیداتوری محمدجواد ظریف گفت: من سخنگوی ایشان نیستم، ولی پیش‌بینی من این است که آقای ظریف ثبت‌نام نمی‌کند.

عبدالرضا داوری، از چهره‌های نزدیک به احمدی‌نژاد با اشاره به حضور احتمالی رئیس دولت نهم و دهم در انتخابات گفت: به نظر من احمدی‌نژاد فرسنگ‌ها از جمهوری اسلامی دور شده و من واقعا تأیید صلاحیت مهندس موسوی را محتمل‌تر از تأیید صلاحیت احمدی‌نژاد می‌دانم. این تحلیل را بیان کردم، ولی احمدی‌نژاد نظرش این بود که پیروزی بایدن موجب تأیید صلاحیت خودش در انتخابات ریاست جمهوری می‌شود. بحث به دراز کشید و آقای بقایی به من گفت چرا شما این قدر با آقای احمدی‌نژاد چالش می‌کنی؟ بعد بقایی به من گفت ایشان در جایگاه انبیا و اولیاء الهی است و ما فقط باید از ایشان تمکین کنیم و شما هم تمکین کن. من هم گفتم من چنین اعتقادی ندارم که بخواهم به آقای احمدی‌نژاد این طور نگاه کنم. به هر حال بقایی جلوی خود احمدی‌نژاد چنین حرفی زد و احمدی‌نژاد هم متأسفانه هیچ واکنشی نشان نداد.

غلامحسین کرپاسچی، دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی ایران حمایت خود از علی لاریجانی برای انتخابات ریاست جمهوری را تکذیب کرد؛ وی با تأکید بر اینکه معتقد به ترک صحنه سیاسی نیست، افزود: البته این سناریو وجود دارد که در انتخاب بین آقای لاریجانی و یک فرد تندرو، جمیع اصلاح‌طلبان به آن سو حرکت کنند. ایسن انتخاب بر مبنای یک انتخاب است. بالاخره نیروی سیاسی باید در همه صحنه‌ها باشد و انتقادات و اشکالات نباید جلوی این امر را بگیرد.

محمد عطریانفر، از چهره‌های اصلاح‌طلب با بیان اینکه بنده به صراحت عرض می‌کنم که مشارکت بالای ۵۵ درصد است، اگر از ۶۰ درصد بالاتر نرود، گفت: اگر آقای رئیسی بایند باید معادلات را به گونه‌ای دیگر مطالعه کنیم. بالاخره تجربه ۱۶ میلیون رأی برای ایشان تجربه مهمی است؛ ولی من می‌خواهم توصیه کنم اگر جریان اصولگرا به این داستان دل بسته است، حادثه آقای کروبی را از نظر دور ندارد. در واقع حتماً کاندیدا شدن برای دومین بار به معنای بیشتر شدن آرا نیست.

ابوالحسن سلطانی‌زاده

هادی سیاسی

انتخابات ریاست‌جمهوری در بیست‌وهشتم خرداد ماه رویدادی بزرگ در تراز یک حماسه ملی و انقلابی است که از هم اکنون در کانون توجه رسانه‌ها و خبرگزاری‌های داخلی، منطقه‌ای و جهانی قرار گرفته است انتخاباتی که به تعبیر رهبر معظم انقلاب می‌تواند علاج دردهای مزمن در کشور و به‌سازی مدیریتی منجر شود. واقعیت آن است که زوایای متعددی برای پردازش به این حماسه ملی وجود دارد ولی ما در این مقاله صرفاً به برخی نکات مهمی که به عنوان مؤلفه‌های مؤثر در پیش‌انتخابات ایناگر نقش هستند می‌پردازیم که می‌تواند به تحلیل و تبیین درست این صحنه کمک کند.

۱ انتخابات

به مثابه کوه یخ:

انتخابات به مثابه کوه یخی شناور در آب است که بخش حجیم و بزرگی از آن دیده نمی‌شود؛ ولی در واقع جزء لاینفک همان بخشی است که دیده می‌شود. انتخابات خرداد ۱۴۰۰ از نظر ورود نامزدهای اصلی، میزان مشارکت مردم، نقش پیدا و پنهان آمریکا و مواردی از این دست به عنوان بخش‌های غیر شفاف صحنه فعلی انتخابات است و همین پنهان بودن به پیچیدگی و سخت بودن تبیین دقیق می‌افزاید؛ از این رو فعلاً نمی‌توان با قطعیت درباره همه ابعاد آن سخن گفت.

۲ انتخابات

صحنه جنگ احزاب:

تصویر واقعی از صحنه انتخابات همانند تصویر جنگ احزاب در صدر اسلام است؛ در یک سو تمامی استکبار و اعوان و انصارش برای اثرگذاری روی مشارکت یا نتیجه انتخابات قرار گرفته‌اند و

در سوی دیگر انقلاب اسلامی با همه سرمایه‌های اجتماعی و سیاسی‌اش به دنبال خلق صحنه شکوهمند و عزت‌آفرین است. به تعبیر رهبر معظم انقلاب اگر قرار باشد امروز یک دو قطبی واقعی را ترسیم کنیم، دو قطبی استکبار–انقلاب است و مابقی دو قطبی‌ها کاذب و دروغین است که آگاهان و هوشمندان صحنه انتخابات نباید از این نکته کلیدی غافل شوند.

۳ انتخابات صحنه تلاش دشمن

برای تصرف سطحی از مدیریت:

تلاش‌های پیدا و پنهان استکبار با سیاست‌های اعلامی و اعمالی از نکات مهم پرداختن به صحنه انتخابات است. تمایل برای بازگشت به برجام و اعلام پیش شرط برای ایران اسلامی مبنی بر اقدام اول از سوی ایران، مذاکرات وین، اظهارات مداخله‌جویانه سفیر فرانسه در تهران مبنی بر تسجیل اروپا برای گره‌گشایی در برجام تا پیش از انتخابات و همچنین سیاست ناامن‌سازی از سوی رژیم صهیونیستی مانند خرابکاری در نظنز همگی قطعاتی از جورچین خواب غرب برای انتخابات است؛ خواب آشفته‌ای که هرگز تعبیر نخواهد شد.

۴ پرهیز از زودباوری پیروزی قطعی

در انتخابات:

تصور پیروزی قطعی، سریع و آسان از سوی هر جریانی در انتخابات تصویری غلط و خطای محاسباتی است. باید در نظر داشت که معمولاً نتیجه انتخابات در سایه‌ای از عدم قطعیت رخ می‌دهد و نباید از مؤلفه‌ها و متغیرهای پیش‌بینی‌ناپذیر در دقایق پایانی غافل بود. فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی و عملیات روانی نیز نقش بسیار مهمی برای این عدم قطعیت ایفا می‌کنند.

۵ ارتباط مشارکت مردم

با وضعیت اقتصادی:

مشکلات عدیده اقتصادی به ویژه در بخش معیشت و فشار سنگین تورم و گرانی کالاهای

اساسی تا اندازه قابل توجهی در وضعیت فعلی در نظرسنجی‌ها از حیث میزان مشارکت در انتخابات قابل تأمل است. اگرچه در حال حاضر در وضعیت کرونایی و مشکلات اقتصادی هنوز آن طور که باید و شاید تنور انتخابات گرم نشده است و می‌توان به مرور شاهد اقبال بیشتر از نظر مشارکت مردم بود؛ ولی باید توجه داشت که این احساس نارضایتی در وضعیت موجود باید با تبیین ضرورت مشارکت و حضور و همچنین اقدامات عملی به نقطه امیدوارکننده برای مشارکت پرشور تبدیل شود که در ایسن جهت نخبگان و خواص نقش ویژه‌ای را بر عهده دارند.

۶ پرهیز

از ورود مصداقی:

پرهیز از ورود مصداقی نکته بسیار مهمی است که حاصلی جز تشویش و درگیری ذهنی و مجادلات بی‌حاصل ندارد. در واقع، از ۲۱ تا ۲۵ اردیبهشت زمان نام‌نویسی کاندیداها و پس از آن تا ششم خرداد که نتایج احراز صلاحیت‌ها از سوی شورای نگهبان اعلام می‌شود، نمی‌توان درباره هیچ گزینه‌ای قضاوت قطعی داشت چه بسا افرادی که امروز مطرح هستند، نام‌نویسی نکنند یا افرادی به نفع دیگران کنار بکشند یا اینکه افرادی دقیقه ۹۰ نام‌نویسی کنند. تازه پس از آن نوبت احراز صلاحیت این افراد است که فرآیند تخصصی از سوی شورای نگهبان است و پس از این مرحله است که می‌توان از قطعیت حضور یک کاندیدا سخن گفت و به موضوع شاخصه‌های اصلاح پرداخت. به عبارتی، پردازش زود هنگام اثری جز مباحث بی‌حاصل نخواهد داشت.

۷ فصل الخطاب قرارداد

رهنمودهای رهبر حکیم انقلاب:

یکی از مؤلفه‌های مهم در ورود عالمانه و درست به صحنه انتخابات مبنا و معیار قرار دادن بیانات و نقطه‌نظر ات رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای است که به مثابه مشعل

نکته‌پیش‌انتخاباتی

ریاست جمهوری

هدایت و چراغ فروزان در انتخابات نورافشانی می‌کنند؛ موضوعاتی مانند اهمیت مشارکت، ویژگی‌های اصلح، توصیه به کارگزاران اجرایی، توصیه به شورای نگهبان، توصیه به کاندیداها و توصیه به پرهیز از غفلت در شناخت رفتار دشمن همگی مواردی هستند که در منظومه فکری رهبر معظم انقلاب تا انتخابات بیان شده و خواهد شد. در این زمینه قطعاً ولایت‌مداری رئیس‌جمهور منتخب به معنای واقعی کلمه می‌تواند کارآمدی و انقلابی‌گری و جهادی بودن را به همراه داشته باشد.

۸ انتخابات

و تحقق شعار سال:

تحقق شعار سال، یعنی «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» قطعاً در گرو انتخاب رئیس‌جمهوری کارآمد و انقلابی است که می‌تواند این مطالبه‌دیرینه رهبر حکیم انقلاب، یعنی تولید و رونق تولید و جهش تولید را تحقق بخشد.

۹ انتخابات

و جهاد تبیین:

باید در عین رصد لحظه‌ای رفتار دشمن در این صحنه و سرک کشیدن به اتاق و یافتن پاسخ‌های هوشمندانه در مقابل ترندهای او به این نکته کلیدی باور داشته باشیم که مهم نیست دشمن چه می‌کند؛ بلکه مهم این است که ما چه می‌کنیم؟ ما باید با نقشه و برنامه دقیق و حساب شده انتخابات را به فرصتی برای خروج نظام از چالش مدیریت فعلی و شکستی برای غرب و طرفداران او در کشور تبدیل کنیم و این به واسطه جهاد تبیین و تلاش بی‌وقفه و شبانه‌روزی و پیروی از گویش، منش و رفتار رهبر معظم انقلاب از سوی نخبگان و خواص شدنی است.

♦ ♦ ♦

انتخابات ریاست‌جمهوری و شوراهای شهر و روستا صحنه اصلی برای نقش‌آفرینی مردم است. مردم ایران در انتخابات حرف نهایی را خواهند زد. در ایسن صحنه، انتخاب آگاهانه، یعنی انتخاب مدیران باکفایت و گره‌گشا.

خیابان بهشت

انتخابات محلی

مروری بر اهمیت انتخابات شوراهای اسلامی شهر روستا

قابل توجهی را در مردم برای حضور در پای صندوق‌های رأی انتخابات ریاست‌جمهوری به همراه داشته باشد. همچنین انتخابات شوراهای انتخاباتی نسبتاً غیرسیاسی است که همین مسئله رغبت بخشی از جامعه را برای حضور در آن افزایش می‌دهد.

گسترده‌گی و تکثر در نامزدها نیز ویژگی منحصر به فرد دیگری است که انتخابات شوراهای را در مقایسه با انتخابات ریاست‌جمهوری ممتاز کرده است؛ چرا که این مسئله می‌تواند تنوع سلاقی را به همراه داشته و میل افراد را برای حضور در پای صندوق‌های رأی بیشتر کند.

نکته دیگر آنکه غفلت از انتخابات شوراهای به بهانه توجه به انتخابات ریاست‌جمهوری، می‌تواند زمینه نفوذ و موفقیت فرصت‌طلبان را در این عرصه فراهم کند.

همه دلسوزان انقلاب باید توجه داشته باشند که تلاش برای انتخاب صالحان و کارآمدان در این میدان نیز باید مورد تأکید و توجه و حساسیت‌باشد.

همانطور که می‌دانیم، در کنار سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، ششمین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا نیز برگزار خواهد شد. این سومین دوره است که شاهد همزمانی ایسن دو انتخابات پس از مصوبه مجلس مبتنی بر تجمیع انتخابات هستیم.

ایسن تجمیع هر چند دستاوردهای مهمی برای کشور به همراه داشته است، در این میان ملاحظاتیی وجود دارد که نباید از آن غفلت ورزید:

اولین مسئله آن است که شکل‌گیری حماسه سیاسی مطلوب نظام اسلامی در گرو برگزاری انتخاباتی مطلوب در شوراهای نیز هست؛ از این رو باشکوه برگزار شدن این انتخابات نیز گامی مهم در مسیر منویات رهبر معظم انقلاب خواهد بود.

انتخابات شوراهای، انتخاباتی محلی است که می‌تواند بخشی از نیازهای اجتماعی–اقتصادی هر منطقه‌ای را مرتفع کند. خصوصیات ممتاز این انتخابات خود می‌تواند کشش‌های

تغییر موازنه

نگاهی به رویارویی محور مقاومت و نظام سلطه

سجاد مرادی کلارده

کارشناس بین‌الملل

ایران و رژیم غاصب صهیونیستی از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون همواره روابط منازعه‌آمیزی بسا یکدیگر داشته‌اند. هر چند سیاست خارجی و امنیت منطقه‌ای ایران در طول دهه‌های گذشته در قبال سایر بازیگران، از جمله عربستان سعودی توأم با رقابت بوده است، اما رژیم کودک‌کش صهیونیستی تنها با بازیگری است که امنیت هستی‌شناختی ایران از ابتدا در برابر آن منازعه‌محور دنبال شده است. هر چند این دو بازیگر برای یکدیگر تهدید وجودی به شمار می‌آیند، اما به نظر می‌رسد رویکرد سال‌های اخیر این دو در برابر یکدیگر آن گونه که بسیاری از صاحب‌نظران و اندیشکده‌های غربی بیان داشته‌اند، در قالب منازعه هویتی تبیین می‌شود. در این جنگ، تنش، کشمکش و رقابت بین دو بازیگر در سطوح مختلف از جمله نظامی، ایدئولوژی، جاسوسی، تجهیزات نظامی، صنعت و توسعه فناوری به اوج رسیده و با بالا رفتن سطح مسابقه تسلیحاتی و گاهادرگیری در جنگ‌های غیرمستقیم، سطح معمای امنیت بین دو طرف افزایش می‌یابد. نزاع بین تهران و تل‌آویو پس از نبرد ۳۳ روزه با حزب‌الله در سال ۲۰۰۶ و به گسترش است. در واقع رژیم صهیونیستی در قالب تهدیدات نظامی مکرر و پیوسته که از سوی مقامات این رژیم علیه ایران مطرح می‌شود، علاقه وافری به اقدامات مخرب و محدود علیه ایران نشان داده است؛ اما فشارهای ساختاری و ارتقای قدرت ایران در سطح منطقه‌ای مانع از تحقق این امر شده است. منازعه بین دو طرف پس از تحولات بیداری اسلامی در منطقه و بحران سوریه وارد مرحله نوینی شد. از سویی ایران با درخواست رسمی دولت سوریه حضور به موقع وقدرتمند در نظم‌بخشی به ارتش سوریه و حمایت از تشکیل نیروهای مردمی، مانع تحقق پروژه سقوط حکومت سوریه از سوی آمریکا و رژیم صهیونیستی شد. از سوی دیگر، رژیم صهیونیستی با وجود خودداری از

جامعه بحران‌زده

نگاهی به وضعیت ایالات متحده آمریکا

محمدصادق مصطفوی

کارشناس بین‌الملل

در تحلیل وضعیت هر جامعه‌ای یکی از موضوعات بسیار مهمی که پرداختن به آن برای درک وضعیت واقعی جامعه بسیار کلیدی خواهد بود، مؤلفه «سرمایه اجتماعی» است که از دو منظر کمی (شمار جمعیت) و کیفی (ارزشمندی جمعیت) تحلیل و بررسی می‌شود. جامعه آمریکا از جمله جوامعی است که در این حوزه گرفتار مشکلات و چالش‌های فراوانی است تا جایی که آسیب‌پذیری سرمایه اجتماعی از مهم‌ترین تهدیدهای این کشور به شمار می‌رود، موضوعی که در کنار مسائل دیگری از جمله بحران اقتصادی، کاهش نفوذ بین‌المللی، عدم توانایی تکوین و اثرگذاری بر روندهای منطقه‌ای و بین‌المللی بر سرعت افول این کشور افزوده است. بر این اساس می‌توان موارد ذیل را از مهم‌ترین چالش‌های اجتماعی جامعه آمریکا برشمرد:

۱- شکاف طبقاتی: در این باره رجوع به داده‌های بانک مرکزی ایالات متحده عمق فاصله طبقاتی غنی و فقیر را در این کشور آشکار می‌کند. بر اساس آمار این مرکز دارایی ثروتمندترین آمریکایی‌ها که تنها یک درصد از جمعیت این کشور به شمار می‌آیند، حدود ۳۴ تریلیون دلار است؛ در حالی که دارایی فقیرترین قشر مردم که ۵۰ درصد جمعیت را تشکیل می‌دهند، ۲ تریلیون دلار است و دارایی ۵۰ فرد ثروتمند این کشور، معادل با دارایی ۱۶۵ میلیون آمریکایی است که حدود نیمی از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند.

این شکاف طبقاتی بارها خود را در صحنه سیاسی و اجتماعی آمریکا نشان داده است و در جنبش‌هایی، همچون جنبش وال‌استریت نمود آن روشن بود. اکنون نیز همان وضعیت وجود دارد و تنها یک حالتی از آتش زیر خاکستر است که هر لحظه امکان شعله‌ور شدن آن وجود دارد.

۲- نژادپرستی: شکی نیست که جامعه آمریکا از جمله جوامعی است که می‌توان آن را ملغمه‌ای از نژادهای متنوع دانست که دو دسته سیاه‌پوستان

و سفیدپوستان عمده آنها را تشکیل می‌دهند، موضوعی که در وهله اول چه بسا فرصتی برای یک جامعه باشد؛ ولی رسوخ نژادپرستی در فرهنگ و ساختار سیاسی و اجتماعی جامعه آمریکا این مؤلفه را به بحرانی جدی تبدیل کرده است تا جایی که بر اساس آمار رسمی مراکز دولتی آمریکا در مواجهه یک سیاه‌پوست با نیروی پلیس احتمال به قتل رسیدن وی سه برابر یک سفیدپوست است یا در شرایط شغلی یکسان یک سیاه‌پوست ۴۰ درصد کمتر از یک سفیدپوست دستمزد دریافت می‌کند و در دادگاه‌های این کشور به عنوان مراکز اجرای عدالت، سیاه‌پوستان همواره با احکام سنگین‌تری درجرائم یکسان با سفیدپوستان روبه‌رو هستند. قتل جرج فلوید نمونه بارز نژادپرستی عمیق در آمریکاست که به خوبی تمایز میان انسان‌ها را به رنگ آنها نسبت می‌دهد. همچنین طرفداری برخی تصمیم‌گیران آمریکایی از بحث نژادپرستی نمونه بارز آپارتاید جهانی آمریکااست.

۳- اشاعه خشونت: خشونت اجتماعی یکی از مهم‌ترین زیربناهای جامعه سالم، یعنی «امنیت اجتماعی» را با خطر روبه‌رو می‌کند، موضوعی که از دلایل اساسی تزلزل اجتماع آمریکایی شده است و عمق این بحران را در آمارهای رسمی که نشان می‌دهند در آمریکا سالانه ۳۶ هزار نفر بر اثر تیراندازی جان خود را از دست می‌دهند؛ یعنی به طور متوسط روزانه ۱۰۰ کشته می‌توان درک کرد. ۴- خشونت علیه زنان: زنان به عنوان محور خانواده و نیمی از اجتماع در ارتقای هر جامعه‌ای نقشی تعیین‌کننده دارند، ولی آمریکا در این حوزه روز به روز وضعیت نامناسب‌تری پیدا می‌کند، تاجایی که در وضعیت فعلی هر ۲ دقیقه به یک زن تجاوز می‌شود که نیمی از این افراد سن کمتر از ۱۷ سال دارند.

در آخر باید اشاره کرد که موارد فوق و بسیاری از چالش‌های دیگر، جامعه آمریکایی را با خطر اضمحلال روبه‌رو کرده است، خطری که هر لحظه واقعیت آن برای کارشناسان و مردم آمریکا پر رنگ‌تر می‌شود و بر سرعت افول آمریکا می‌افزاید.

عملیات بزرگ انصارالله

دورویی اتحادیه اروپا

رویترز : یک مقام اتحادیه اروپا اعلام کرد، این اتحادیه هشت فرمانده نظامی و رئیس پلیس و سه زندان ایرانی را تحت تحریم‌های خود قرار داده است. اتحادیه اروپا این تحریم‌ها را به دلیل آنچه «نقض حقوق بشر در ایران» خوانده شده، اعمال کرده است. سردار حسین سلامی و سردار غلامرضا سلیمانی از جمله اشخاص تحت تحریم قرار گرفته هستند.

نگران توافقات برجامی

بنی گانتس وزیر جنگ رژیم صهیونیستی: هرگونه توافق با ایران باید در خدمت منافع واشنگتن باشد که با منافع ما همسوست. اسرائیل از نزدیک با آمریکا همکاری خواهد کرد تا اطمینان حاصل شود در صورت امضای توافق جدید با ایران، یک مسابقه خطرناک تسلیحاتی روی نمی‌دهد.

العربیة: تحلیلگر صهیونیستی: اسرائیل در تلاش است مانع واشنگتن در لغو تحریم‌ها و بازگشت به برجام شود؛ اما هیچ نشانه‌ای از پذیرش خواسته اسرائیل از جانب بایدن نیست.

عملیات بزرگ انصارالله

احمد السریع سخنگوی نیروهای مسلح **یمن**: عملیات پهبادی اخیر نیروهای مردمی یمن را که انجام داد، به شرح ذیل است: هدف قرار دادن پالایشگاه‌های آرامکو در مناطق جدّه و جبیل با ۱۰ پهباد صماد۳، هدف قرار دادن مراکز و پایگاه‌های حساس نظامی در مناطق خمیس مشیط و جیزان، با پنج هواپیمای بدون سرنشین از نوع قاصف k2 و دو موشک بالستیک از نوع بلرا۱.

خط قرمز کاخ سفید

لوید آستین وزیر دفاع آمریکا: دولت بایدن به حمایت از امنیت اسرائیل (رژیم صهیونیستی) پایبند است. از عادی‌سازی روابط اسرائیل با کشورهای عربی مسلمان حمایت می‌کنیم. اسرائیل شریک راهبردی اصلی آمریکا به شمار می‌آید و روابط ما و تل‌آویو برای امنیت خاورمیانه محوری است.

جهان

شماره ۹۹۵ | دوشنبه ۳۰ فروردین ۱۴۰۰

صداق

یادداشت

سعودی‌ها

پیام را دریافت می‌کنند؟

محمد رضا بلوردی

کارشناس مسائل منطقه

تجاوز ائتلاف تحت رهبری عربستان سعودی به یمن در حالی هفتمین سال خود را پشت سر می‌گذارد که چشم‌انداز روشنی برای این جنگ وجود دارد. این در حالی است که هدف اولیه سعودی‌ها به دست آوردن یک پیروزی قاطع در جنگی کوتاه‌مدت و در عین حال بازگر داندن دولت به اصطلاح مشروع یمن به قدرت بود. در این میان علاوه بر هزینه‌های سنگین ادامه جنگ برای سعودی‌ها و هم‌پیمان اصلی آنها، یعنی امارات متحده عربی، آنچه به چالشی جدی برای سعودی‌ها تبدیل شده است، بهره‌ررداری جنبش انصارالله یمن از پهنادهایی است که در چندین نوبست از آنها برای هدف قراردادن مراکز مهم و حیاتی عربستان و در عمق خاک این کشور استفاده شده و خسارات سنگینی هم برای ریاض در پی داشته و حتی توانسته است روند پالایش و صادرات نفت این کشور را مختل کند.

یگان‌پهبادی انصارالله در عملیات‌های متعددی که انجام داد، توانست اهداف مورد نظر خود را که عمدتاً تأسیسات نفتی شرکت ملی نفت عربستان (آرامکو) است، در مناطق مختلفی از این کشور و از جمله در ریاض، جدّه، دمام، رأس تنوره و جازان هدف قرار دهد. حملاتی که افزون بر خسارت‌هایی که به بار می‌آورد، بخشی از آن از جمله حمله به تأسیسات مورد نظر در ریاض پایتخت عربستان فشار روانی بالایی به سعودی‌ها وارد می‌کند و در عین حال بخش نفت این کشور را که وابستگی بالایی به آن دارد، تحت تأثیر قرار دهد. این در حالی است که سامانه دفاع هوایی عربستان هم با وجود هزینه‌های هنگفتی که به این کشور تحمیل کرده، در موارد متعددی توفیقی در مقابله با این گونه حملات انصارالله نداشته است.

استفاده نیروهای یمنی از پهنادهای بمب‌گذاری شده و موشک‌های بالستیک برای ضربه زدن به تأسیسات سعودی یک پیام آشکار برای مقامات ریاض دارد با این مضمون که تا وقتی جنگ علیه یمن ادامه داشته باشد، اجازه ورود مواد غذایی و سوخت به این کشور داده نشود و جلوی فعالیت آن برای استفاده از منابع انرژی موجود گرفته شود، تأسیسات و زیرساخت‌های عربستان هم امنیت نخواهند داشت و هر لحظه ممکن است مورد حمله قرار می‌دهد.

تردیدي نیست که رهبران عربستان سعودی متوجه مفهوم این پیام هستند، اما نسبت به آن بی‌توجهند و شخصیت‌های تصمیم‌گیرنده در خصوص این جنگ مانع از این می‌شوند که آنچه لازم است اتخاذ شود. در وضعیت کنونی مقامات ریاض انتظار دارند دولت بایدن راه حلی پیش پای آنها قرار دهد تا به این ترتیب خروج آنها از این جنگ فرسایشی شکل آبرومندانه‌ای داشته باشد و طرف ناکام این جنگ تلقی نشوند. هر چند تضمین موقعیت نیروهای همسو با عربستان سعودی در داخل یمن از دیگر مواردی است که باید در گفت‌وگوهای احتمالی درباره آن توافقی حاصل شود؛ امری که باتوجه به وضعیت پیچیده‌ای که صحنه یمن پیدا کرده است و در عین حال ملاحظات متفاوتی که دو کشور امارات متحده عربی و عربستان سعودی در این زمینه دارند، چندان آسان نخواهد بود.

یادداشت

دلایل قاچاق‌پذیری
طلاي سرخعلی شریعتی‌مقدم
رئیس کمیسیون کشاورزی
اتاق بازرگانی ایران

از حدود ۵۵۰ تن زعفرانی که در سال‌های اخیر در داخل کشور تولید داشته‌ایم، حدود ۲۷۰ تن آن صادر و حدود ۸۰ تن آن در داخل مصرف می‌شود. مابقی زعفران تولید شده در کشور نیز به صورت کالای سرمایه‌ای نزد تولیدکنندگان، شرکت‌های بسته‌بندی، فروشگاه‌ها و... ذخیره مانده تا به صورت بسته‌بندی عرضه شود. ارزش آوری صادرات زعفران برای اقتصاد ایران طی سال‌های اخیر عددی حدود ۳۰۰ تا ۳۶۰ میلیون دلار بوده است. از طرفی اگرچه این اعداد برای ظرفیت‌های زعفران ایران عدد ناچیزی به شمار می‌رود، با این حال این عدد در سال‌هایی حتی به ۱۵۰ میلیون دلار نیز کاهش داشته است. کاهش‌ی که می‌توان علت آن را برخی از مقررات دست و پاگیر صادراتی دانست. برای نمونه، در سال‌های ۱۳۹۸-۱۳۹۷ مقررات تعهد ارزی باعث شد صادرات زعفران منحرف و بخش خیلی زیادی از آن قاچاق شود. آماری وجود دارد که ده‌ها تن زعفران از ایران به صورت غیر قانونی به افغانستان و کشورهای جنوب خلیج فارس قاچاق شده است. علت انحراف صادرات زعفران در این سال‌ها را می‌توان نبود واقع‌بینی در قوانین دانست. ضمن اینکه حجم کم و قیمت بالای زعفران سبب شده قاچاق‌پذیری این کالا بسیار زیاد باشد، از طرفی تعدد صادرکنندگان یا حتی وجود دلال‌ها و واسطه‌هایی که برای سایر کشورها خرید می‌کنند و به راحتی می‌توانند این کالا را از کف بازار با کمترین سود و ارزش افزوده از کشور خارج کنند، از دیگر مشکلات صادرات این گیاه ارزشمند است.

متأسفانه در حوزه اقتصاد کشاورزی با توجه به تسلطی که دلالی و واسطه‌گری بر صنعت و ارزش افزوده دارد، نتوانسته‌ایم قوانین‌مان را به نحوی تغییر دهیم که صنعت زعفران و محصولات کشاورزی و زنجیره‌های ارزش آن بر اقتصاد و تجارت آن محصول تسلط پیدا کند و حمایت‌هایی که وجود داشته، مقطعی و محدود بوده است. در واقع اقتصاد کلان این محصولات خوب دیده نشده است. موضوعی که حتی باعث شد رهبر معظم انقلاب در شهریور ماه ۱۳۹۹ به آن، یعنی خام‌فروشی محصولات مانند زعفران و خرما واکنش نشان دهند. اگرچه به همین منظور پیگیری‌های جدیدی در این باره انجام شده، ولی هنوز نتیجه مطلوبی نگرفته‌ایم.

مقصد صادرات زعفران ایران، یعنی حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد آن کشورهای انگشت‌شماری مانند اسپانیا و امارات است که زعفران ما را به صورت خام یا ترانزیت وارد کرده و از آنجا به بازارهای بعدی صادر می‌کنند که بعضاً به دلیل قوانین راحت و تجاری آسانی که این کشورها به کشورهای دیگر دارند، ارزش افزوده اصلی این محصول به آنها منتقل می‌شود. در حالی که زعفران ایران به بیش از ۶۰ کشور صادر می‌شود و ما تجربه صادرات به بیش از ۳۰ کشور را داریم، ولی باز هم بخش عمده آن یعنی ۹۳ درصد زعفران صادراتی ایران به صورت ماده خام صادر می‌شود و فقط صادرات ۷ درصد زعفران ما به صورت محصول نهایی است که خود این نسبت به گذشته کاهش داشته است.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در گفت‌وگو با صبح صادق

بانک‌ها در مسیر تولید

مانع تراشی می‌کنند!

میلاد شکری

خبرنگار

شیوع ویروس کرونا از اواخر سال ۱۳۹۸ و تداوم آن تا امروز در کنار تحریم‌های آمریکا علیه اقتصاد ایران وضعیت سختی برای بخش تولیدی کشور به ویژه حوزه صنعت و معدن ایران ایجاد کرده است. در این میان، صنایع داخلی با وجود مشکلات تحمیل شده بیرونی، از حمایت نکردن دولت از آنها و انجام نشدن وعده‌های دولت در این شرایط گله‌مندند. آنها معتقدند دولت به هیچ یک از وعده‌های خود عمل نکرده است. صبح صادق در گفت‌وگو با «عبدالوهاب سهل آبادی» رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران این موضوعات را بررسی کرده است.

در یک سال گذشته بعضی از صنایع با توجه به وضعیت اقتصادی پیش آمده مجبور به تعدیل نیرو و... شدند. از تجربه صنعت ایران در سال گذشته بگویید.

اقتصاد ایران سال ۱۳۹۹ را با وضعیت سخت شیوع ویروس کرونا آغاز کرد. با این حال، به نظر جامعه تولیدکنندگان و صنعتگران ایران ثابت کردند می‌توان به فرموده رهبر معظم انقلاب مبنی بر جهش تولید جامعه عمل پوشانند. همه ما به خاطر داریم که در روزها و هفته‌های اول شیوع ویروس کرونا وضعیت بسیار سختی حاکم بود؛ به گونه‌ای که حتی یک ماسک ساده نیز در کشور نایاب شده بود؛ اما خیلی زود و ظرف مدت کوتاهی، جهادگران و رزمندگان جبهه اقتصادی خودشان را با فضا تطبیق دادند و بسیاری از احتیاجات کشور خیلی زود برطرف شد. من بارها عرض کردم جهش در تولید یا هر چیزی به معنای تغییر و ساختن خود انسان است و این اتفاق در سال ۱۳۹۹ در جامعه صنعتی ما رخ داد. در این سال همه به این نتیجه رسیدند که نیازهای مملکت باید رفع شود تا بتوانیم از این بیماری- که جامعه انسانی را فرا گرفته و تهدید می‌کند- نجات پیدا کنیم. در این راستا بسیاری از شرکت‌های ما تقاضای تغییر خط تولید دادند و دیدیم که می‌توان کارها را ظرف مدت بسیار کوتاهی از نظر اداری انجام داد و تمام فرآیندهایی که باید در ارتباط با یک مجوز یا پروانه صادر می‌شد، ظرف مدت بسیار کوتاهی از طریق وزارتخانه‌های مرتبط و اداره‌های مربوطه صادر شد. در واقع سال ۱۳۹۹ و تجربه این سال به ما نشان داد، می‌توان ساعت ۱۰ شب هم پروانه فعالیت صادر کرد و می‌توان اداره صنایع در زمانی کوتاه با ادارات مربوط به صنایع دارویی و غذایی هماهنگ شوند؛ کاری که سال‌ها بود در این کشور نمی‌دیدیم. اگر تولیدکننده‌ای می‌خواست کالایی را تولید کند، شاید باید سال‌ها می‌دوید و مدت‌ها وقت صرف می‌کرد و آخر سر هم به نتیجه نمی‌رسید؛ ولی در این جهش و تغییر این اتفاق افتاد و ما توانستیم با کمک همین صنعتگران، شرکت‌های دانش‌بنیان و جوانان ارزشمندی که تجربه جنگ تحمیلی را تداعی کردند، بسیاری از نیازهای درمانی و

در وضعیت فعلی، صادرات غیر نفتی و بازار کشورهای همسایه برای ما خیلی مهم است. به نظرتان چرا سهم ما در بازارهای همسایه این قدر کم است؟

یکی از مباحثی که ما در عملکرد وزیر جدید صمت دیده‌ایم، این است که او موضوع اعزام رایزن‌های اقتصادی به کشورهای همسایه را پیگیری می‌کند؛ اما واقعیت این است که ما علاوه بر بازار باید برای تولیدکننده، راه را نیز بساز کنیم. برای نمونه، حتی اگر بازار هم داشته باشیم، یکی از مشکلات ما این است که نمی‌دانیم باید با چه قیمتی قرارداد ببندیم، نمی‌دانیم فردا قیمت ارز در کشور چقدر می‌شود؟ به هر حال مهم‌ترین اصلی که در مذاکرات خارجی و بین‌المللی از نظر قرارداد برای تولید وجود دارد، ثبات قیمت‌هاست که ما از آن برخوردار نیستیم.

دولت قول داده بود فضای کسب‌وکار را بهتر می‌کند. به عنوان یک فعال اقتصادی فکر می‌کنید دولت در تحقق این وعده چقدر موفق بوده است؟

چیزی که عیان است چه حاجت به بیان است! بهبود فضای کسب‌وکار، یعنی تولید و فروش بالا باشد و مردم در رفاه باشند. آیا این اتفاق افتاده است؟ در فضای مثبت یک کسب‌وکار قدرت خرید مردم باید افزایش یابد. آیا این اتفاق افتاده است؟ امروز مردم عزیز ما برای تهیه کوچک‌ترین لوازم زندگی شان و امرار معاش‌شان دچار مشکل هستند. طبیعتاً در حال حاضر فضای کسب‌وکار وضعیت خوبی ندارد. فارغ از آمارهای موجود در این زمینه، وقتی می‌توان گفت فضای کسب‌وکارمان خوب است که نیروی کار آرامش و آسایش داشته باشد. امروز یکی از مهم‌ترین مشکلات واحدهای تولیدی ما از نظر روحی و روانی نیروی کار است. حوادث ناشی از کار به میزان قابل توجهی افزایش داشته است. کارگری که سال‌ها شاغل بوده و حق بیمه پرداخت کرده است، از کوچک‌ترین امکاناتی محروم است. برای نمونه، اگر یک کارفرما حق بیمه نیروی کار خود را پرداخت نکند، دفترچه‌های بیمه کارگران تمدید نمی‌شود و بیمه جرایم بسیار سنگینی از کارفرما می‌گیرد؛ یعنی کارگر علاوه بر اینکه حقوق

نوسانات نرخ ارز و سیاست‌های بانک مرکزی طی دو سال اخیر چقدر به تولید لطمه زده است؟

یکی از مشکلات امروز تولیدکنندگان این است که آنها نمی‌دانند سرمایه در گردش‌ی که در اختیار دارند، فردا چقدر خواهد شد. متأسفانه در چند سال گذشته به ویژه در سال ۱۳۹۹ اتفاقات ناگواری رخ داد که در نتیجه آن ارزش پول ملی ما با افت شدیدی مواجه شد. کاری که پیش‌بینی شده بود با ارز ۱۰ هزار تومانی انجام شود، به حدود ۳۰ هزار تومان رسید؛ یعنی عملاً سرمایه در گردش تولیدکننده صفر شد. ضمن اینکه متأسفانه در کشور علاوه بر گرانی، شاهد گرانی‌فروشی نیز بودیم. تولیدکنندگان مادر باره تهیه و تأمین مواد مورد نیازشان آسیب‌های زیادی دیدند؛ به گونه‌ای که شما نمی‌توانید امروز در بازار یک کالا را در دو مغازه با یک قیمت پیدا کنید. مجموعه این عوامل باعث شد تولیدکنندگان ما در سال ۱۳۹۹ با زیان‌های بزرگی مواجه شوند.

شاخص

تورم در جهان

رأشا تودی، سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد، فانو، در آخرین گزارش خود اعلام کرد، در ماه مارس هم قیمت مواد غذایی اساسی در جهان برای دهمین ماه پیاپی افزایش یافته است. بر این اساس شاخص قیمت مواد غذایی فانو که نشان‌دهنده تغییرات ماهانه قیمت مواد غذایی اساسی در حوزه بین‌الملل است، به طور متوسط در ماه مارس ۱۱/۵ واحد رشد کرده که نسبت به ماه فوریه ۲/۱ درصد بالاتر بوده است. این شاخص هم اکنون در بالاترین سطح خود در هفت سال گذشته قرار دارد. بنا بر اعلام فانو، روغن‌های گیاهی به بالاترین میزان قیمت در ۱۰ سال گذشته رسیده است.

خود را نمی‌گیرد، از دفترچه بیمه نیز محروم می‌شود. این حداقل کمکی بود که دولت باید در این شرایط انجام می‌داد.

عملکرد بانک‌ها در این زمینه چگونه بوده است؟

بانک‌ها فشارهای زیادی به تولیدکنندگان می‌آورند. فعالان اقتصادی که به دلیل مسائل اقتصادی و مشکلات موجود گاهی معوقات بانکی دارند، بانک‌ها همکاری که نمی‌کنند هیچ، وثایق تولیدکنندگان را نیز به صورت بسیار ناحق تملک کرده و می‌فروشند. قیمت‌هایی روی این دارایی‌ها می‌گذارند که گاهی آدم به یاد بهره‌خواری قدیم می‌افتد. الآن برخی از تسهیلات با محاسبه جریمه معوقات آن به نرخ حدود ۴۰ درصد رسیده است. اگر بنگاه اقتصادی بخواهد تسهیلاتی برای توسعه تولید خود دریافت کند تا وثایق مورد نیاز را نداشته باشد، تسهیلات به آن پرداخت نمی‌شود. بعضی وقت‌ها بانک‌ها در محاسبات تسهیلات برای تولیدکنندگان به کارهایی دست می‌زنند که به هیچ وجه روا نیست. من بارها گفته‌ام اگر تولیدکننده‌ای بخواهد وارد فرآیند دریافت تسهیلات شود، باید فاتحه کارش را بخواند.

تغییر دولت آمریکا و روی کار آمدن بایدن چه تأثیری داشته است؟ چون برخی به این اتفاق امیدوار بودند.

ببینید من معتقدم این دولت و آن دولت خارجی برای اقتصاد ایران تفاوتی ندارد. این بحث را رهبر معظم انقلاب بارها فرموده‌اند. اگر ما نگاه‌مان به اقتصاد مقاومتی نباشد و اقتصاد کشورمان دستخوش حوادث و اتفاقات بیرونی از جمله انتخابات آمریکا باشد، طبیعتاً موفقیتی نخواهیم داشت. ما باید خودمان به خصوص در حوزه تولید قوی شویم. دیدیم که در کرونا با استفاده از یک خرد جمعی و همکاری و نگرش این اتفاق افتاد. باید این نگاه را داشته باشیم که همه در یک کشتی قرار داریم و باید همه‌مان پارو بزنیم. اقتصادی که حتی به واسطه بهبود شرایط بین‌المللی بخواهد احیا یا تقویت شود، این بهبودی بدون شک کوتاه‌مدت خواهد بود.

افزوده

رفع موانع بهره‌وری

علل و عوامل بازدارنده رشد نرخ بهره‌وری در ایران را می‌توان نبود یک تعریف جامع فراگیر، قابل فهم و عملیاتی شده از بهره‌وری دانست. عمده دلیل رشد نیافتن نرخ بهره‌وری، اقتصاد تک محصولی است که سبب کند شدن رشد بهره‌وری در کشور می‌شود؛ چرا که تا وقتی کشور یک منبع درآمدی مستمر داشته باشد، هیچ گاه دنبال افزایش بهره‌وری نخواهد بود. ضعف برنامه‌ریزی در زیر بخش‌ها، نبود نظام نظارت و پایش بهره‌وری، انحصارات اقتصادی، نبود انطباق بین سیاست‌های برنامه‌های توسعه‌ای و بودجه‌های سالیانه و...، از جمله دلایل پایین بودن بهره‌وری در کشور است.

منهای نفت

مالیات بر درآمد

مخارج و هزینه‌های گوناگون از مجموع عواید شرکت کسر شده و درآمد ویژه باقی می‌ماند که مشمول مالیات قرار می‌گیرد. با این حال محاسبه درآمد ویژه شرکت‌ها و نوع هزینه‌هایی که باید کسر شود، به سادگی امکان‌پذیر نیست. ضمن اینکه باید میان مالیات و سرمایه اولیه تشکیل شرکت‌ها تناسب معقولی برقرار شود تا عدالت مالیاتی رعایت شود؛ به گونه‌ای که شرکت‌هایی با سرمایه اولیه کمتر باید مالیات کمتری در مقایسه با شرکت‌هایی با سرمایه اولیه بیشتر بپردازند که برای حل این مسائل، روش‌های متفاوت مالی و حسابداری به کار گرفته می‌شود.

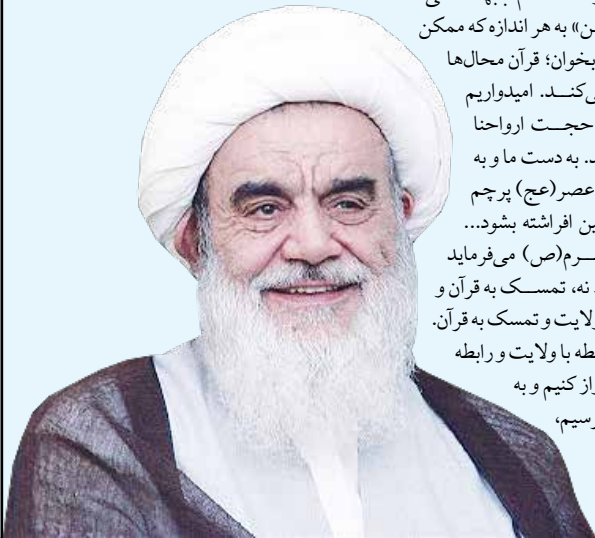

ارتباطمان با قرآن را محکم کنیم

گفتاری از آیت الله حسین مظاهری

بار سنگین است و باید این بار سنگین را به منزل برسانیم. در این چند آیه اول سوره مزمل یک دستور ده‌گانه‌ای به پیغمبر اکرم(ص) داده می‌شود و آن شش‌بیداری و شب‌خیزی است که قطعاً در تقویت اراده فوق‌العاده مهم است... من از جوان‌ها تقاضا دارم رابطه‌تان با قرآن هم محکم باشد. این برای سیر و سلوک خیلی مفید است. برای عاقبت به‌خیری و تأمین آئیه خیلی مفید است. برای رفع گرفتاری‌ها خیلی مفید است. برای کسی که کلاف سر به گم است در زندگی خیلی مفید است و برای اینکه انسان بتواند سر کلاف را پیدا کند، بتواند یک زندگی آرام، یک زندگی مطمئن و سکونت‌بخشی پیدا بکند، رابطه با قرآن مهم است. قرآن می‌فرماید: «و رتل القرآن ترتیلاً»؛ برای خودسازی برای اینکه این بار سنگین را به منزل برسانی، قرآن بخوان. در همین سوره می‌فرماید: «فاقرأ ما تسیر من القرآن». تا می‌شود قرآن بخوان؛

بعد می‌فرماید که خب خدا می‌داند گاهی مریضی، خدا می‌داند گاهی خیلی کار داری، خدا می‌داند گاهی در خط مقدم جبهه هستی، اما «فاقرأ ما تسیر من» به هر اندازه که ممکن است در زندگی قرآن بخوان؛ قرآن محال‌ها را هم خیلی عادی می‌کنند. امیدواریم که ظهور حضرت حجت ارواحنا فداک در زمان ما باشد. به دست ما و به رهبری حضرت ولی عصر(عج) پرچم اسلام روی کره زمین افراشته بشود... [همچنین] پیغمبر اکرم(ص) می‌فرماید تمسک به قرآن فقط نه، تمسک به قرآن و ولایت؛ تمسک به ولایت و تمسک به قرآن. این دو بال باید با رابطه با ولایت و رابطه با قرآن باشد، تا ما پرواز کنیم و به هر کجا که بخواهیم برسیم، ان‌شاءالله.

تعالی جسم وروح

ابزار مادی بندگی در ادعیه ماه مبارک رمضان

قَوْنِي فِيهِ عَلَى إِقَامَةِ أَمْرِكَ وَ إِذْقُنِي فِيهِ حَلَاوَةَ ذِكْرِكَ؛ خدایا، در این ماه برای برپا داشتن امرت نیرومند ساز مرا... .

به عبارتی در روزهای اول ایسن ادعیه تکیه بیشتری بر قوای ذهنی دارد و در ادامه به قوت مادی و معنوی که لازم برای درک و ادامه ماه مبارک است، می‌پردازد؛ زیرا نیروی جسمانی لازمه بندگان است؛ چنانکه قوت مادی لازم و دوری از فقر بر عبادت و بندگی خدا اثر زیادی دارد.

حضرت امام علی(ع) می‌فرمایند: «کسی که مبتلا به فقر شود مبتلا به چهار خصلت می‌گردد: به ضعیف در یقین، نقصان و کمبود در عقل، سستی در دین و کمبود حیا در صورتش-یعنی فقر موجب بی‌حیایی و زائل شدن پرده حیا می‌شود پس پناه می‌بریم به خدا از فقر.» البته فقر اقسام و ملاک‌هایی هم دارد که بدترین آن فقر در دین و فقر در عقل است.

حضرت امیرالمؤمنین(ع) در دعای کمیل همین قسوت را از خداوند می‌خواهد: «يَا رَبِّ يَازِبُّ، قُوْ عَلٰى خِدْمَتِكَ جَوَارِحِيْ وَاشْدُدْ عَلٰى الْعَزِيْمَةِ جَوَانِحِيْ»؛ پروردگارا پروردگارا، اندام مرا بر خدمت‌گزارت نیرومند ساز و درونم را در تصمیم‌گیری قوی دار.

ایشان دقیقاً بر همین موضوع اشاره دارد که اول نیروی مرا چه مادی و چه معنوی افزایش

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

ادعیه روزهای ماه مبارک رمضان پر از مفاهیم دینی و آموزه‌های الهی است. در هر روز با زبان روزه و با دلی آکنده از عشق الهی دست‌های‌مان را به درگاه پروردگار عالم بلند می‌کنیم و از او رزق و روزی معنوی و مادی طلب می‌کنیم. به‌خصوص آنکه دقت در معانی و مفاهیم این ادعیه به درک بهتر این ماه مبارک کمک می‌کند. حتی ترتیب این ادعیه ما در موضوعات روز و سیری که دارد، قابل و جالب توجه است.

در دعای روز اول از خداوند بیداری و هوشیاری طلب می‌کنیم؛ از این روکه بتوانیم این ماه را آن‌طور که باید درک کنیم و این هوشیاری در همین روز اول مورد نیاز ماست. «...و تَبَهِّئِي فِيهِ عَنِ نَوْمَةِ الْغَافِلِينَ»؛ و مرا از خواب غافلان بیدار ساز.... در روز سوم هم این درخواست را تکرار می‌کنیم: «اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ الذَّهْنَ وَ التَّنْبِيَةَ وَ بَاعِدْنِي فِيهِ مِنَ السَّفَاهَةِ وَ الضَّمُورَةِ...» خدایا، در این ماه به من تیزهوشی و بیداری روزی کن و از بی‌خردی و اشتباه دورم ساز....

پس از آن است که در روز چهارم از خداوند ازدیاد قوت جسمی‌مان را می‌خواهیم؛ «اللَّهُمَّ

سلوک

گناه نابخشودنی

آیت‌الله فاطمی‌نیا: خدمت آیت‌الله بهاء‌الدینی رسیدم. گفتیم آقا راز مقام و رتبه «سید سکوت» چه بود؟ آقا دست بالا آورد و به دهان اشاره کرد. خدا شاهد است الان مردم خیلی دست کم گرفته‌اند آبرو بردن را. خدا چند گناه را نمی‌بخشد: ۱- عمدأ نماز نخواندن. ۲- به ناحق آدم کشتن. ۳- عقوق والدین. ۴- آبرو بردن. این گناهان این‌قدر نحس هستند که صاحبان‌شان گاهی موفق به توبه نمی‌شوند. پسر یکی از بزرگان علما که در زمان خودش استادالعلما بود، برای من تعریف می‌کرد: به پدرم گفتم پدر تو دریای علم هستی. اگر بنا باشد یک نصیحت به من بکنی چه می‌گویی؟ پدرم گفت: «آبروی کسی را نبر!»

(پایگاه اطلاع‌رسانی رهبر معظم انقلاب، ۸ مهر ۱۳۹۸)

حکمت

گناه بزرگ!

پرسش: تهمت زدن به دیگران در صورت اثبات نشدن چه حکمی دارد و وظیفه کسی که تهمت زده چیست؟

پاسخ: تهمت از گناهان بزرگ است و توبه جذبی و واقعی از آن لازم است و باید گفته‌های خود را نزد هرکس که رسانده است، تکذیب کند و رضایت کسی را که به او تهمت زده است، به دست آورد.

(پایگاه اطلاع‌رسانی رهبر معظم انقلاب، ۸ مهر ۱۳۹۸)

(پایگاه اطلاع‌رسانی رهبر معظم انقلاب، ۸ مهر ۱۳۹۸)

راهنما

مانع‌زدایی از تولید علم

آیت‌الله محمدمهدی شبزنده‌دار: در مسئله تولید و پشتیبانی از تولید و مانع‌زدایی‌ها، ما یک تولیداتی در ناحیه امور مادی و آنچه برای اعاشه زندگی لازم هست داریم؛ اما یک مسئله دیگر هم تولید علم هست، تولید معارف هست. البته در اینجا تولید به معنای کشف هست، یعنی وجود دارد و ما به دنبال کشف آنها قرار است برویم؛ اینجا هم حقیقت مطلب این است که احتیاج به پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها دارد. رفع پشتیبانی از فضلا و طلاب محترم در تحصیل، ادامه تحصیل و پژوهش را که مانع از ترقی‌ها می‌شود، نیاز داریم.

دین

شماره ۹۹۵ | دوشنبه ۳۰ فروردین ۱۴۰۰

صداقت

آیه

جایگاه خشوع در دین

محمد زارعی

کارشناس علوم اسلامی

بنیان و اساس دین‌داری خشوع است. اگر خشوع وجود نداشته باشد، بندگی و اطاعت معنا پیدا نمی‌کند؛ به همین دلیل یک ضلع عبادات در بعد کیفیت و طریقه عمل آن سنجش خشوع افراد است، یعنی دستور برای یک عمل عبادی با کیفیتی متفاوت از عبادات دیگر به این منظور است که خشوع و خضوع بندگان هم آزمایش شود.

به‌طور معمول چندین نوع نماز داریم؛ از نماز یومیه و نماز شب گرفته تا نماز جمعه و جعفر طیار و نمازهای استغاثه که هرکدام با کیفیتی متفاوت است و در آن خداوند خشوع بندگان را هم می‌سنجد که آیا بندگان آن را می‌پذیرند یا بهانه‌جویی می‌کنند و مدام در این فکر هستند که فرق بین این نمازها چیست؟ چرا این نماز باید به این نحو باشد؟ آیا نمی‌شد که همه نمازها یک شکل باشند؟ در عبادات دیگر هم اینچنین است.

خداوند از بنده‌اش می‌خواهد در یک لحظه خوردن و آشامیدن را قطع کند و در زمانی مشخص آن را ادامه دهد. در لحظه‌ای مطلبی را بشنوند و در لحظه‌ای دیگر نشنود، یک‌جا نگاه کند و جایی دیگر نگاه نکند. یک‌جا به نحوی خود را تطهیر مادی یا معنوی کند و در موضوعی به شکلی دیگر.

خداوند تقویت خشوع را تضرع و گریه و مناجات می‌داند. خداوند می‌خواهد بندگان با گریه به درگاه او روی بیاورند و از گناهان خود و دوری‌شان از پروردگار اظهار پشیمانی کنند. گریه‌ای که نتیجه‌اش خشوع است؛ قرآن در ایسن خصوص می‌فرماید: «وَيَخْرُوْنَ لِأَذْقَانِ يَسْكُونُ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا»؛ و(اهل ایمان) گویند: پروردگار ما پاک و منزّه است.

البته وعده خدای ما محققاً واقع خواهد شد و آنها با چشم گریان همه سر به خاک عبودیت نهاده و پیوسته بر فروتنی و ترس‌شان (از خدا) می‌افزاید. (أسراء/ ۱۰۹) تضرع و اشک با خشوع رابطه‌ای تنگاتنگ دارند. گریه از خشوع است و خشوع با گریه به دست می‌آید.

به‌عبارتی هریک باعث تقویت دیگری می‌شود و این نشانه اهل ایمان و اطاعت است. خداوند در شناسایی اهل خشیت و آنان که با این خشوع نجات پیدا کرده‌اند نیز می‌فرماید: «آنها پیامبرانی از فرزندان آدم بودند که خداوند آنها را مشمول نعمت خود قرار داده بود و از کسانی که با نوح بر کشتی سوار کردیم و از دودمان ابراهیم و یعقوب و از کسانی که هدایت کردیم و برگزیدیم.

آنها کسانی بودند که وقتی آیات خداوند رحمان بر آنان خوانده می‌شد، به خاک می‌افتادند، در حالی‌که سجده می‌کردند و گریان بودند.» (مریم/ ۵۸) خشوع و خضوع در برابر فرامین الهی است که بندگان را به اطاعت و عمل به دستورات می‌کشاند.

در همین باره در قرآن آمده است: «وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ»؛ از صبر و نماز یاری جویند (و با استقامت و مهار هوس‌های درونی و توجه به پروردگار، نیرو بگیرید) و ایسن کار، جز برای خاشعان گران است. (بقره/۴۵) اما خشوع در حقیقت واسطه‌ای است تا به بندگی و اطاعت برسد.

پیش درآمد

آیا اختیارات رئیس جمهور کم است؟

گروه پرونده صبح صادق

در ادوار مختلف ریاست جمهوری شاهد بودیم که برخی از رؤسای جمهور هنگامی که از آنها درباره کارنامه و عملکردشان انتقاد می‌شد، در پاسخ به انتقادات این موضوع را مطرح می کردند که اختیارات لازم برای پیشبرد امور یا تحقق وعده‌های انتخاباتی خود را ندارند و حتی از جایگاه ریاست قوه مجریه به عنوان تدارکاتچی یاد کردند؛ حال سؤال این است که واقعا اختیارات رئیس جمهور محدود است؟ یا بهر معظم انقلاب در سخنرانی ابتدای سال ۱۴۰۰ به تبیین جایگاه ریاست جمهوری پرداخته و در این باره فرمودند:

ریاست جمهوری خیلی مسئله مهمی است؛ یعنی مهم‌ترین و مؤثرترین مدیریت کشور، ریاست جمهوری است. اینکه حالا بعضی‌ها می‌گویند رئیس‌جمهور اختیاراتی ندارد، رئیس‌جمهور تدارکاتچی است، رئیس‌جمهور دوازده درصد یا بیازده درصد اختیارات دارد – چه جوری هم محاسبه می‌کنند من نمی‌دانم! چند سال است که از این حرف‌ها گاهی گوشه کار ندار می‌شود- همه‌ی اینها خلاف واقع است، یا

از روی بی مسئولیتی گفته می‌شود یا از روی بی‌اطلاعی گفته می‌شود یا خدای نکرده غرض‌ورزی در کار است. این جوری نیست، رئیس‌جمهور یکی از پرمشغله‌ترین و پرمسئولیت‌ترین دستگاه‌ها است. یعنی نمی‌شود گفت «یکی از؟» رئیس‌جمهور از همه مدیریت‌های کشور پرمشغله‌تر و پرمسئولیت‌تر است. تقریباً همه مراکز مدیریتی کشور در اختیار رئیس‌جمهور است؛ یعنی فرض کنید که قوه قضائیه یا قوه قضائیه را؟ چند درصد مدیریت‌هایی در اختیار رئیس‌جمهور است؟ در این‌ها در قبال مدیریت‌هایی که در قوه مجریه هست یک اندکی بالاتر از صفرند یا چند درصد مختصر نس. عمده نزدیک به همه مدیریت‌های کشور که هزاران نفر در اختیار رئیس قوه مجریه است، همه بودجه مصوب کشور در اختیار رئیس‌جمهور است، چون رئیس [اسازمان] برنامه و بودجه معاون رئیس‌جمهور است و مستقیماً زیر نظر ریاست‌جمهوری است. امکانات حکومتی کشور هم همین طور، اکثر و اغلب در اختیار رئیس‌جمهور است. بنابراین، مدیریت‌های دیگر در جنبه قوه مجریه در واقع چیزی نیستند. ریاست‌جمهوری یک چنین جای مهمی است. حالا شما می‌خواهید رئیس‌جمهور انتخاب بکنید؛ ببینید که چه مسئولیتی بر عهده من و شما است که باید برپیم رأی بدهیم. البته رأی بنده با رأی یک پسر شازده هفده ساله یک اندازه وزن دارد؛ هیچ کم و زیاد نیست، ما می‌خواهیم برپیم رأی بدهیم یک رئیس‌جمهور انتخاب بکنیم؛ توجه کنیم به اینکه چه مسئولیتی بر دوش رئیس‌جمهور است.

دیر کوه پرونده، ملین محبوب مصاحبه و گزارش زهرا فروردند

تاریخ پس از انقلاب اسلامی در ایران در مقاطع مختلف شاهد انتقادات نسبت به دایره اختیارات رئیس‌جمهور در انجام تکالیفش بوده و جالب است که این قبیل زمرزمنما را عمدتاً پس از پایان دوره شصت ساله هر یک از دولت‌ها می‌شنویم؛ اما چرا؟ آیا واقعا دولت‌ها دست‌شان در تصمیم‌گیری و اجرا بسته است؟ در همین ارتباط با عباس سلیمی‌نمین به گفت‌وگو نشستیم تا تاریخ سیاسی کشور را بازخوانی کند و علل و عوامل این رویکرد را برپایان تبیین کند.

اختیارات رئیس‌جمهور و دولت در ایران را نسبت به کشورهای دیگر چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در چار چوب قانون اساسی ما، قوه مجریه به عنوان یک نیروی متغیر دارای قدرت فوق‌العاده است، یعنی وقتی مقایسه می‌کنیم که در نظام سیاسی، بخش ثابت به چه میزان و بخش متغیر به چه میزان است، متوجه می‌شویم که به بخش متغیر دارای امکان تغییر، تغییرات اساسی داده شده است؛ در حالی که در هیچ نظام سیاسی، به بخش متغیر چنین قدرتی نمی‌دهند؛ یعنی به دولت اجازه نمی‌دهند که به راحتی پست‌های مهم اداری را دست‌خوش تغییر قرار دهد. و این گونه نیست که دولت‌ها بتوانند هر مدیر کل و هر معاون وزیری را که دوست‌داشته باشند، عوض کنند مگر اینکه ادله‌ای محکم‌ه‌پسند ارائه دهند که مدیر کل یا معاون وزیر یا دانه پست حساس در وزارتخانه، دارای تخلفی باشد، والا حق ندارند او را عوض کنند. ابدا چنین امکانی را نه در انگلیس و فرانسه و نه در کشورهای دیگر به دولت‌ها نمی‌دهند که صرفاً به این دلیل که دولت تغییر کرده است، می‌توانند صبر تا ذیل را تغییر دهند؛ اگر فرض مدیر کل را عوض کنند، او به نظام اداری شکایت می‌کند و نظام اداری بررسی می‌کند و اگر برخورد، ضرری و گروهی باشد، از او دفاع می‌کند.

در حالی که در کشور ما متأسفانه این مطلب به رسمیت شناخته شده که وقتی دولتی می‌داند و زیرسای را تعیین می‌کند، این وزرا می‌توانند صبر تا ذیل وزارتخانه را تغییر دهند. در حالی که در کشورهای دیگر هرگز چنین قدرتی را به دولت‌ها نمی‌دهند؛ چراکه خلاف مصالح ملی است و جلوی خلاف مسلم منابع ملی گرفته می‌شود، یعنی نمی‌توانند مستقراً و نامشروطاً در وقت کمند و قسط می‌توانند یک معائن حزبی در وزارتخانه‌ها بگمارند. بقیه بر اساس نظام اداری است که نظام اداری هرگز تحت کنترل احزاب سیاسی نیست و دولت باید خود را از سرِ راه رشد افراد هم در آن چارچوب پله پله است و مراتب اداری را طی می‌کنند.

در اینجا سؤال مطرح می‌شود که چرا احزاب سیاسی وقتی به قدرت می‌رسند، در واقع نتیجه می‌شوند برای اینکه قدرت خود را افزایش دهند؟

اولین پاسخ این است که انسان، حریص به قدرت است و وقتی قدرتی را به دست می‌گیرد، اتناغ نمی‌شود و سعی می‌کند بر قدرت خود بیفزاید و این ویژگی انسان است که نه در ایران، بلکه در همه جهان اینطور است. تاریخ گواه این است که پادشاهان وقتی یک بخش یا کشوری را می‌گرفتند، قانع نمی‌شدند و به دست گرفتن بخش یا کشوری دیگر می‌فتند، آلمان در جنگ جهانی دوم قانع نشد، چرا که اگر قانع می‌شد، چنین شکست‌فاحشی نمی‌خورد و بعد از اینکه کشوری را تحت کنترل خود می‌آورد سرِ راه کشور بعدی می‌رفت، بنابر این انسان‌ها، حریص به قدرت هستند و طبعاً در یک جایگاه ثابت نمی‌مانند.

مسئله دوم که به طور خاص در ارتباط با ایران است، این است که وقتی انقلاب به پیروزی رسید، ساختارها و قوانین دچار تغییر شد، یعنی ما یک قانون و ساختار جوانی را روی کار آوردیم. وقتی قانون‌مدنی جدید تحیف است، هنوز آن قدرت لازم را کسب نکرده است که این هم خود عاملی در تحریک قدرت‌مندان است به اینکه راه‌افزایی قدرت، باز است و هم اینکه به راحتی و با یک مصوبه قانونی بتوانند

قانون را دور بزنند.

اگر پادگان باشد، پهنشانی که به مرحوم آقای هاشمی داده شد، این بود که بندی در قانن قرار دهند که آقای هاشمی بتوانند رئیس‌جمهور مادام‌العمر باشند و در قدرت بمانند. سؤال اینجاست که مگر قدرت آقای هاشمی کم بود؟ خیر، اینطور نبود و قدرت بسیار زیادی داشت. اما باز هم فزونی طلبی جای خود را داشت و این فزونی طلب یکی از مسایل اساسی است. در دوران آقای خاتمی هم همینطور بود؛ در این دوران یک حزب سیاسی توانست هم بر قوه مجریه و هم بر قوه حاکم حاکم شود. اما آیا قانع شد؟

حالا می‌گوییم که قوه مجریه، خیلی قدرت ندارد که خلاف واقع است. آنها، که قوه مقننه را هم در اختیار داشتند، آیا برای اینکه صدا و سیما و قوه قضائیه را در اختیار بگیرند، تلاش فوق‌العاده‌ای انجام داندند؟ همه اینها در تاریخ ثبت است. در این دوران یک حزب سیاسی توانست هم بر قوه مجریه و هم بر قوه حاکم حاکم شود. اما آیا قانع شد؟

توجه‌هایی که اینها به آقای لاریجانی رئیس وقت صداوسیما کردند که رئیس رسانه ملی در شت قبل از آن بگریه، به لحاظ تاریخی فراموش نشده است؛ همین آقای لاریجانی که امروز در مقام تحلیل از او برمی‌آید که به نظر بنده، نظاره

است و در همین چنین موضعی اتخاذ می‌کنند اما چرا همین آقای لاریجانی، آنچنان

آماج حملات اینها قرار می‌گرفت؟ برای اینکه او تابع آنها نبود.

برای اینکه صدا و سیما را در کنترل خود بگیرند و لاریجانی را مرم دست خود کنند، بدترین ترفین‌ها را در شعارهای خیابانی و رسانه‌های خود، علیه آقای لاریجانی داشتند تا بتوانند صدا و سیما را که بر اساس قانون اساسی، در حوزه رهبری تعریف شده، به حوزه قدرت خود در بیاورند.

چنین مسائلی به لحاظ تاریخی فراوان است؛ بنابر این نمی‌تواند بگوید که قدرت ما در دولت اصلاحات کم بود؛ البته این همه ادرا دارند که ما در دوران اصلاحات، فلان کار را انجام دادیم و فقط ما در این دوران توانستیم کار فوق‌العاده انجام دهیم که اگر این ادعا درست باشد نشان می‌دهد که حتماً قدرت‌داشته‌ید که توانستید این کارها را انجام دهید، زیرا کسی که مسلوب‌الاراده است و قدرت ندارد، طبعیاً نمی‌تواند ادعا کند که من مشتاقتم و تأثیر بودام. کسی می‌تواند ادعای مشتاقتم و تأثیر بودن را داشته باشد که دارای قدرت تعیین‌کننده باشد، اما نمی‌تواند چنین ادعا کند. اینها تلقضاتی در حرف‌های کسانی است که فزون‌طلبی را ادبایل می‌کنند.

در دوران آقای احمدی‌نژاد نیز همینطور بود و به قدری قدرت، زیر دندان آقای احمدی‌نژاد مزه مزه کرد که با تمام توان تلاش کرد در قدرت باقی بماند که این موضوع راوش نمی‌شود. در واقع این همه کارهای خلاف مرکب شد تا بتواند در قدرت باقی بماند. آیا به معنای این است که قوه مجریه ما، مسلوب‌الاراده است و فقط یک فرمانبردار است؟ خیر، اینطور نیست، چرا که اگر قدرت فوق‌العاده در آن وجود نداشته باشد که این کار‌ها صورت نمی‌گیرد. این کار‌ها صورت گرفت به دلیل اینکه

در واقع قوه مجریه تعیین‌کننده است. این کار‌ها صورت گرفت به دلیل اینکه در واقع بعضی قدرت فهم این مطلب را ندارند، البته به نظر من اصلاح‌طلبان و کسانی که در این وادی گام برمی‌دارند، می‌خواهند به نوعی پایه‌های دولت را است

آقای احمدی‌نژاد در دولت خود، تلاش نکرد این مانع قانونی را دور بزند. یعنی آقای احمدی‌نژاد بعد از دو دوره ریاست‌جمهوری باید قدرت را ترک می‌کرد، اما ببینید که ایشان چه کار کرد؛ او تلاش کرد تا یک مشایری را که جامعه او را یک عنصر منحرف فکری می‌دانستند در قدرت بیاورد تا به این ترتیب خود در قدرت باقی بماند. بارها از ایشان خواسته شده بود تا کنار مشای را کنار بگذارد، اما آقای احمدی‌نژاد چنین فردی را در تمام توان حمایت کرد، حتی در زمان نامنوسیتی انتخابات، برای حمایت از وی به وزارت کشور رفت که خلاف محرز بود؛ چون رئیس‌جمهور حق ندارد از یک کاندیدایی خاص به این شکل حمایت کند، چرا که مجری قانون و انتخابات است.

وقتی رئیس‌جمهور به همه‌ها یک نفر برای نام‌نویسی در انتخابات به وزارت کشور می‌رود، یعنی مجری انتخابات می‌خواهد این فرد به این جایگاه برسد که این خلاف مروت بود و وقتی به ایشان انتقاد کردند، احمدی‌نژاد گفت من به عنوان فرد حقیقی و نه فرد حقوقی به آنجا رفتم، مگر می‌شود چنین توجیهی را بپذیرفت؟ آقای احمدی‌نژاد خلاف‌های مختلفی را ترکگ شد و کشور را به لحاظ اقتصادی زمین‌گیر کرد تا رهبری پذیرند که آقای مشای بعد از آقای احمدی‌نژاد، کاندیدای‌شود و قدرت را به دست بگیرد.

همه اینها به دلیل بود که قوه مجریه، به لحاظ قدرت جاذبه داشت؛ الان آقای احمدی‌نژاد همه اصول را زیر پا می‌گذارد که به کجا برگردد؟ به جایی که اصلاً قدرت ندارد؟! این به لحاظ عقلی قابل پذیرش است، اخیر، اینطور نیست. برعکس همه کشور‌ها، قوه مجریه بر این قدرت فوق‌العاده‌ای دارد و این بخش‌هایی که باید جزء قدرت ثابت در کشور باشد. متأسفانه در اختیار قوه مجریه است که این بسیار ضربه زنده‌است و همانطور که گفت‌م تصور این آقایان، این است که می‌توانند قوانین را دور بزنند و با تبلیغات، جایگاه‌های دیگر، از جمله جایگاه ولایت‌فقیه را تضعیف کنند که می‌تواند بر حسن اجرای قانون اساسی از سوی سه نظارت کنند تا بتوانند قدرت خود را فزونی ببخشند. این یک واقعیت است و به همین دلیل هم، به نظر بنده مردم ایران توجه دارند به اینکه چنین انتخاباتی مهم است و به همین دلیل با حساسیت زیاد نسبت به آن برخورد می‌کنند.

همچنین سرمایه‌گذاری که احزاب در این زمینه به عمل می‌آوردند، نشانه دیگری از قدرت و جاذبه قوه مجریه است؛ مگر می‌شود درباره موضوعی که اهمیت ندارد، سرمایه‌گذاری طولانی مدت کرد؟ این بود که به کجا برگردد؟ این حرف را تا حدود همین احزابی که مدعی هستند قوه مجریه، ما، خیلی دارای قدرت نیست، چرا برای مدت‌های طولانی در این زمینه سرمایه‌گذاری می‌کنند؟ سرمایه‌گذاری اینها واقعا خیلی گسترده است.

زیرا اعتقاد دارند می‌توانند تأثیرات جدی در روند امور کشور بگذرانند و به همین دلیل تلاش می‌کنند و مدت‌ها قبل از انتخابات، این تلاش‌های خود را با تمام توان این می‌گیرند؛ بنابر این وقتی به لحاظ قیامده‌ای بررسی می‌کنیم، این حرف را تا حدودی و سست می‌بینیم که رئیس‌جمهور قدرت و اختیار ندارد. همچنین وقتی عملکرد کسانی را- که در جایگاه ریاست‌جمهوری قرار گرفتند- بر این بقا می‌بینیم، متضاد با این مطلب است. آنها هر زود بدنی را برای خود میام می‌گذارند برای اینکه به قدرت برگردند که همه اینها در تضاد با این ادعاهای بی اساس است.

به نظر شما اینکه دولت‌ها در اواخر دوران ریاست خود، می‌گویند ما اختیار کم داشتیم یا اختیار داشتیم، می‌تواند به نوعی پنهان کردن

گفت‌وگو با عباس سلیمی‌نمین درباره گستره آزادی عمل رؤسای جمهور در تاریخ سیاسی ایران

ادعای بی اختیاری تلاش برای افزایش قدرت است

کم‌کاری‌های‌شان باشد یا به نوعی مظلوم‌نمایی آنها و خواستار باقی ماندن آنها در قدرت باشد؟

این هم یکی از عوامل دیگری است که باید اشاره می‌کردم. یکی از بحث‌های مهم که رهبری هم نسبت به آن دقت جدی دارند، این است که هر جریانی وقتی در قدرت قرار می‌گیرد، متناسب باقدرت یا پاسخگو باشد؛ یعنی در آرایش کامل، تصمیمات خود را اتخاذ کند و پیش برود و در نهایت هم پاسخگوی تصمیمات و عملکرد خود باشد. بعضی از نیروها، مثلاً از جریانی‌های شیطان‌صفت تلاش می‌کنند دولت‌ها را در میانه راه زمین‌گیر کنند. حالا بعضی آنها، اصلاح‌طلب و بعضی‌ها اصولگرا هستند و فرقی نمی‌کند و جای تأسفد دارد که اقتدر دارای عقلایت سیاسی نیستند. رهبری جلوی این مطلب را می‌گیرد که دولت نتواند بگوید که نگذاشتند من کار ادعا کند که من مشتاقتم و تأثیر بودام. کسی می‌تواند ادعای مشتاقتم و تأثیر بودن را داشته باشد که دارای قدرت تعیین‌کننده باشد، اما نمی‌تواند چنین ادعا کند. اینها برای دولت ایجاد می‌کند. اما نگاه کنید که رهبری همواره مراقب این امر بودند که این بهانه برای دولت‌ها به وجود نیاید.

اگرچه بعضی قدرت فهم این مطلب را ندارند، البته به نظر من اصلاح‌طلبان و کسانی که در این وادی گام برمی‌دارند، می‌خواهند به نوعی پایه‌های دولت را است

آنها هوشیار و هوشمند هستند، اما اصولگرایانی که در این قضیه وارد می‌شوند، هوشمندی لازم را ندارند که دارند وارد میدان چه کسی می‌شوند و در چه میدانی دارند بازی و نقش ایفا می‌کنند.

اصل سیاست رهبری برای اینکه دولت‌ها در آرایش کامل از اختیارات قانونی خود استعفا دهند، برای این است که آنها در نهایت باید پاسخگو باشند؛ نفس پاسخگویی به معنای این است که دولت‌ها از سوی مردم ارزیابی شوند؛ یعنی وقتی ما یک جریان را انتخاب می‌کنیم، بعد از هشت سال باید بر این جریان مسلط شویم و نقاط ضعف و قوت‌ها، کارآمدی‌ها و ناکارآمدی‌هایش را بشناسیم. به عبارتی باید کاملاً مسلط شویم. مسلط شدن رای‌دهندگان به یک جریان، موقعی ممکن خواهد بود که در یک فضای آرای، بتوانند به ارزیابی ببخشند و بتوانند که باید سبک، سنگین کردن یک دولت قرار بگیرند.

طبیعی است وقتی یک دولت، اختیارات قانونی دارد و شرایط برای او کاملاً فراهم است، باید کار کند و اگر در انتهای دولت خود چنین حرف‌هایی زند که اختیارات نداشته، می‌خواهد از پاسخگویی فرار کند و اینکه جامعه نتواند به یک جمع‌بندی در مورد او برسد، یا با لاقاف یا مظلوم‌نمایی، فضای ارزیابی را اغیار کند. خوشبختانه در ارتباط با این مسئله، رهبری یک سیاست واحد دارند که به نظر بنده، رئیس‌جمهور به نفع جامعه است، چون تمام آدم و ش‌ها و کنش و واکنش‌ها باید در نهایت موجب رشد مردم شود.

به عبارتی انتخاب، یعنی رشد برای مردم؛ هر انتخابی، یک رشدی را برای مردم رقم می‌زند و این بسیار حائز اهمیت است، چراکه اصلی هدف این نظام اسلامی و هدف پامبران و اولیاءالله این است که مردم یک گام به جلو بروند؛ طبعیاً وقتی مردم یک انتخاب می‌کنند، باید تلاش کرد که این انتخاب موجب رشد جامعه و مورد تأکید شود.

لذا هم از این طرف، دقت می‌شود و هم از آن طرف بهانه‌های این چنینی خیلی مورد دل قرار نمی‌گیرد؛ در چه همانطور که گفته می‌روند زیر پوسته یکسری از آدم‌های کم‌سرمایه، تا بتوانند این بهانه‌ها را به پیش بکشند و بگویند کارهایی که بعضاً صورت گرفت مثل استیضاح، اگر محقق می‌شود امروز راحت می‌توانستند بگویند ما می‌خواستیم کار کنیم، اما نگذاشتند کار کنیم و ما را به استیضاح کشاندند

یا کار‌های اینگونه کردند؛ خوشبختانه نشانه شده است.

یک عده‌ای می‌خواستند دوران دولت آقای هاشمی به گونه‌ای با چالش مواجه شود که رهبری از دولت آقای هاشمی حمایت کردند؛ در دولت آقای خاتمی نیز همینطور بود و عده‌ای از نیروهای اصولگرا می‌خواستند نگذارند دولت آقای خاتمی، هشت سال خود را سپری کند؛ این به معنای انتقاد نکردن از این دولت‌ها نیست، منتها همانطور که گفت‌م در چارچوب سیاست‌های نظام، باید زمینه‌ر شد جامعه فراهم شود تا بهانه نداشته باشند و ارزیابی کاملی در مورد آنها صورت گیرد.

همانطور که شما این مورد، می‌گویید با انتخاب یک گام رو به جلو برمی‌دارند، به نظر شما در مقابل چنین تصمیم‌هایی که دولت‌ها در اواخر دوران ریاست خود می‌زنند، چه برخوردی باید داشته باشند؟

بایدند؟

هیچ سرمایه‌گذاری نباید داشت، همین کافی است که وارد میدان بسازی آدم‌های جنجال‌آفرین نشویم. همانطور که می‌دانید آقای حجابریان اولین بار مطرح کرد که آقای روحانی باید برود و استعفا دهد؛ چون می‌خواستند خوشان پاسخگو نباشند، چرا که اگر آنها از انتخاب کرده بودند و هم اینکه زمینه ارزیابی ملت را مخلوش بودند متأسفانه بعد از آن، یکسری افراد از اصولگرایان به میدان آمدند که رهبری مجبور شدند را- آنها تذکر دهند و چند بار هم تذکر دادند که این به نظر بنده، بسیار مهم است.

این افراد را باید شناخت که دارای آن توانمندی فکری لازم نیستند و به راحتی بازی می‌خورند و کسانی که در این جایگاه حساس قرار گرفتند، اگر به راحتی بازی بخورند توده‌های مردم را به خطا می‌اندازند؛ باید خیلی مراقب این موضوع بود، چون لازم نیست کار خاصی کرد و لازم است که دقت داشته باشیم و باز پیچه را فر بگیریم.

بررسی حقوقی دایره اختیارات رئیس‌جمهور در قوانین کشور در گفت‌وگو با دکتر پروین

رئیس قوه مجریه اختیارات گسترده‌ای برای پیشبرد کشور دارد

خارج از کشور، پذیرش سفرای کشورهای خارجی و شرکت در نشست‌هایی که در سطح جهانی است، لذا مرادات جهانی کاملاً بر عهده رئیس‌جمهور است، با وجود اینکه رئیس‌جمهور، رئیس کشور نیست؛ اما چنین اختیاراتی را دارد، نه عبارتی ایشان در سطح بین‌الملل جایگاه این گونه‌ای دارد. در اصل ۱۲۵ هم آمده است، امضای عهدنامه‌ها، مقاوله‌نامه‌ها، موافقت‌نامه‌ها و قراردادهای دولت ایران با سایر دولت‌ها و همچنین امضای پیمان‌های مربوط به اتحادیه بین‌المللی پس از تصویب مجلس شورای اسلامی، با رئیس‌جمهور یا نماینده قانونی اوست. در این خصوص نیز شورای نگهبان نظریه تفسیری دارد که فرصت بازگردد نیست. اصل ۱۲۶ قانون اساسی می‌گوید رئیس‌جمهور مسئولیت امور برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور را بر سر عهده دارد و می‌تواند آنها را در عهده دیگری بگذارد. در اصل ۱۲۵ بحث مرادات بین‌المللی است و در اصل ۱۲۶ بحث امور مالی داخلی کشور است که کاملاً به موجب این اصول، این اختیارات در اختیار رئیس‌جمهور است. در اصل ۱۲۷ می‌گوید رئیس‌جمهور می‌تواند در مورد خاص و حسب ضرورت، با تصویب هیئت‌وزیران، نماینده یا نمایندگان ویژه با اختیارات مشخص تعیین کند که در این اساس و ضعیبت‌های منظم و سازمان‌یافته دولت؛ دلیل دوم نیز این بوده که قدرت در دست یک نفر و یک نهاد نباشد و تقسیم شده باشد و دلیل سوم هم این است که مسئولیت‌ها تخصصی شود؛ یعنی هر نهاد و سازمانی وظیفه تخصصی خود را انجام دهد، که اسم آن را تفکیک قوا، گذاشتند. بنابر این اگر بخواهیم تحلیل حقوقی قوا در مورد وزرای که کناره‌گیری می‌کنند یا عزل می‌شوند، می‌گوید رئیس‌جمهور می‌تواند برای مدت سه ماه برای یک وزارتخانه‌ای سرپرست تعیین کند، علاوه بر این رئیس‌جمهور ریاست‌بسناری از شواهد را بر عهده دارد؛ مانند ریاست شورای امنیت ملی، ریاست شورای عالی اداری و ریاست شورای عالی فرهنگی. همچنین رئیس‌جمهور معان اول را تعیین می‌کند و به همین گونه با توجه به اصل ۱۳۴ قانون اساسی اختیاراتی برای رئیس‌جمهور وجود دارد. در اصل ۱۳۳ قانون اساسی می‌گوید وزرا، از سوی رئیس‌جمهور تعیین و بر سر ای گرفتن رأی اعتماد از مجلس، معرفی می‌شوند و در اصل ۱۳۲ می‌گوید که ریاست هیئت وزیران با رئیس‌جمهور است. در عین حال در اصل ۱۳۱ می‌گوید رئیس‌جمهور می‌تواند وزیر را عزل کند و در اصل ۱۳۷ می‌گوید هر یک از وزیران، مسئول وظایف خاص خویش در برابر رئیس‌جمهور و مجلس هستند. این موارد یکسری اصولی است که در قانون اساسی به خوبی مشخص و بیان شده است و بیان‌کننده این است که رئیس‌جمهور اختیارات بسیار بسیار وسیع، وافی و کافی را در قانون اساسی دارد. رئیس‌جمهور بر کار وزیران نظارت می‌کند و با اتخاذ تدابیر لازم به هماهنگی هر یک از تصمیم‌های وزیران را هیت دولت می‌پردازد و با همکاری وزیران، آن‌همه خط مشی دولت را تعیین و قوانین را اجرا می‌کند. درباره اختلاط نظر یا تداخل در وظایف قانونی نهادهای دولتی، تصمیم هیئت‌وزیران که به پیشنهاد رئیس‌جمهور اتخاذ می‌شود، لازم‌الاجراست. اینها اصولی بود که در قانون اساسی مربوط به اختیارات رئیس‌جمهور بود.

فارغ از قوانین بالادستی مانند قانون اساسی، رئیس‌جمهور در قوانین عادی کشور چه اختیاراتی دارد؟

مطابق قانون تئین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های رئیس‌جمهور که در سال ۱۳۶۸ تصویب شده است، رئیس‌جمهور می‌تواند طبق ماده ۱۳ این قانون، اقدام به تصدیع اسلحه، بازآرشی، گنجی و اقامات لازم داشته باشد و به قوای سه‌گانه اخطار و تذکر دهد؛ همچنین ماده ۱۵ می‌گوید در صورت توقف یا اجرا نشدن اصلی از اصول قانون اساسی، رئیس‌جمهور در اجرای وظایف خویش برای اجرای قانون اساسی به نحو مقتضی اقدام می‌کند و برای این منظور می‌تواند مراتب را به اطلاع بالاترین مقام مسئول مربوطه برساند و علت توقف یا اجرا نشدن را درخواستار شود. مقام مسئول موظف است پاسخ خود را مشرحوأ با ذکر دلیل به اطلاع رئیس‌جمهور برساند. در صورتی که پس از بررسی به تشخیص رئیس‌جمهور، توقف یا عدم اجرا اثبات شود، نسبت به اجرای اصل یا اصول مربوطه رفع عوامل ناشی از تخلف اقدام شود. قدرت عادی این اختیار را با این وضعیت و با این وسعت و ناشی از دیگر برتری داشته باشد، بلکه تفکیک قوا مبتنی بر اصل توازن و تعادل بر یکدیگر هستند. مجلس حق سؤال و استیضاح از آن رئیس‌جمهور دارد و دولت صلاحیت تصویب بودجه و اینهمه آراء دارد. قوه مجریه می‌تواند لایح قانونی را به مجلس فرستد. لذا در قانون گذار قش دارد؛ یعنی برخلاف نظام‌های ریاستی یا مبتنی بر تفکیک قوا که قوه مجریه به رئیس‌جمهور، از رئیس‌جمهور و رئیس هیئت وزیران است، نمی‌تواند به مجلس لایحه فرستد، اما در نظام ما بخش اعظم قانون‌گذاری از جانب قوه مجریه است. بنابر این، اصل ۱۲۶ قانون اساسی هم به صلاحیت مستقیم رئیس‌جمهور در امور برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور اشاره می‌کند و هم اشاره‌ای به مسئولیت رئیس‌جمهور در اداره امور کشور دارد. در قوه مجریه، هیئت وزیران نیز نظر رئیس‌جمهور هستند و رئیس‌جمهور اختیارات تعیین و معرفی وزرا را دارد که در عین حال اختیار عزل و زار را نیز دارد؛ یعنی رئیس‌جمهور بدون اینکه به کسی بخواهد پاسخگو باشد، می‌تواند وزیر را عزل کند؛ زیرا رئیس‌جمهور مسئول عملکرد وزارتست، به عبارتی این در برابر مجلس، ملت و رهبری پاسخگوی عملکرد وزرا است؛ اینها مواردی در بحث قانونی نیست به اختیاراتی است که رئیس‌جمهور دارد. در اصل ۱۱۳، بعد از رهبری، رئیس‌جمهور عالی‌ترین مقام است؛ رئیس‌جمهور است، اما بر اساس این اصل، نمی‌توان گفت رئیس‌جمهور است و نقش رسمی است؛ چراکه ایشان به استناد این اصل پس از رهبری است؛ اما در عین حال بخشی از توده‌های رئیس‌جمهور، اختیارات رئیس‌جمهور است، مانند اعزام سفرا به

نهاده‌ا را در چارچوب‌های حقوقی تحلیل کنیم و واقعاً وارد مباحث سیاسی نشویم؛ برای نمونه در جلسه‌ای که با یکی از همکاران دانشگاهی داشتم، ایشان می‌گفت رئیس‌جمهور اختیار ندارد و پیشتر تدارکاتچی است که در جواب سؤال بنده مبنی بر اینکه اگر فلان شخص هم رئیس‌جمهور بود، همین نظر را داشتی که گفت خیر، بنده گفتم پیش چر ا این گونه گفتید؟ گفت از نگاه سیاسی خود این حرف را می‌زنم. حقوقدان‌ها باید صرف نظر از نگاه‌های سیاسی و صرف نظر از اینکه آیا وابستگی گروهی باشد یا نباشد، باید تحلیل حقوقی داشته باشیم. تمام امور اجرایی کشور در دست رئیس‌جمهور است و تمام مسائل مالی کشور در دست رئیس‌جمهور است و این همه آنچه در قانون ذکر و بیان شد، همه در اختیار رئیس‌جمهور است؛ اما متأسفانه چون در جامعه ما نگاه‌هایی وجود دارد که سابقه یا پیشینه تاریخی هم دارد و بیشتر قبیله‌ای، قومی، گروهی و دسته‌ای بوده، هنوز نتوانسته‌ایم به خوبی آن نگاه مز قانون را داشته باشیم؛ باید صرف نظر از اینکه این فرد به چه جناحی، گروهی و دسته‌ای وابسته است، به قانون توجه کنیم. اینکه قوای فقهی به فردی که در راس قوه مجریه است، در قوانین عادی و با توجه به اختیاراتی که مشاهده می‌شود و مردم می‌بینند، این نباشد بگیریم اختیاراتش وسیع است و یکسری ایرادات و اشکالات دیگری وارد کنیم، خیلی حقوقی نیست؛ لذا به نظر می‌رسد اختیارات رئیس‌جمهور در قانون اساسی، قوانین عادی و با توجه به مشاهده می‌شود و مردم می‌بینند، این است که اختیارات رئیس‌جمهور طبق قانون بسیار وسیع است، حتی طبق اصل ۱۲۲ اساسی رئیس‌جمهور وقتی سرکند یاد می‌کند، در آنجا نیز یکسری اختیارات برای ایشان ذکر می‌شود که پاسلد مذهب رسمی کشور و نظام جمهوری اسلامی باشد، خود را از اختیاد حقیقی و حقوقی که قانون اساسی برای ملت شناخته، نباشد. خود را وقت خدمت به مردم و اعتدالی کشور نکند، توجه به دین و اخلاق کند، پشتیبانی از حق و گسترش عدالت داشته باشد و اساساً از هر گونه خودکامگی، پرهیزد، از آزادی حرم شلتاضی و حقیقی که قانون اساسی برای ملت شناخته، حمایت کند و از استقلال سیاسی و فرهنگی کشور نیز به هر ترتیب دریغ نکند؛ اینها وظایف و اختیاراتی است که به نظر می‌رسد با توجه به اصول قانون اساسی بر عهده رئیس‌جمهور است و ایشان از این اختیارات برخوردار است.

آیا رئیس‌جمهور باید قانون اساسی را ببلاند و خواند و اختیارات خود را برپاشاند در نهایت و در این مورد ریاست خود، اینطور بیان کنید که می‌خواهید؟

به نظر بنده این گونه جملات، هم که پیشگاه خداوند، هم در پیشگاه ملت و هم در پیشگاه وجدان، رافع مسئولیت افراد نیست نیست. قطعاً از ابتدا رئیس‌جمهور هم قانون اساسی را خوانده‌اند، به ویژه بعضی از رؤسای‌جمهور ما، به هر نحوی حقوق خوانده‌اند و چون حقوق خوانده‌اند، شنیدند اولی‌تر هستند؛ اما در عین حال حتی اگر حقوق هم نخوانده باشند، مشاواران این حقوق دارند و این گونه نیست که از اختیارات خود اطلاع نداشته باشند؛ لذا آگاهی دارند و حیف است که پس از گذشت سه یا چهار سال از مسئولیت، به نوعی عمل و صحبت کنیم که وضعیت خاصی در جامعه به وجود بیاید؛ به نظر بنده در این اختیارات باید از جای اینکه یا نفی قابلیت‌های افراد یا نقابل بخواهند رای بیآورند، سعی در نشان دادن قابلیت‌های خود کنند. این درست نیست که در مقابل فرد بدی جلوه دهیم که اگر انتخاب شود فلان کار را انجام بدهد، تا خود رای بیورند؛ بلکه باید برنامه‌ها و طرح‌ها و نقشه را خود را بگویند. باید در جامعه خود فرهنگی ایجاد کنیم که مردم بلد باشند، بشناسند و بتوانند به چه کسی رای دهند، نه اینکه یک فرد فرهنگی را در جامعه خود ایجاد کنیم که ملت بداندن به چه کسی رای دهند، اما ندانند به چه کسی رای دهند؛ برای نمونه ممکن است یک زمانی از عملکرد یک فرد به هر ترتیب نارضتی باشیم، حال نماینده مجلس یا رئیس‌جمهور باشند، لذا اگر این فرد بخواهد در دوره بعد کاندیدای جامعه را در عملکرد چهار ساله وی را نقد کنیم و به فردی رأی دهیم که برنامه فوری‌تر داشته باشد و نظریه فوری‌تری داشته باشد؛ ولی متأسفانه هنوز در جامعه ما این فرهنگ که می‌شهرتند، به بلد بشم به چه کسی رای دهیم، این فرهنگ باید باشد؛ بلکه فرهنگی ایجاد کردیم که به نوعی می‌توانم در انتخابات به چه کسی رای ندیم، اما اینکه چه کسی را انتخاب کنیم که گزینه مناسب باشد، در جامعه ما جانیافته است. بنابر این، افرادی که در منصب سیاسی هستند، برای اینکه از خود دفع مسئولیت کنند و در مقابل عملکرد خود پاسخگویی نداشته باشند، به نوعی از یکسری وضعیت‌های سلبی استفاده می‌کنند مانند اینکه اختیار نداشتیم یا اینکه اجازه ندادند کار کنیم؛ این حرف‌ها بسیار زده می‌شود. به نظر بنده باید فرهنگ جامعه ما به طرف پیش برود که در مقابل عملکرد جامعه کاربر نداشته باشند، اما خود رای بیورند؛ یعنی باید به هر برنامه خود، متوسل به این وضعیت‌ها نشوند، بلکه پاسخگوی اعمال، رفتار، کردار و عملکرد خود در مدت مسئولیت باشند؛ اگر هم بخواهند در جایگاهی قرار بگیرند، از قبل کاملاً به حوزه اختیارات و مسئولیت خود در آن جایگاه و وقت چنین، اما ندانند به چه کسی رای دهند؛

در سال آخر یا روزهای آخر مسئولیت خود بگویند که ما مثلاً اختیارات نداشتیم؛ سؤال اینجاست که چرا از روز اول به این امر مورد توجه نکردی یا اگر چنین بود، همان روز اول به این موضوع می‌پرداختی و این مسئولیت را نمی‌پذیرفتی. بنده این جملات و حرف‌ها را دل بر مظلومیت نظام و مردم می‌دانم؛ ما مسئولان بسیار زرنگ و توانایی داریم که در تمام دوران مسئولیت‌شان می‌گویند مثلاً ما اختیار نداشتیم و واقعاً این محبت‌ها بسیار بسیار است. امیدوارم مردم را رویکردی که خیلی از رشدند و مؤثر باشد، به گونه‌ای عمل کنند که دیگر رئیس‌جمهور‌های جایگاهی نداشته باشد.

تقویم انقلاب

تأسیس سپاه

سیدمهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

در سیر تاریخی انقلاب اسلامی، روز دوم اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۸ روز تأسیس سپاه پاسداران ثبت شده است. این نهاد انقلابی با همت جمعی از مبارزان سیاسی که سال‌ها در زندان‌های سیاسی رژیم شاه بر مواضع سیاسی خود مقاومت کرده بودند، شکل گرفت. نشست‌های اولیه پس از دهم اسفند برگزار شد و هیچ‌یک از تصمیم‌گیران زیر تابلوی احزاب و گروه‌های سیاسی قرار نداشتند و تنها به دغدغه‌ها و رهنمودهای امام(ره) دل سپرده بودند و برای حفظ انقلاب تلاش می‌کردند.

آنها پس از دریافت نقطه نظرات و رهنمودهای رهبر کبیر انقلاب در نشست‌های پی‌درپی به این نتیجه رسیدند که تأسیس نهادهی به منزله بازوی دفاعی و امنیتی و فکری-سیاسی انقلاب که پاسداری از ارزش‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی را بر عهده گیرد، ضروری است. این نشست‌های فشرده در کمترین فرصت به جمع‌بندی‌هایی رسیدند که در نهایت به تشکیل چهار تشکل جدای از هم منجر شد که هر یک در محل استقرار خود فعال بودند. تا اینکه جمعی که در پادگان جمشیدیه سابق بودند، موفق شدند اساسنامه‌ای در ۹ ماده و ۹ تبصره تدوین کردند و به شورای انقلاب رساندند. اساسنامه روند قانونی خود را طی کرد و به رویت امام(ره) در قم رسید.

جمعی که پیگیر اساسنامه بودند، برای گرفتن نظر امام راحل راهی قم شدند تا اینکه نظر امام(ره) را به طور مستقیم خودشان دریافت کنند. مرحوم عباس دوزدوزانی نقل می‌کند: «همین که اشاره کردیم به اساسنامه سپاه، امام به طور قاطع فرمودند: همین خوب است بروید با قوت به کارتان ادامه دهید و مورد تأیید قرار دادند. آن روز دوم اردیبهشت سال ۱۳۵۸ بود.»

پس از این تأیید حضرت امام(ره) بود که چهار مجموعه جدا از هم به جمع‌بندی رسیدند و پس از ادغام در یکدیگر نهاد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی متولد شد. مرحله بعد نوشتن اساسنامه بود. طبق اساسنامه وظایف در قالب هفت واحد تنظیم شده بود که شورای انقلاب برای هر یک از مسئولان واحد حکم جداگانه‌ای صادر کرد که جملگی تحت امر واحد فرماندهی انجام وظیفه کنند.

از این رو اهداف تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را چنین می‌توان برشمرد: ۱- مهم‌ترین و اولین مأموریت‌اش حاکم کردن امنیت در جامعه انقلابی ایران و مرزهای ایران بود. ۲- مقاومت و مقابله با جریان‌های غائله‌آفرین در شهرها به عنوان گروهک‌های سیاسی با خط مشی مسلحانه که هر یک به بهانه‌هایی خواهان تجزیه‌طلبی برخی از قومیت‌های ایران بودند. ۳- تبیین مواضع امام خمینی(ره)، رهبر کبیر انقلاب و بنیانگذار نظام جمهوری اسلامی برای مردم و جوانان کشور. ۴- روشنگری مردم در برابر تهدیدات و خطرات دشمنان و آماده‌سازی مردم برای مقابله با متجاوزان.

در جمع‌بندی کلی اهداف، تأسیس سپاه در اصل یکصدد و پنجاهم قانون اساسی تعریف شد و نامش در مقام حافظ دستاوردهای انقلاب اسلامی ماندگار شد و تاکنون هم با همین ماهیت و هویت به کار خود ادامه داده و خواهد داد.

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

در شماره پیشین درباره چگونگی شکل‌گیری دو جریان چپ و راست در اردوگاه نیروهای خط امام در دهه ۱۳۶۰ سخن گفتیم. صفاآرایی جدی که تا به امروز نیز تداوم یافته و منشأ جناح‌بندی‌های سیاسی تاکنون بوده است. این صفاآرایی در فهم‌های مختلفی از اسلام و آموزه‌های آن وجود داشت که برخی از مهم‌ترین آنان به این شرح بود:

♦ فقه فردی- فقه حکومتی

یکی از مباحث مورد مناقشه در این مقطع تاریخی مواجهه فقه فردی با مسائل و مناقشات حکومتی بود. یک نگاه، فقه موجود در رساله‌های عملیه را عمدتاً فقه فردی می‌دانست که تنها تکلیف فرد مکلف را در جامعه تعیین می‌کرد و به حوزه مسائل شخصی و غیر اجتماعی مربوط می‌شد؛ اما از توجه به فقه حکومتی غافل بود. این جریان همچنین بر ضرورت توجه به «فلسفه احکام» تأکید داشت و این توجه سبب می‌شود از سطح «ظاهر احکام» فراتر رفته و این سخن را نپذیرند که ما مأمور به اجرای ظاهری احکام بوده و مسئولیتی در قبال نتایج اجرایی آنها نداریم؛ زیرا در مواردی نتایج اجرای ظاهری احکام سبب می‌شود اصل فلسفه آن حکم از میان برود. بنابراین به صورت ضمنی به مقوله «فلسفه فقه» توجه داشتند. همچنین با نگاه حکومتی به فقه و احکام فقهی، معتقد بودند ابواب فقه بدون عنصر حکومت مانند دانه‌های تسبیح بدون نخ پراکنده‌اند و باعنصر حکومت، شکل و قوام و جهت پیدا می‌کنند و همین امر سبب می‌شود حکومت در نظام اسلامی مجری نباشد؛ بلکه سمت‌وسو و جهت و توازن میان ابواب پراکنده فقه را سامان دهد. از سوی دیگر باور داشتند که حکومت در درجه اول ضامن تحقق فلسفه احکام به ویژه در بعد عدالت اجتماعی و اقامه قسط است و نمی‌توان مسئولیت نظام اسلامی را در قبال مصالح مردم و جامعه اسلامی و جهت‌گیری احکام الهی نادیده گرفت.

♦ مقوله مصلحت

موضوع دیگر مورد مناقشه بحث بر سر جایگاه «مصلحت» در اداره حکومت دینی بود. جریان چپ معتقد بود، در عمل، حکومت‌ها مجبور به

اختلاف در قرائت از ولایت فقیه

صفاآرایی‌های جناح‌های سیاسی در دهه ۶۰ - بخش دوم

نگرفته است و از این رونمی‌توان بر اساس آن نظامات اجتماعی اسلام را ساخت؛ زیرا نمی‌توان دست حاکم و دولت اسلامی را در چهارچوب فقه فردی بسته خواست. مبتنی بر همین برداشت از فقه و رسالت حکومت اسلامی بود که آنان با طرح‌ها و برنامه‌های دولت، مخالفت می‌کردند و حامیان این طرح‌ها را به داشتن گرایش‌های شبه‌کمونیستی و اندیشه‌های انحرافی و التقاطی محکوم می‌دانستند. این دوگانه در قالب کلام دیگری همچون «فقه پویا- فقه سنتی»، یا «فقه فردی- حکومتی»، تداوم یافت و به یکی از مهم‌ترین مناقشاتی تبدیل شد که رگه‌های آن را تا به امروز نیز می‌توان مشاهده کرد.

نظرات این دو گروه به تدریج در نهادهای حکومتی به ویژه دولت و مجلس انعکاس یافت و تقابل آنها به شکل‌گیری جناح‌های سیاسی منجر شد. بر اساس همان نگاه متفاوت، نظر هر طیف درباره سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی هم متفاوت بود و در چندین زمینه، کار به مناقشات گسترده و طولانی کشید.

در ادامه این اختلاف، مسائلی چون «حدود و نحوه اختیارات دولت» به ویژه در زمینه مسائل اقتصادی، «واگذاری کارها به بخش خصوصی» و «مناسبات کارگر و کارفرما» موضوعات مهمی بود که به مناقشه این دو جریان دامن زد و کار به مباحث نظری در باب عدالت، مصلحت و حدود و اختیارات دولت اسلامی کشیده شد.

را باید در بحث حوزه اقتدار حکومت دینی و دولت و اختیارات ولی فقیه جست‌وجو کرد. در آن زمان درباره میزان اقتدار ولایت و حکومت دو نظریه وجود داشت: اول، کسانی که معتقد بودند ولی فقیه فقط در چارچوب احکام اولیه اقتدار دارد و حق قانون‌گذاری ندارد. از دیدگاه این افراد، «ولایت فقیه» همان «ولایت فقه» است و فقیه تنها شأن اجرایی دارد و مجری احکامی است که در رساله‌های عملیه وجود دارند. جریان فکری معتقد به ولایت فقه دایره اقتدار ولی فقیه را همچنان محدود می‌دانست و هرگونه قانون‌گذاری و جعل حکم بر اساس مصلحت حکومتی را نافی اصول استنباط فقه شیعه و نوعی قیاس و استحسان تفسیر می‌کرد و می‌نوشت: «تصور اینکه موضوعات جدید و مستحدث و آنها که در زمان نزول وحی سابقه نداشتند و فاقد حکم است و تعیین تکلیف آنها به دست مجتهد، ولی فقیه و حکومت اسلامی یا مثلاً مجلس شورای اسلامی گذاشته شده است، سخنی بی‌دلیل و بی‌اساس است.» دوم، کسانی که معتقد بودند فقه موجود پاسخگو نیست، به این دلیل که «فقه فردی» است نه «فقه حکومتی» و در عمل تنها با تکیه بر رساله‌های عملیه مراجع تقلید نمی‌توان جامعه را اداره کرد. به نظر اینان، در مباحث اقتصادی و اجتماعی جایید موضوعات فراوانی وجود دارد که کارکرد اجتماعی گسترده دارند، ولی در فقه ما درباره آنها از منظر حکومتی، بحثی صورت

تصمیم‌گیری در حوزه‌ها و اموری هستند که جنبه اجرایی یا حکومت اسلامی بر اساس مصلحت درباره آن تصمیم‌گیری می‌کند و البته این دسته از مسائل هم کم نیستند؛ لذا یکی دیگر از مباحث پر مناقشه بحث اصالت دادن به مصلحت در حکومت اسلامی و نسبت آن با احکام شرعی بود. جریان چپ معتقد بود، در نظر گرفتن ظاهر احکام بدون لحاظ کردن فلسفه آنها سبب می‌شود ما به اجرای ظاهری شریعت مبادرت کنیم، اما از نتایج عدالت‌خواهانه آن بهره‌مند نشویم؛ در حالی که حکومت اسلامی باید با توجه به مصالح عمومی و در نظر گرفتن اولویت‌ها، احکام را اجرا کند و چه بسا برای تأمین مصالح غالب مردم، نیازمند تعطیلی احکامی باشد که اجرای آنها در آن شرایط، به زیان کلیت جامعه تمام می‌شود. جریان راست بر اجرای احکام اولیه اصرار می‌ورزید و می‌گفت: «اگر ما بخواهیم از مستضعفین حمایت حقیقی کنیم، راهش اجرای احکامی است که در تحریرالوسیله و جواهر و سایر کتب فقهی آمده است. در این صورت بالاترین حمایت را از ایشان کرده‌ایم.» این دو نگاه عاملی برای اختلافات جدی بود که ظهور و بروز آن در بسیاری از مسائل کشور آشکار شد.

♦ حوزه اقتدار حکومت و اختیارات ولی فقیه

در فاصله سال‌های ۶۰ تا ۶۶ ریشه و منشأ بسیاری از اختلافات فکری در میان نیروهای خط امام(ره)

دهلیز

دندان‌های شکسته روزنامه‌نگار

شخصیت بی‌رحم و خشونت‌طلب شاه پهلوی

«برای نشان دادن سبعبیت و بیرحمی رضاخان، تنها به دو اتفاق که به تازگی رخ داده است، اشاره می‌کنم. چند روز پیش یکی از روزنامه‌های شهر به خود جرنث داد که از وزیر جنگ درخواست کند همانند دیگر وزارت‌خانه‌ها، بودجه خود را به مجلس ارائه کند.

رضاخان بلافاصله سردبیر را به دفتر خود فراخواند و شخصاً او را مورد ضرب و شتم قرار داد؛ چند عدد از دندان‌های او را شکست و در نهایت او را به زندان انداخت.

یکی از اتباع آمریکایی که شاهد عینی این ماجرا بود، این رفتار خشونت‌آمیز را برای اینجانب نقل کرد.

واقعه دیگری که پرده از شخصیت رضاخان برمی‌دارد، توسط وزیرمختار بلژیک به اطلاع من رسید. یکی از افسران قزاق نزد مأمور بلژیکی وزارت مالیه آمده و به دستور وزیر جنگ، ۳۰۰۰ تومان پول نقد درخواست می‌کند.

مأمور بلژیکی اعتراض کرده و به افسر قزاق می‌گوید که از پذیرش قبض او معذور است مگر اینکه به امضای وزیر مالیه برسد.

اما افسر قزاق او را مورد ضرب و شتم قرار داده و از اتاق را به روی او قفل کرده و تا زمانی که به زور وجه مورد نظر را می‌گیرد، او را در اتاق حبس می‌کند.»

به قدرت رسیدن رضاخان در ایران،

ماجرایی تلخ و عبرت‌آموز است که حاصل آن حاکمیت حدود ۶۰ سال خاندان پهلوی است که یکی از سیاه‌ترین دوران پادشاهی در این سرزمین به حساب می‌آید.

رضا پهلوی فردی بی‌لیاقت و فاقد حداقل صلاحیت شخصیتی لازم برای حکمرانی بود که در پروژه‌ای سیاه، مورد حمایت دربار ملکه بریتانیا قرار گرفت و با حمایت آنان به قدرت رسید و بر سرنوشت یک ملت مظلوم حاکم شد.

انسان خودکامه‌ای که حظی از عقلانیت و انسانیت نبرده بود و آنچنان با دیگران با خشونت و بی‌رحمی برخورد می‌کرد که تعجب هر ناظری را برمی‌انگیخت!

«کرنفلد» وزیر مختار آمریکا در تهران در آن دوران است که در گزارشش در سال ۱۹۲۲ میلادی به وزارت امور خارجه کشورش، بخشی از این شخصیت عجیب و قریب رضاخان را توصیف می‌کند.

دکتر محمدقلی مجد، در کتاب خود با عنوان «از قاجار به پهلوی» که مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی منتشر کرده، متن این گزارش را آورده است که در بخشی از آن می‌خوانیم:

حافظه

خدا حافظ هنگ‌کنگ

چگونگی نفوذ اروپایی‌ها در چین

فراوان یافت.

بریتانیایی‌ها این محصولات را وارد می‌کردند و چون چینی‌ها از نظر اقتصادی خوبسندنه بودند و به وارد کردن کالا نیازی نداشتند، تاجران بریتانیایی مجبور بودند نقره به چینی‌ها بدهند.

این ناهم‌ترازی تجاری به کاهش روزافزون ذخیره نقره بریتانیا انجامید. در نتیجه، بریتانیایی‌ها تصمیم گرفتند به جای نقره تریاک و کتان به چینی‌ها بدهند.

آنان در آن زمان کشت خشخاش را در هند توسعه داده بودند، اما دولت چین هنگامی که متوجه افزایش اعتیاد در میان چینی‌ها شد، وارد کردن تریاک را ممنوع کرد. تاجران بریتانیایی به قاچاق تریاک روی آوردند.

در اواخر دهه ۱۸۳۰ دولت چین محموله‌ها و انبارهای تریاک را در بندر کانتون توقیف کرد و همه را سوزاند. به درخواست تاجران قاچاقچی، نیروی دریایی بریتانیا به کانتون حمله کرد.

با آن جنگ که به امضای پیمان نانجینگ در ۱۸۴۲ انجامید، چینی‌ها هنگ کنگ را از دست دادند. پنج بندرگاه چینی از جمله کانتون و شانگهای به روی تاجران بریتانیایی گشوده شد تا هر گونه کالایی را به چین وارد کنند؛ قرار شد عوارض گمرکی را بریتانیایی‌ها و چینی‌ها با هم تعیین کنند؛ شهروندان بریتانیایی از حق قضاوت کنسولی برخوردار شدند و چین به پرداخت ۲۱ میلیون یوان غرامت جنگی محکوم شد.

الزامات سیاست خارجی برای پشتیبانی از تولید

مصطفی قربانی

کارشناس سیاسی

از سال ۱۳۹۲، سیاست خارجی و موضوعات مرتبط با آن، به یکی از کانون‌های منازعه انتخاباتی تبدیل شده است. درواقع، متأثر از وضعیت تحریم‌ها، گفته می‌شود راه‌حل تحریم‌ها، عبور از داعیه‌های ایدئولوژیک-ارزشی نظام است. در حالی که این گزاره غلط بوده و غلط بودن آن نیز ثابت شده است، سؤالی که اکنون مطرح می‌شود، این است که سیاست خارجی باید چگونه باشد که ضمن حفظ سیرت انقلابی نظام، کمک‌حال توسعه اقتصادی کشور و رونق تولید باشد؟ آنچه پاسخ دقیق به این پرسش را مهم‌تر می‌کند، همانا شعار امسال است.

مختصات سیاست خارجی مقوم توسعه و تولید

کلیدواژه اساسی برای نقش‌آفرینی سیاست خارجی در راستای پشتیبانی از تولید، «اقتصادمحور کردن سیاست خارجی» است. برای این منظور، سیاست خارجی جمهوری اسلامی باید به موارد زیر توجه داشته باشد:

۱

منطقه‌گرایی: این موضوع به معنای توسعه و تعمیق روابط و مناسبات با کشورهای همسایه و پیرامونی و حل اختلافات مختلف با آنها برای کمک به توسعه اقتصادی کشور. درواقع، ایران بنا به دلایل فرهنگی (تمدنی)، تاریخی، توسعه‌ای-ژئوپلیتیکی و سیاسی-امنیتی ناچار از تمرکز بر منطقه‌گرایی، به صورت تلفیقی از منطقه‌گرایی سنتی و نوین است. به عبارتی، به دلیل آنکه ایران در مرکزیت زیرسیستم‌های مختلف خاورمیانه بزرگ، همچون آسیای مرکزی و قفقاز، افغانستان، پاکستان، خلیج فارس و خاورمیانه قرار دارد و با ۱۳ کشور در موقعیت همسایگی قرار دارد، خواه یا ناخواه، به زیرسیستم‌های مختلف در منطقه و محیط پیرامونی خود وصل می‌شود. حال سیاست خارجی اقتصادمحور و توسعه‌گرا باید بتواند با تقویت همکاری‌ها و تعاملات با این کشورها، اولاً

دروازه‌ها و امکانات جدیدی را به روی اقتصاد کشور باز کند و ثانیاً میان جهان‌گرایی (تمایل به غرب) و منطقه‌گرایی تعادل برقرار کند؛ زیرا به نظر می‌رسد در صورت ایجاد تعادل میان این دو حوزه، منافع ایران بهتر تأمین خواهد شد.

علاوه بر این، به سبب حاکم بودن سیستم امنیتی واقع‌گرایانه(بسا حاصل جمع صفر) در منطقه و مناطق مختلف پیرامونی ایران، تقویت منطقه‌گرایی در سیاست خارجی برای جمهوری اسلامی نه یک انتخاب، بلکه یک الزام و لازمه‌ای برای تأمین منافع سیاسی-امنیتی آن است.

۲

برقراری تعادل(موازنه) میان شرق و غرب: نقش متغیرهای اقتصادی در تعیین سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بیشتر به روی آوردن به غرب و توسعه و تحکیم مناسبات با آن معنا شده است؛ در حالی که سیاست خارجی اقتصادمحور بیش از هر چیزی درصدد کسب منافع و سود، کمک به تولید داخلی، رونق صادرات، تقویت مزیت‌های اقتصاد ملی و... است و هیچ تفاوتی نمی‌کند که این مزیت‌ها و امتیازها در ارتباط با چه مجموعه کشورهایی حاصل شود. درواقع، سیاست خارجی اقتصادمحور به همان میزان که می‌تواند به غرب نگاه داشته باشد، به همان میزان و شاید هم بیشتر، بنا به دلایل تاریخی، فرهنگی-تمدنی، ژئوپلیتیکی و... می‌تواند به شرق هم نگاه داشته باشد. به عبارتی در رفتار سیاست خارجی خود باید به گونه‌ای عمل کنیم که با نگاه متوازن به شرق و غرب، بتوانیم از امکانات و ظرفیت‌های هر دو قطب استفاده کنیم.

۳

توسعه و تعمیق مناسبات اقتصادی با کشورهای کمتر توسعه‌یافته: باتوجه به اینکه بسیاری از کالاها و صنایع داخلی قادر به رقابت با گونه‌های مشابه خارجی نیستند و از سویی، باتوجه به نیاز این کشورها به این قبیل کالاها، صنایع و خدمات، اقدام به توسعه و تعمیق روابط با آنها در اساس نوعی بازاریابی برای عرضه کالاها و تولیدات داخل کشور، در راستای ارزآوری، حل مشکل اشتغال و جهش تولید در داخل است.

۴

کارویژه تبدیلی: به این معنا که سیاست خارجی اقتصادمحور جمهوری اسلامی باید بتواند ترجمان نفوذ سیاسی، ایدئولوژیک و امنیتی جمهوری اسلامی، حداقل در سطح منطقه‌ای، به منافع مادی و اقتصادی باشد.

به عبارت دیگر، سیاست خارجی باید بتواند از نفوذ و قدرت تعیین‌کننده جمهوری اسلامی در معادلات منطقه‌ای برای تقویت ارتباطات اقتصادی با کشورهای هدف، به منظور تقویت اقتصاد داخلی بهره‌گیری کند. در این راستا باید میان نهادهای بوروکراتیک فعال در تنظیم و اجرای سیاست خارجی؛ شامل سیاسی- دیپلماتیک، اقتصادی-تجاری و نظامی- امنیتی، اجماع‌نظر، هم‌نویی و هماهنگی وجود داشته باشد.

۵

جلب همکاری‌های بین‌المللی در حوزه‌های مغفول یا مشترک: بخشی از تلاش برای جهش تولید و رونق داخلی، فعال‌سازی ظرفیت‌های بالقوه مغفول مانده در داخل کشور یا ظرفیت‌هایی است که در آنها با همسایگان اشتراک منافع داریم و در آنها به دلایل ضعف تکنولوژیکی و سرمایه‌ای، هنوز یا بهره‌برداری صورت نگرفته یا میزان بهره‌برداری از آنها در مقایسه با کشورهای همسایه کمتر است.

بر این اساس، سیاست خارجی اقتصادمحور باید بتواند ظرفیت‌ها و امکانات خارجی، به عنوان مکمل ظرفیت‌های داخلی و نه جایگزین آنها، برای جبران ضعف‌های سرمایه‌ای و تکنولوژیکی در داخل را فراهم کند تا بهره‌برداری لازم از این حوزه‌ها صورت گیرد.

۶

کارآمدسازی دیپلماسی علمی: منظور از دیپلماسی علمی در اینجا، استفاده از علم و فناوری برای تحقق اهداف توسعه‌ای و سیاست خارجی است. درواقع، همانگونه که تحریم‌های فناوریانه یکی از ابزارهای مهم در اعمال قدرت و تسلیم‌سازی کشورهاست، بهره‌گیری از دیپلماسی علم و فناوری نیز راهکاری برای تضعیف

تحریم‌های فناوریانه است. علاوه بر این، با توجه به دانش‌بنیان شدن اقتصادها و دیگر کارکردهای این نوع دیپلماسی همچون تصویرسازی مطلوب نزد جهانیان، تضعیف اجماع و ائتلاف‌های محدودساز و شکل‌گیری تماس‌های غیررسمی، تقویت دیپلماسی علمی برای تحقق اهداف توسعه‌ای کشور ضرورتی انکارناپذیر است. به عبارت دیگر، دیپلماسی علمی در سیاست خارجی اقتصادمحور حداقل در دو وجه کارکرد دارد؛ در وجه سلبی می‌تواند در ناکارآمدسازی ابزارهایی، چون تحریم مؤثر باشد و در وجه ایجابی، با توجه به دانش‌بنیان شدن اقتصادها، زمینه را برای تقویت ظرفیت‌های داخلی اقتصاد کشور فراهم می‌کند.

۷

تلاش برای کشف فرصت‌های نوین: هم در راستای کشف فرصت‌های نوین برای سرمایه‌گذاری ایران(ایرانیان) در سایر کشورها و هم تلاش برای معرفی فرصت‌ها و جذابیت‌های سرمایه‌گذارانه ایران برای طرف‌های خارجی. این مهم بیشتر در حوزه تبلیغات و اقدامات رسانه‌ای وزارت خارجه و سایر دستگاه‌های مسئول قرار می‌گیرد تا با معرفی جذابیت‌های ایران به سایر کشورها و بازیگران و از سوی دیگر، معرفی جذابیت‌ها و ظرفیت‌های بکر و ناشناخته‌سایر کشورها به سرمایه‌داران داخلی، برای تقویت تولید ناخالص ملی اقدام کنند.

۸

اقدامات سیاسی مکمل: به نظر می‌رسد در صدر این اقدامات باید تلاش برای تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی با کشورهای همسو یا مشارکت فعال در اتحادیه‌هایی، چون شانگهای یا بریکس که سمت و سوی استقلال‌طلبانه دارند، توجه کرد. در این صورت، از میزان وابستگی به غربی‌ها کاسته می‌شود و آنها دیگر اهرم‌های قدرتمندی برای فشار بر ایران برای تغییر رفتار نخواهند داشت.

علاوه بر این، ایران می‌تواند و باید تلاش کند تا

با مستحکم کردن پیوندهای خود با اینگونه کشورها

و اتحادیه‌های اقتصادی، برای کاهش وابستگی به

دلار، بسا انجام مبادلات پایاپای یا مبادله با ارزهای

ملی اقدام کند.

آفاق

نظریه نظام انقلابی -۴۶

کارگزاران یقه سفید!

اقناع روانی و ذهنی، برخی همچنان از وضع موجود ناراضی باشند.

۴-وقوع برخی تغییرات ارزشی و نگرشی در میان کارگزاران: تغییرات ارزشی و نگرشی طی سال‌های اخیر در جامعه، ثروت‌اندوزی و رفاه‌گرایی را در زمره اولویت‌های اصلی برخی کارگزاران قرار داده و طبیعی است که احساس مسئولیت و حساسیت نسبت به بیت‌المال و منافع عمومی در میان برخی کارگزاران کم رنگ شود.

در این زمینه، با پژوهکاران یقه سفیدی مواجه هستیم که اغلب وجاهت عمومی داشته و به طبقات اجتماعی بالا تعلق دارند و با بهره‌گیری از قدرت و نفوذ مؤثر خود، مرتکب جرایمی همچون کلاهبرداری، اختلاس، ارتشا، جعل، سوءاستفاده از کارت‌های اعتباری و دیگر جرایم مشابه می‌شوند.

به بیانی، یقه سفیدی بر سوءاستفاده افراد بلندپایه از موقعیت و مقام خود دلالت دارد که بیشتر با جرایم مالی همراه است. این نظریه را نخستین بار در میحث جرم‌شناسی، جرم‌شناس آمریکایی به نام «ادوین سناترلند» در دهه ۵۰ میلادی مطرح کرد. به اعتقاد وی، جرم‌های یقه سفید بیان‌کننده فعالیت‌های غیرقانونی است که از اشخاص سرشناس و درخور احترام صوری و طبقه بالاتر جامعه سر می‌زند. تحولات پس از جنگ تحمیلی و رویکرد توسعه‌ای دولت بعد از جنگ، زمینه‌های شکل‌گیری این پدیده را فراهم کرد و امروز نیز مصادیق آن کم و بیش در کشور وجود دارد.

۱۱

خرد

شماره ۹۹۵ | دوشنبه ۳۰ فروردین ۱۴۰۰

صداقت

سیاست نامه

اندیشه سیاسی **فضل‌الله نوری-۱۹**

اصل اساسی شیخ محور مبارزات شیعی

فتح‌الله پیرشان

دبیر گروه اندیشه

با مروری بر همه نهضت‌های مرجعیت شیعه در ایران که در فاصله شهادت شیخ فضل‌الله نوری تا پیروزی انقلاب اسلامی به وقوع پیوسته است، اصل مهم و اساسی که محور مبارزات رهبران این نهضت‌ها بوده و دست‌مایه قانونی فقه‌های مبارز برای ورود مقتدرانه به عرصه مبارزات اجتماعی و مطالبه قانونی اصلاحات در نظام سیاسی کشور قرار گرفته است، همان اصلی بوده که شیخ در پگاه مشروطه پیشنهاد داده و با مبارزات خونبارش مایه درج آن در قانون اساسی شده است. شهید سیدحسن مدرس، به استناد همین اصل از سوی مراجع نجف برگزیده شده و حضور مقتدرانه‌اش در مجلس شورا را آغاز کرده است. حاج آقا نورالله اصفهانی و هم‌فکرانش با تکیه بر همین اصل در زمان رضاخان درفش قیام بر ضد دیکتاتوری را برافراشتند و شاه را به پذیرش درخواست‌های اصلاحی خود مجبور کردند که البته با مرگ مشکوک حاج آقا نورالله و نبودن بدیل مناسبی برای رهبری آن قیام پس از وی، چراغ نهضت خاموش شد.

همچنین این اصل دستاویز دو مرجع گران‌قدر حاج‌آقا حسین قمی و حاج‌آقا حسین بروجردی پس از خروج رضاخان از کشور قرار گرفت و با استناد به آن، لغو منع حجاب و نظارت فقه‌ها بر مجلس را از دولت خواستار شدند. این ماجرا در اوایل دهه چهل هم تکرار شد. مراجع بزرگ قم و مشهد به اعتبار اصل (نظارت فقه‌ها، خود را محقق دیدند که به لایحه دولت عَلم (انجمن‌های ایالتی و ولایتی) اعتراض کنند و وقتی شاه در خرداد ۴۲ امام خمینی(ره) را دستگیر کرده و به جرم اختلال در امنیت کشور تصمیم به اعدام وی گرفت، آنها اجتهاد امام را اعلام کرده و دخالتش در امور کشور را به استناد اصل دو متمم قانوناً مجاز دانستند و جان ام‌ام(ره) را نجات دادند. اصل مزبور، حربه قانونی موجهی بود که در طول نهضت اسلامی ایران از سوی امام(ره) و دیگران برای نفی مشروعیت رژیم پهلوی به کار می‌رفت.^۱ در نهایت نیز این اصل، الهام‌بخش رهبران انقلاب اسلامی در تصویب اصل شورای نگهبان قانون اساسی شد. همه اینها بذری بود که شیخ پاشیده و نهالی بود که او غرس کرده بود. افشاگری‌ها و هشدارهای به‌موقع شیخ شهید و نیز شهادت باشکوهش، نقاب از چهره سکولاریسم منافق کنار زد و جامعه را از سقوط در گرداب غرب‌زدگی مصون داشت. بی‌حکمت نیست که هجمه تند مخالفان شیخ به وی در قالب گزارش یا تحلیل تاریخ مشروطه، از عصر مشروطیت تا کنون بی‌امان ادامه داشته و شخصیت سیاسی و فرهنگی‌ای، همانند مرحوم جلال آل احمد، در آن سخن زیبا و ژرف خویش، پیکر شیخ را بر فراز دار به مثابه پرچمی می‌داند که «به علامت استیلای غرب‌زدگی پس از دویست سال کشمکش بر بام سرای این مملکت افراشته شد و اکنون در لوی این پرچم، ما ششیه به قومی از خود بیگانه‌ایم... فرنگی مآب می‌پروریم و فرنگی مآب راه حل هر مشکل را می‌جوییم.»^۲

منبع:

۱-علی‌ابوالحسنی(مدیر)، «شیخ فضل‌اللنوری انقلابی عصر استبداد، اصلاح‌گر عصر مشروطه»، قیسات، ۱۳۸۰،

شماره ۲۲، ص ۱۲۰.

۲-جلال آل احمد، غریزدرگی، ص ۷۸ و کسروی، تاریخ مشروطه ایران، ص ۴۱۰.

گنجی پس از خروج از کشور و حضور در محافل و مراکز فکری و رسانه‌ای ضد انقلاب با سرعت بیشتری در مسیر سقوط قرار گرفت؛ به گونه‌ای که با حضور در برنامه‌هایی، مانند پرگار بی‌بی‌سی‌فارسی، اتهامات و اهانت‌های جدیدی به رفتار و گفتار امام خمینی(ره) نسبت می‌داد. وی با برداشت غلط از سیره و بیانات امام خمینی(ره)، معتقد است امام دو تئوری ولایت فقیه داشته است که در نظریه اول اختیارات ولایت فقیه را مشروط به اجرای احکام اسلامی می‌داند؛ ولی در نظریه دوم خود حکومت را اصل فرض کرده و معتقد است دولت می‌تواند تمام احکام اولیه اسلام را تعطیل کند.

گنجی برای گفته‌های خود به جلد ۱۵ صحیفه امام(ره)، صفحه ۱۶ مورخ ۲۷ مرداد ۱۳۶۰ استناد می‌کند که امام(ره) فرموده‌اند: «وقتی که اسلام در خطر است همه شما موظف هستید که با جاسوسی حفظ بکنید اسلام را. وقتی که حفظ دماء مسلمین بر همه واجب باشد اگر فرض کنید که حفظ جان یک نفر مسلمانی وابسته به این است که شما شرب خمر کنید، واجب است بر شما. دروغ بگویید واجب است بر شما». بررسی این فراز از بیانات امام خمینی(ره) در حالی نشان از فهم روزآمد برای حفظ جان مسلمین دارد که عقل هم آن را تأیید می‌کند، اما به دلیل نداشتن فهم و سواد فقهی از سوی گنجی تخطئه می‌شود؛ چرا که وی با نگاه اشتباه و مطلق‌انگار خود به این مجوز مقطعی و اضطراری، فکر

نکته گرام

محمد حسینی، وزیر اسبق فرهنگ و ارشاد اسلامی: تخریب تأسیسات نظنز دلیل آشکاری بر دروغ‌گویی و مکر آمریکا برای بازگشت به برجام و لغو تحریم‌هاست؛ چون هم‌زمان با گفت‌وگوهای وین و اظهار تمایل بایدن به مذاکره و تقاضا می‌ایران، باخیانت تمام به اسرائیل چراغ سبز نشان می‌دهد که از پشت خنجر بزند!

استیون، کاربر فضای مجازی: جنوب لبنان سال‌ها در اشغال صهیونیست‌ها بود. مجامع بین‌المللی هم آن را مانند جولان سوریه، اشغال شده می‌دانستند، ولی در نهایت با جنگ و رشادت پس گرفته شد، نه با التماس از نهادهایی مثل سازمان ملل، اینترپل، دادگاه بین‌المللی لاهه و... که خود ساخته غربی‌ها هستند و در جهت منافع آنها.

علیرضا تقوی‌نیا، تحلیل‌گر سیاسی: انفجار مجتمع نظنز نشان داد میزان سطح همکاری با سازمان‌ها و تعهدات بین‌المللی برای ایران مصونیت و دوری از تنش نمی‌آورد؛ بلکه علاوه بر تحمیل تعهدات دست و پاگیر و محدودکننده، اطلاعات سری ذی‌قیمتی را نیز در اختیار کشورهای قدرتمند و رقیب ایران قرار خواهد داد.

رضا سراج، کارشناس مسائل سیاسی: با تدبیر رهبر معظم انقلاب مبنی بر نهی سیدحسن خمینی برای کاندیداتوری در انتخابات، تیر فتنه‌گران و نفوذی‌ها از طمع به خاندان بنیانگذار انقلاب اسلامی برای سناریوی خمینی علیه خمینی و ایجاد مصنوعی «ترمیدور انقلاب» به سنگ خورد!

علیرضا وهاب‌زاده، مشاور وزیر بهداشت: فاز دو تست انسانی واکسن کووایران برکت تا هفته آینده با موفقیت به پایان می‌رسد. فاز سه نیز بر روی ۲۰ هزار نفر در شش استان در نیمه دوم اردیبهشت انجام خواهد شد. برکت با ظرفیت موجود، توانایی تولید ماهیانه سه میلیون واکسن را دارد که با راه‌اندازی کارخانه جدید تا ۱۲ میلیون افزایش خواهد داشت.

پویان حسین‌پور، فعال فضای مجازی: سیاست همراهی با اسرائیل مانند دوره ترامپ جمهوری‌خواه، در دوره بایدن دموکرات هم ادامه دارد و تنها ویرترین آمریکایی‌ها کمی تغییر کرده و البته زیرکانه‌تر شده است. در دوره اوباما هم، در همان لحظاتی که اوباما به مقامات ایرانی نامه می‌نوشت، در یک تقسیم‌کار هماهنگ‌شده سرویس‌های امنیتی اروپا و اسرائیل، اقدام به ترور دانشمندان هسته‌ای کشورمان می‌کردند.

محسن رضایی، دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام: لطفا بازی با اعداد را تمام کنید. چه ۱۰۰ روز، چه یک ساعت؛ شما منافع ملت را به صورت واقعی تامین کنید و کشور را از دور باطل دیپلماسی کاغذی و امضابازی بی ضمانت که راه انداختی، خارج کنید، همه استقبال می‌کنند.

آیت‌الله قاضی‌نیا: می‌گویند در هر کلمه‌ای که حروف «ر م ض» به کار رفته باشد، معنای حرارت از آن استفاده می‌شود. حالا رابطه ماه رمضان و حرارت چیست؟ یکی از احادیث شریفه می‌فرماید: «ماه رمضان، رمضان نامیده شد چرا که گناهان را می‌سوزاند و آن را از بین می‌برد.» از تمام لحظات این ماه مبارک باید استفاده کرد.

باشگاه مخفی

نگاهی به کلاب‌هاوس و پشت‌پرده فراگیر شدن بین کاربران ایرانی

چیزی که مشابه آن در کشورمان دیده نمی‌شود و هر شبکه مجازی در هر جای دنیا در ایران می‌تواند فعالیت داشته باشد و اگر به دلیل نقض قوانین و انتشار محتوای مجرمانه و حتی جنسی فیلتر شود، صدای مدعیان آزادی و... بلند خواهد شد در حالی که همان شبکه اجتماعی در کشورهای دیگر برای ادامه کار خود، باید قوانین و مقررات بسیاری را رعایت کند.

به نظر می‌رسد، می‌توان با سرمایه‌گذاری بیشتر و بهره‌بردن از نخبگان فناوری اطلاعات، بسترهای داخلی شبیه به کلاب‌هاوس را ایجاد کرد که دیگر نگران خروج داده‌ها از کشورمان و سوءاستفاده عوامل خارجی از آنها نباشیم. تجاری‌کردن دیگر شبکه‌های اجتماعی داخلی داشته‌ایم، که البته علل موفق نشدن کامل آنها بر می‌گردد به عدم حمایت و پشتیبانی لازم از آنها که در درجه اول از سوی دولت و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات باید انجام می‌شد.

شخصیت‌های مهم در اتاق‌های گفت‌وگو آن ممکن است لو برود و چه داده‌های کلانی که با آنها به راحتی می‌شود جامعه ایرانی را پایش و افکارسنجی کرد. این نرم‌افزار از نظر امنیتی هم استاندارد بالایی ندارد، به طوری که هک شدن و لو رفتن اطلاعات کاربران آن هفته پیش منتشر شد! همین مشکلات امنیتی و اطلاعاتی سبب شده است که این نرم‌افزار در برخی کشورها، مانند چین و اندونزی فیلتر شود. عمان هم این شبکه اجتماعی را به دلیل اینکه مجوز فعالیت در آن کشور را ندارد، فیلتر کرده است. به تازگی ترکیه قانونی را تصویب کرده است که شبکه‌های اجتماعی به‌ویژه توئیتر و فیس‌بوک موظف هستند در ترکیه نمایندگی دایر کنند و باید دستورات دادگاه‌های ترکیه را در خصوص حذف برخی از مضامین و محتواهای خاص بپذیرند، در غیر این صورت باید جریمه‌های مالی سنگینی پرداخت کنند. بسیاری از کشورهای دیگر برای فعالیت شبکه‌های اجتماعی در فضای سایبری خود، قوانین سختگیرانه‌ای دارند که در صورت رعایت نکردن این قوانین، نرم‌افزارهای اجتماعی حق بودن و فعالیت در آن کشور را ندارند.

است. مارک اندرسن هم وضعیت بهتری ندارد و شبکه اجتماعی توئیتر حساب وی را به دلیل اینکه سخنان یک فرد ضداسلام به نام مایلو یناپولس را منتشر کرده بود، محدود کرد. مایلو یناپولس در حالی مورد حمایت اندرسن، مالک شرکت سرمایه‌گذار بر روی کلاب‌هاوس است که یک همجنس‌گرای ضداسلام با دیدگاه‌های بسیار تند است و به دلیل بیان اعتقاداتش به صورت عریان و رکیک، از سوی بسیاری از رسانه‌ها و حتی کشورها بایکوت شده است.

بنابراین باید گفت، اگرچه سازندگان این برنامه تلاش دارند آن را یک استارت‌آپ معرفی کنند که ایده‌اش به یکباره شکل گرفته است، اما وقتی به سرمایه‌گذاران کلاب‌هاوس می‌نگریم و یک یهودی ایران‌ستیز و یک تاجر اسلام‌ستیز را می‌بینیم که به سختی می‌توانیم باور کنیم، چنین حمایتی بی جهت و بی دلیل پشت سر کلاب‌هاوس باشد! به خصوص وقتی که این نرم‌افزار به یکباره مانند بمب در فضای مجازی ایرانیان منفجر شد و در تعطیلات نوروزی در هر جمعی، صحبت از این نرم‌افزار بود! اگر حتی این استقبال عجیب ایرانیان از آن را عادی بدانیم، هم‌زمانی داغ شدن این نرم‌افزار و انتخابات ریاست‌جمهوری ایران تأمل‌برانگیز است که باید به آن توجه کرد. جواب این چراها و بسیاری از چراهای دیگر را شاید در یک اتاق و باشگاهی مخفی در کلاب‌هاوس بتوانیم بشنویم، باشگاهی که فقط اعضای خاص امکان حضور در آن را دارند!

در هفته‌های گذشته، کاربران ایرانی کلاب‌هاوس برای استفاده از این نرم‌افزار با مشکل مواجه شدند و خبر فیلتر شدن آن به گوش رسید. «محمدجواد آذری جهرمی» وزیر ارتباطات درباره فیلتر این برنامه گفت: «مشکل کلاب‌هاوس مربوط به یکی از اپراتورهای کشور بود که اختلالی در برخی مناطق کشور داشت و ربطی به فیلترینگ ندارد. حتی سازمان تنظیم مقررات وزارت ارتباطات با ارسال هشدار به سه اپراتور اصلی کشور آنها را متهم به اختلال در کلاب‌هاوس کرد و به اپراتورها ۲۴ ساعت فرصت داد تا اختلال مشهود در شبکه اجتماعی کلاب‌هاوس را برطرف کنند.»

به عقیده بسیاری از کارشناسان، درز اطلاعات در این نرم‌افزار بسیار بالاست. چه اطلاعات محرمانه که با حضور

محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات

شاید برای عضو شدن در یک شبکه اجتماعی، صدا محسوب‌بودن آخرین گزینه‌ای باشد که برای کاربران جذاب باشد؛ اما کلاب‌هاوس در مدت یک سالی که از آغاز فعالیتش می‌گذرد، به یکی از روبه‌رشدترین شبکه‌های اجتماعی تبدیل شده است. کلاب‌هاوس در آوریل سال ۲۰۲۰ را پل دیویسن و روهان ست راه‌اندازی کردند؛ درست در زمانی که شیوع کرونا روز به روز افزایش می‌یافت و افراد بیشتری دورکاریا در قرنطینه قرار می‌گرفتند. در این شبکه اجتماعی کلاب‌ها یا باشگاه‌هایی وجود دارند که افراد عضو آن می‌شوند و گفت‌وگو می‌کنند. در ابتدای راه‌اندازی این شبکه، کاربران آن به زحمت به هزار نفر می‌رسید که تعداد زیادی از آنها هم سرمایه‌دارانی بودند که از ترس کرونا خود را قرنطینه کرده بودند و قراهای کاری را در این نرم‌افزار انجام می‌دادند. این شبکه یک ماه بعد از راه‌اندازی توانست محبوبیت قابل توجهی پیدا کند و براساس اطلاعات از دسامبر سال ۲۰۲۰، این برنامه ۶۰۰ هزار کاربر ثبت شده داشت که فقط با دعوت‌نامه برای کاربران سیستم عامل ios در دسترس بود. به، برای عضویت در این شبکه اجتماعی حتما باید یکی از کاربران عضو در این شبکه شما را دعوت کند. پیشتر حدود ۱۵ سال قبل سرویس پست الکترونیکی گوگل با دریافت دعوت‌نامه قابل عضو شدن بود. ارزش این نرم‌افزار در حال حاضر ۴ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود.

درباره شکل‌گیری کلاب‌هاوس به وسیله «پل دیویسن» و «روهان ست» حرف‌های بسیاری در شبکه‌های اجتماعی نقل می‌شود. این برنامه با سرمایه‌گذاری و وامی که شرکت «اندرسن هورویتنس» به «دیویسن» و «ست» می‌دهد، سر و شکل اولیه خود را می‌یابد. شرکت سرمایه‌گذاری اندرسن هورویتنس به‌وسیله دو شریک خود به نام مارک اندرسون و بنجامین آبراهام هورویتنس اداره می‌شود. اصالت هورویتنس به یهودیان مهاجر به آمریکا بر می‌گردد و از نظر سیاسی قائل به ایران‌هراسی و دشمنی علنی با ایران

نرم‌افزار

دبرنای ابرونی

بازگشت به خاطرات گذشته

بازی جذاب و هیجان‌انگیز «دبرنا» یا «دبنسا» از جمله بازی‌های قدیمی پرطرفداری است که به شیوه خاصی بازی می‌شود و به نوعی شانس در آن حرف اول را می‌زند؛ به گونه‌ای که اگر خوش‌شانس باشید، می‌توانید برنده شوید؛ به همین علت خیلی از افراد درباره فلسفه بازی بودن آن دچار تردید شده‌اند؛ اما با این حال رغبت بسیار زیادی به انجام آن دارند. بازی دبرنا نسخه برخط یک بازی ایرانی است که با سبکی اعتیادآور در مواقعی که به دنبال سرگرمی هستیم، می‌تواند به کمک ما بیاید.

پژواک

نقص جدید واتساپ

تعليق حساب کاربران

هکرها و مهاجمان اینترنتی با سوءاستفاده از یک نقص عجیب، ولی خطرناک در نرم‌افزار واتساپ می‌توانند حساب‌های کاربران این اپلیکیشن را تعلیق کنند. مهاجمان در این شیوه تنها با اطلاع از شماره تلفن همراه کاربر خواهند توانست دسترسی وی به حساب کاربری را برای مدت طولانی غیرممکن کنند. در حال حاضر هیچ راه حلی برای این مشکل وجود ندارد و البته موضوع برای بررسی به اطلاع مدیران واتساپ و فیس‌بوک، مالک این اپلیکیشن رسانده شده است.

خبر خوب

قلب تپنده ایرانی

ساخت سیستم رانش قطار

به دنبال موفقیت‌آمیز بودن انجام تست گرم نخستین قطار مترو ملی، از قطار مترو ملی با ۸۵ ملی، درصد تولید داخل رونمایی شد. این مگا پروژه فناوریانه کشور به همت پژوهشگران و مهندسان ایرانی تکمیل شد و به مرحله بهره‌برداری رسید. در حالی که خیلی‌ها باور نداشتند با دانش و تلاش

جهادی سیستم رانش که به لحاظ فناوری پیچیده‌ترین قسمت قطار مترو به شمار می‌آید و از آن به منزله مغز، قلب و ماهیچه‌های یک قطار نامبرده شده، طراحی و تولید شود.

یادداشت

رفتار ضد فرهنگی یک دستگاه فرهنگی

حامدحسین عسکری

خبرنگار فرهنگی

حدود ۱۰ روز قبل بود که رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در گفت‌وگو با یکی از رسانه‌ها، به نقل از دکتر نمکی، وزیر بهداشت اعلام کرد، دو وزارتخانه کشور و میراث فرهنگی مقصر اصلی سفرهای نوروزی ۱۴۰۰ و بروز موج چهارم بیماری کرونا هستند. مشخصاً وزارت میراث فرهنگی و گردشگری با این توجیه که از یک ماه قبل از عید بلیط فروخته‌اند و امکان لغو بلیط‌ها و تورها برای‌شان فراهم نبوده است، جدیتی برای اعلام تعطیلی مراکز گردشگری انجام نداده و وزارت کشور هم جدیت و قاطعیتی برای برخورد با این مسئله به خرج نداده و شد، آنچه شد! اما این همه ماجرا نبود؛ چند روز قبل هم معاون گردشگری وزیر میراث فرهنگی و گردشگری با یکی از خبرگزاری‌ها مصاحبه کرد و در اظهاراتی عجیب، مدعی شد سفرهای نوروزی تأثیری در افزایش آمار کرونا نداشته، چرا که به زعم آقای معاون، روند قرمز و نارنجی شدن شهرها، قبل از تعطیلات نوروزی آغاز شده است! ادعایی عجیب که واکنش طنزگونه مشاور رسانه‌ای وزیر بهداشت را به دنبال داشت که در توییت نوشت: «نه سفر تأثیر داشت، نه صف مرغ، نه باز بودن جاده‌ها، نه تورهای کیش و قشم، نه روزی ۲۰ پرواز ترکیه! نه لغو نشدن پروازهای خوزستان... لعنت به این ویروس که خودش پرواز می‌کند، دست و پا دارد و راه می‌افتد و شهر به شهر می‌چرخد!» خب حالا برسیم به نتیجه این گفت و شنودها. دستگاه‌های فرهنگی- از جمله وزارت میراث فرهنگی و گردشگری- در هنگامه بروز بحران، باید علاقه‌ترین و فرهنگی‌ترین رفتار را از خود بروز دهند و بدانند که هر گفتار یا رفتارشان، برای بدنه جامعه فرهنگ‌ساز و الهام‌بخش است. اگر هم خطایی از آنها سر می‌زند، باید عذرخواهی کنند و در چارچوب قانون پاسخگو باشند تا هم راه تکرار خطا و بحران بسته شود و هم منزلت فرهنگی خود را نشان دهند. حالا سؤال اینجاست که آیا وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری هنگامی که وزیر بهداشت به عنوان متولی دستگاه محوری مبارزه با کرونا، مردم را قسم می‌داد که مطلقاً سفر نروند، به رسالت فرهنگی‌اش عمل کرد؟! پاسخ این سؤال با خود مسئولان وزارت گردشگری و وجدان آنها، اما برای تلنگر باید این نکته را هم یادآوری کرد که آیا این عملکرد غیر مسئولانه، علاوه بر تشدید بحران کرونا و تهدید سلامت عمومی جامعه، باعث گسست و تفرقه فرهنگی در جامعه نمی‌شود؟! با این توضیح که وقتی وزارتخانه‌ای مثل میراث فرهنگی با وجود امکانات سازمانی و سهولت تصمیم‌گیری‌ها، هیچ اقدامی برای لغو تورها و تعطیلی مراکز گردشگری نمی‌کند، این شبهه برای بخش دیگری از جامعه به وجود می‌آید که شاید از نظر آقاییان، فقط مراکز مذهبی شامل مساجد و حرم‌های مقدسه هستند که باز بودن آنها باعث ازدحام و تشدید بیماری می‌شود! حالا بماند که به اذعان مسئولان وزارت بهداشت، مراکز مذهبی و دینی از ابتدای اپیدمی کرونا بیشترین میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی را داشته‌اند، اما نتیجه این عملکرد و این شبهه نیز، ایجاد گسست و اختلاف فرهنگی بین اقشار مختلف جامعه است که باعث می‌شود تا دانما با شک و سوء ظن نسبت به هم نگاه کنند

خاطره‌بازی در نوروز رنگی

که آنقدر موفق عمل کرد که توانست توجهات زیادی را به خود جلب کند.

سریالی که فیلمنامه‌اش بر خلاف کمدی‌های چند سال اخیر تلویزیون، با داستان یک خطی کاملاً استخوان‌دار و محکم نوشته شده بود. داستان ابتدا، میانه و انتها داشت و از نبود هیچ یک از اینها رنج نمی‌برد.

داستان این سریال نوروزی روزهای پرخاطره دهه ۶۰ را به تصویر کشیده بود و آنقدر در این کار موفق بود که بسیاری از خاطرات آن روزها و سبک زندگی آن دوران را برای مخاطبانش زنده کرد. شخصیت‌پردازی‌های بسیار بجا و دوست داشتنی از جعفر و جواد و دوستان‌شان گرفته تا تک تک افرادی که در محله آنها زندگی می‌کردند و استفاده از بازیگران بسیار توانمند که بعضی از آنها در این سریال معرفی می‌شدند، همگی کمک کرد تا مخاطب بتواند ارتباط بسیار خوبی با سریال برقرار کند.

لحظه‌های ناب و کمدی که بتواند لبخند مخاطب را به قهقهه تبدیل کند، سال‌هاست که در کمتر سریالی حتی سریال‌های پر مخاطب کمدی به چشم می‌آید، اما «نوروز رنگی» در این میدان هم خوش درخشید.

به جرئت می‌توان گفت، «نوروز رنگی» یک رقیب بسیار جدی برای دیگر سریال‌های کمدی چند سال اخیر است. در نهایت «نوروز رنگی»

نسیم اسدپور
دبیر گروه فرهنگ

سریال‌های مناسبیتی چندین سال است که پرطرفدارترین بخش کنداکتور سیما به شمار می‌آیند؛ به همین دلیل مسئولان و مدیران و تولیدکنندگان نیز از این مهم غافل نشده و هر ساله سعی می‌کنند، بهترین سریال‌های خود را برای مناسبت‌های خاص، مانند نوروز و رمضان تدارک ببینند

البته چند سالی است که بر خلاف سال‌های گذشته در ایامی مانند نوروز تعداد قسمت‌های یک سریال به اندازه تعداد ایام عید نیست؛ برای نمونه امسال سریال‌هایی، مانند «نوروز رنگی» و «هم بازی» که ویژه ایام نوروز بودند تا مدتی پس از تعطیلات نیز ادامه داشتند و این اتفاق خوبی است که برخی سریال‌ها با تمام شدن نوروز، اگر داستان‌شان کشش لازم را داشته باشد، به پایان نرسد.

کمدی شیرین دهه شصتی که نوروزمان را رنگی کرد

«نوروز رنگی» و «هم بازی» این ظرفیت را داشتند و چه بسا بسیاری از مخاطبان دل‌شان نمی‌خواست «نوروز رنگی» به این زودی‌ها هم تمام شود؛ سریالی

برداشت

تغذیه فرهنگی تعطیل‌بردار نیست

کتابفروشی‌ها را هم در آورده است. این تعطیلی‌ها در حالی است که در مراکز غیرفرهنگی، که پروتکل‌ها تا حد زیادی هم رعایت نمی‌شود، به جز در مواقع بحرانی مشکلی برای فعالیت وجود ندارد؛ اما در صنف کتابفروشی که مخاطبان آن قشر فرهنگی هستند و به طور معمول دستورات بهداشتی را هم رعایت می‌کنند، تعطیلی‌ها با شدت و حدت بیشتری پیگیری می‌شود.

شرایط کرونا و کاهش تقریحات مردم، سبب شده است تا عده بیشتری برای پر کردن اوقات فراغت خود به کتابخوانی روی بیاورند؛ استقبال غافلگیرکننده مردم از اولین نمایشگاه مجازی

کتاب تهران، اقبال زیاد به طرح‌های فصلی فروش کتاب، مراجعات فراوان علاقه‌مندان به کتاب به کتابفروشی‌ها و نیز رشد بی‌سابقه اقبال به کتاب‌های الکترونیک در یک سال اخیر نشان داده است که مردم، با وجود همه فشارهای اقتصادی و تنگناهای مالی، در این وضعیت کتاب را برای پر کردن اوقات خود و راهی بی‌خطر برای سلامت روح و روان خود می‌دانند.

حالا با آغاز موج چهارم کرونا، کتابفروشی‌ها که غذای روح را به مردم عرضه می‌کنند، در رده دوم و سوم شغلی قرار دارند و در شهرهای قرمز به

تعطیلی‌کشانده‌شده‌اند.

این در حالی است که مغازه‌های اغذیه‌فروشی که غذای جسم را تأمین می‌کنند، با قرار گرفتن در گروه اول شغلی، بدون مشکل فعالیت می‌کنند.

کشورهای زیادی در دنیا، با درک اهمیت موضوع کتاب، در دوران شیوع کرونا، با حمایت از عرضه و چاپ کتاب، به خصوص کتاب‌های الکترونیکی، مردم را به مطالعه در ایام قرنطینه دعوت می‌کنند.

در کشور اگر چه مردم مشتاق به خواندن کتاب شده‌اند؛ اما با این حال، کتابفروشی‌ها روزگار خوشی ندارند.

رمان

جایزه دخترانه

داستانی برای نوجوانان

از این «جایزه تابستانه» را روانه بازار نشر کرده بود که با اقبال خوبی مواجه شد و جایزه دخترانه به نحوی استمرار کتاب جایزه تابستانه اوست. این کتاب در ۱۶۰ صفحه و با قیمت ۲۶ هزار تومان در انتشارات کتاب جکران عرضه شده است.

هنر انقلاب

امیر جهاد با نفس

پوستری به یاد شهید صیاد شیرازی

بعد از شهادت امیر سپهبد شهید صیادشیرازی در ۲۱ اردیبهشت ۱۳۷۸، رهبر معظم انقلاب درباره شهید صیادشیرازی فرمودند: «از اوایل انقلاب تا وقت شهادت، حقاً و انصافاً جز خیر از این مرد [شهید صیادشیرازی] چیزی ندیدیم. آنچه در میدان‌های جهاد از او بروز کرد، کارهای بزرگی بود؛

هم در میدان جنگ و هم بیرون از میدان جنگ. چیزی که مهم است، این است که یک نفر علاوه بر جنگ با دشمنان، در جهاد با نفس هم پیروز شود.» پوستر «امیر جهاد با نفس» در تارنمای https://khamenei.ir منتشر شده است.

سریال

رضایت

مجموعه‌ای با موضوع مدافعان حرم

فیلم تلویزیونی «رضایت» به تهیه‌کنندگی «حجت سلیمانی» و کارگردانی «علیرضاسلیمانی» با موضوع مدافعان حرم کلید خورد. تصویربرداری این فیلم بر عهده «محمد قائم پناه» است و صدابرداری آن به «گوروش فرجاد» سپرده شده است. «اسماعیل امیدی» هم به عنوان دستیار اول کارگردان و «علی پناه

علیا» به عنوان مدیر صحنه در فهرست عوامل حضور دارند. در خلاصه این فیلم تلویزیونی آمده است: «یوسف طالقانی برای دفاع از حرم حضرت زینب(سلام‌الله) قصد رفتن به سوریه را دارد، اما با مخالفت شدید خانواده رویه‌رو می‌شود...»

یادداشت

معرفی کافی نیست
نقد کنیم!

فائضه غفار حدادی

نویسنده

اگر ما بخواهیم با دید و احساس این زمانی شهداراروایت کنیم، در ذهن مانمی گنجد؛ اما اگر محیط و فضای درستی از آن زمان در کتاب‌مان بسازیم و ببینیم که در چه دورانی این جوانان توانستند این‌گونه تربیت شوند، شاید راهکاری باشد برای الان جامعه ما که جوانان رها شده‌اند و کسی متولی تربیت‌شان نیست و آنها را به فضای مجازی سپرده‌ام! برای نمونه در کتاب «خورشید که غرق نمی‌شود» درباره زندگی شهید محمد شمسی که توفیق نوشتن آن را داشت، روایت مادر شهید خیلی پررنگ است؛ زیرا مادر شهید خیلی ساده و معمولی است؛ اما برای تربیت فرزندش نکاتی را رعایت کرده که همه می‌توانیم رعایت کنیم؛ اما گاهی سهل انگاری می‌کنیم. مشکل ما روایت تک‌جنبه‌ای است. ما یا روایت مادر و همسر شهید را می‌نویسیم یا فقط محیط جنگی را روایت می‌کنیم؛ در حالی که زندگی این جوانان کاملاً در رفت و برگشت جنگ و تلاطم احساسات مختلف بوده و همانطور که جاذبه خانواده مهم بوده و احساس مسئولیت می‌کردند، در جنگ هم همان‌گونه بوده‌اند و نحوه مدیریت احساسات در این دو فضا، اهمیت زیادی دارد. تعداد آثار دفاع مقدسی در سال‌های اخیر خیلی بالاست و اگر هریک را جداگانه بررسی کنید، هیچ‌یک تصویر کاملی ندارند؛ اما با توجه به تعداد بالای آثار، امید دارم شاید در آینده مجموع اینها بتواند تصویری درست به آیندگان ارائه کند؛ ولی کمبود کتاب‌های کیفی و اثر گذار حس می‌شود و البته چون متأسفانه رآوی‌ها را به مرور زمان از دست می‌دهیم، شاید تاکنون اقتضای دوره این بوده که روایت‌ها از سینه‌ها بیرون کشیده شده و ثبت شود؛ اما از این به بعد اگر کسی بخواهد بنویسد، باید هوشمندانه برخورد کند و وارد فضای ادبیات شود تا بتواند آثارش را به نسل دیگر و جوامع دیگر ارائه کند. باید خودمان را بشناسیم که جهاد در منظر ما چقدر مقدس است و چه فداکاری‌هایی اتفاق افتاده است که البته بیان اینها از منظر تاریخ شفاهی سخت است و باید بتوانیم اینها را در قالب رمان و ادبیات داستانی ارائه کنیم. دستگاه‌های فرهنگی نباید نگاه‌ارگانی برای حمایت از آثار داشته باشند. اشکال اساسی این است که آموزش خوبی در حوزه ثبت و نگارش دفاع مقدس وجود ندارد و هرکس وارد این فضا می‌شود به‌صورت آزمون و خطا پیش می‌رود. حال یا به راهکار و شیوه‌ای می‌رسد یا خیر، ولی اگر حوزه‌ای متولی آموزش افراد در این زمینه باشد، خیلی از اشکالات رفع می‌شود. گاه با نویسندگانی مواجه می‌شویم که دغدغه دارند، سوژه خوبی هم پیدا می‌کنند و وقت هم دارند، اما آموزش ندیده‌اند که برای نوشتن چه مواردی را باید رعایت کنند. یکی از راهکارها برای پیشرفت در این زمینه، فعال کردن کانون‌های ادبی و مردمی است، یعنی برای آموزش، کانون‌هایی با حضور نویسنده‌ها راه‌اندازی شود تا جلسات نقد و بررسی برگزار کنند. یکی دیگر از مشکلات در حوزه آثار دفاع مقدس این است که کتاب‌های دفاع مقدس، نقد نمی‌شود و فقط در فضای مجازی معرفی می‌شوند؛ در حالی که نقد، بسیار مهم و اثرگذار است و با این روش نویسنده‌ها هم بیشتر توجه می‌کنند که اگر کتاب خوبی ننویسند، بعداً کتاب‌شان نقد می‌شود!

میثم رشیدی مهر آبادی

دبیر گروه دفاع مقدس

در ماه‌های منتهی به شهریور ۱۳۵۹ و آغاز رسمی جنگ تحمیلی، علاوه بر عرصه سیاسی، عرصه رسانه و تبلیغات نیز از میدان‌های عمده ستیزه‌جویی عراق با ایران بود. همزمان با کوبیدن مسئولان رژیم بعث عراق بر طبل ستیزه با ایران، رسانه‌های این کشور نیز با شدت بر طبل جنگ و کینه‌توزی می‌کوبیدند. نمونه‌ای مکرر در گفتارهای بخش فارسی رادیو بغداد چنین است:

«قیام کن، ملت ایران به پا خیز، روز رستاخیز است. ای سیستان و بلوچستان فقرزده و ای کبر نشینان فقیر اهواز، ای ترکمن صحرای جرجانی و توماج و واحدی و مختوم به پا خیز، ای تهران، ای دربگیرنده شصت هزار شهید و صد هزار معلول به پا خیز! ای زحمت‌کشان ملت ایران به پا خیزید. این رژیم آدم‌کشان و دزدان و جباران را در هم بکوبید و بار دیگر به مردم دنیا ثابت کنید که خلق‌های ایران زیر بار دیکتاتوری شاه جدید و فرعون زمان کمر خم نمی‌کند. پیروز باد مبارزات پیگیر خلق‌های ایران.»

افراط در نشان دادن دشمنی با ایران و مورد خطاب قرار دادن روحانیون متعهد و نیز احزاب، سازمان‌ها و گروه‌های ملی و مترقی ایران و افسران و سربازان میهن‌پرست ایرانی و همچنین فارغ‌التحصیلان و کارگران بیسکار در قیام علیه حکومت، به ویژه به کار بردن عبارات به شدت کینه‌توزانه و سراسر فحش و ناسزا و استمرار حرکت در این راه، هر چند تبلیغات عراق را کم‌تأثیر می‌کرد، اما نشانه عزم جدی سران دولت عراق در دشمنی با ایران بود. حتی گوینده یک برنامه در عراق مدعی شد، از یکی از کاندیداهای نمایندگی مجلس ایران نامه‌ای دریافت کرده است. در متن مفصلی که در قالب این نامه تنظیم شده بود، آنقدر در دشمنی با ایران و تمجید از عراق افراط شده بود که به کلی به یک نوشته بی‌اثر و مضحک تبدیل شده بود.

در ادامه این‌گونه جنگ تبلیغاتی ناکارآمد عراق علیه ایران، می‌توان به گفتار رادیو بغداد به مناسبت فرارسیدن اول ماه مه (۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۹)، روز جهانی کارگر اشاره کرد که در آن آمده است: «روز اول ماه مه که به مثابه روز کارگران در سراسر جهان است، اکنون طبق تصمیم بنی‌صدر تحریم شده است و هرگونه فعالیتی که در این روز جهانی کارگران صورت گیرد، ممنوع شده است.» این در حالی است که مراسم این روز، بسیار وسیع در سراسر کشور و با مدیریت جریان‌های مختلف برگزار شد.

گزارش‌هایی از منابع محلی مرتبط با ایران نیز

از کوشش مقامات عراقی در بسط دشمنی با ایران حکایت می‌کرد. از جمله در یک گزارش واصله از منابع محلی داخل عراق باعنوان تشکیل اجتماعات ضدایرانی در بصره آمده است: «به دستور حکومت بعث عراقی در کلیه شهرها و قراء استان بصره که اکثرا شیعیان در آن سکونت دارند توسط مسئولان حزب بعث اجتماعاتی با شرکت مردم تشکیل و در آن علیه انقلاب اسلامی ایران سخنرانی و به مردم تفهیم می‌کنند که انقلاب ایران توسط کشور آمریکا پایه‌گذاری و برقرار شده است.»

در چارچوب فضا‌سازی ضدایرانی در عراق، یکی از مهم‌ترین محورهای تبلیغاتی در این کشور تبلیغات شدید و حتی خراج از عرف و نزاکت رسانه‌ای و دیپلماتیک، علیه شخص امام خمینی (ره) بود. این‌گونه ادبیات به رسانه‌های عراق منحصر نبود و این امر در اردیبهشت ۱۳۵۹ از سوی شخص صدام، رئیس‌جمهور عراق نیز به‌طور جدی دنبال می‌شد.

خبرگزاری کویت در چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۵۹ از بغداد گزارش داد: «رئیس‌جمهور عراق در اشاره مستقیم به (امام) خمینی گفت عراق به این ایرانی... اجازه نخواهد داد که نژادپرستی خود را به داخل خاک ما توسعه دهد. صدام حسین گفت خمینی که ۱۴ سال در عراق به حالت پناهندگی به سر برد، شخص ناشناسی است. صدام حسین ایران را از نتایج یک جنگ علیه عراق بر حذر داشت و گفت نژادپرستان ایران از هر گونه اقدام برای مقابله با ما متأسف خواهند شد. رئیس‌جمهوری عراق گفت اگر بنی‌صدر فکر می‌کند که ارتش ایران می‌تواند در عراق زنده بماند، در رؤیا به سر می‌برد. وی گفت نه ارتش آمریکا و نه ارتش شوروی نیز نمی‌توانند دست به چنین اقدامی بزنند.»

همچنین در ششم اردیبهشت ماه همین سال، یونایتدپرس از بیروت گزارش داد: «خبرگزاری رسمی عراق امروز اعلام کرد صدام حسین رئیس‌جمهوری عراق وعده داده است که اگر آیت‌الله خمینی رهبر مذهبی ایران، جرت کند از محدوده‌های فعلی خود خارج شود، حساب او را خواهد رسید.»

از سوی دیگر، در ایران مسئولان و مقامات رسمی از هر جناحی در مجموع در نوع برخورد با عراق وحدت نظر و رویه داشتند. برای نمونه، وقتی بعد از حدود دو هفته زمینه‌سازی خبری عراق، قطعیت شهادت آیت‌الله صدر و خواهرش در ایران به‌طور رسمی اعلام شد، امام خمینی (ره) سه روز عزای عمومی و یک روز تعطیل عمومی اعلام و در این باره پیامی به این شرح منتشر کردند: «من از رده بالای قوای انتظامی عراق مأیوس هستم، لکن از افسران و درجه‌داران و سربازان مأیوس نیستم و از آنان چشم‌داشت آن دارم که با دلاورانه قیام کنند و اساس ستمکاری را برچینند همان‌سان که در ایران

بررسی بخشی از رویارویی‌های ایران و عراق، پیش از آغاز رسمی جنگ تحمیلی در قالب جنگ تبلیغاتی

بیانیه‌های مضحک

و گنده‌گویی‌های صدام

تجمع‌کنندگان شعارهای زیادی در ضدیت با عراق و آمریکا سر دادند.

دکتر چمران در سخنرانی خود گفت: «آیت‌الله سیدمحمدباقر صدر کسی است که ایجاد مکتب کرده است، کسی است که کارش و کتاب‌هایش در سرتاسر کشورهای اسلامی منتشر شده و در قلوب جوانان مؤمن و مبارز ریشه رويانده است، مکتب او منحصر به شاگردانش در نجف اشرف نبود، بلکه در گوشه و کنار دنیا شاگردانی بودند که از طرز تفکر او بحث می‌کردند و حرکت علمی و تاریخی او را دنبال می‌نمودند.»

وی در بخش دیگری از سخنان خود درباره حمله عراق به ایران گفت: «اگر ارتش عراق به خاک میهن ما حمله کند، ملت ما با جنگ و دندان با آنها مبارزه خواهد کرد و اگر ارتش ما به خاک عراق وارد گردد، شیعیان عراق با آغوش باز از آنها استقبال خواهند کرد و رمز پیروزی ما نیز در اینجا نهفته است که ارتش عراق، ضد رژیم سفاک صدام خونخوار است.»

واقع شد از پادگان‌ها و سربازخانه‌ها فرار کنند و ننگ ستمکاری حزب بعث را تحمل نکنند.»

یادآوری می‌شود وقعه طولانی بعد از اعلام خبرهای مربوط به شهادت آیت‌الله صدر برای اولین بار، خود به خود نشانه‌ای از ناتوانی رژیم عراق در عادی‌سازی خبر و انفعال و عقب‌ماندگی خبری و تحلیلی ارگان‌های ذی‌ربط و شخصیت‌های مسئول در جمهوری اسلامی تلقی شد.

با این همه، به مناسبت شهادت آیت‌الله سیدمحمدباقر صدر در عراق، تظاهرات وسیعی در سراسر کشور به مقصد نهایی مکان‌های برگزاری نماز جمعه برپا شد. به ویژه قم و مشهد یکپارچه تعطیل و عزادار بودند. در همه شهرها در سخنرانی‌ها و در قطعنامه راهپیمایی‌های اعتراضی که برگزار شد، دولت صدام حسین و حزب بعث به شدت نکوهش شد.

در تهران، مراسم اهمیت ویژه‌ای داشت و راهپیمایی وسیع و سپس تجمع عظیمی در دانشگاه تهران، محل برگزاری نماز جمعه برپا شد.

خاطره

شکنجه

با دوستانش از طریق سپاه شاهین‌شهر در اواخر مهر ۱۳۵۹ عازم جبهه شد. در اوایل آذر وقتی همراه با همزمانش از سردشت به سسندج رفت، طی حمله کومله‌ها، آقا مسعود از ناحیه گلو دچار جراحت سطحی شد. دوستانش که قصد داشتند او را به درمانگاهی ببرند، در کمین کومله‌ها قرار گرفتند و اسیر شدند. خیلی او را شکنجه کردند، حتی گوشت بدنش را بریدند تا به خیال خودشان از او اطلاعات بگیرند، در نهایت روز ۹ آذر ۱۳۵۹ تیر خلاص را به قلبش زدند و در کنار جاده رها کردند. آقا مسعود در زمان شهادت تنها ۱۹ سال داشت.

راوی: اشرف فراهانی، خواهر شهید مسعود فراهانی

تازه‌ها

بازمانده

انتشارات «۲۷ بعثت»، اولین کتاب از دوره کتاب‌های خاطرات شفاهی‌اش را به‌خاطرات‌فرمانده‌بسیجی، «مصطفی عبدالرضا» اختصاص داده است. این خاطرات از استاد جنگ‌های نامنظم شروع می‌شود و تا گردان شهادت لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله (ص) ادامه می‌یابد. این کتاب را «سیدحسین هوشی‌سادات» نوشته است. در این خاطرات که حاصل ۶۰ ساعت گفت‌وگوی حضوری است، از شهدای بزرگوارى مانند شهید دکتر چمران، شهید علی‌اصغر صفرخانی و شهید سید یوسف کابلی یاد و نامی به میان آمده است. کتاب بازمانده را انتشارات ۲۷ بعثت برای چهارمین بار و البته این بار با سر و شکلی متفاوت تجدید چاپ کرده و آن را با قیمت ۲۵۰۰۰ تومان روانه بازار کتاب کرده است.

روی خط

قرارگاه سازندگی وارد عرصه مسکن شود

۰۸۹۶۱۰۰۹۱۴۰۰/ چرا دولت در پایان عمر خود، به جای تحسین مدافعان سلامت و دانشمندان جوان انقلابی که اقدام به ساخت واکسن‌های داخلی کرونا کردند، باز چشم طمع به بیگانگان دوخته است!

۰۸۹۶۱۰۰۹۱۴۰۰/ سلام، با عرض قبولی طاعات و عبادات در ماه مبارک رمضان، پیشنهاد در خصوص گردش شغلی در بین همکاران صفی و ستادی، لطفاً همکاران صفی در ۱۰ سال آخر خدمت در ستاد خدمت کنند./ «رضا جهانگیری» از تیریز **۰۲۰۰۷۰۰۹۳۳۰۰۰/** با تغییر فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص) و تصدی فرماندهی این قرارگاه توسط سردار هوش‌السادات، به نظر می‌رسد لازم است این قرارگاه در موضوع مسکن ورود کرده و به عنوان دبیر ابرپروژه‌های مسکن این پروژه‌ها را خرد کرده و بین پیمانکاران بخش خصوصی تقسیم کند و با سرعت بسیار بالا حداقل ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال محقق شود، که اگر نشود بحران آینده بحران مسکن است. **۰۵۴۶۸۰۰۹۱۲۰۰۰/** با عرض سلام، به عنوان مسئول یک خیریه عرض می‌کنم. در ماجرای کمک‌های مؤمنانه و اجرای امور خیریه از سوی افراد، مساجد و تشکل‌ها باید یک شفافیت دقیق وجود داشته باشد، متأسفانه در مجلس بارها این بحث شده است؛ اما اقدام عملی در این موضوع انجام نشده، برای نمونه در ماه مبارک رمضان در اثر نبود شفافیت عملکرد، یک خانواده بد سرپرست از سه جا کمک دریافت کرد و یک خانواده بی‌سرپرست از یک جا که ما هم بعداً متوجه این موضوع شدیم. با شفافیت و جمع‌آوری اطلاعات محرومان و مدیریت و نظارت مجموعه‌ای، مانند کمیته امداد در موضوع محرومیت‌زدایی و انجام امور خیر می‌توان با همین میزان کمک مردمی و تلاش خیرین ثمرات بیشتری داشت.

۰۹۱۱۳۰۰۰۹۱۲۰۰/ متأسفانه رژیم صهیونیستی گستاخ شده و نشان داده است تا پاسخ دندان‌شکن نگیرد، سر جای خودش نمی‌شینند. به نظر لازم است در پاسخ به حملات تروریستی این رژیم یکی از نیروگاه‌های اصلی و غیر هسته‌ای آن را با موشک زد تا درس عبرت شود.

۰۲۳۵۰۰۰۹۱۳۰۰/ برای انجام یکسری خدمات از روی فیش حقوقی پاسداران مقداری مبالغ کسر می‌شود، اما بنده و همکاران‌مان در ستاد ناحیه هیچ اطلاعی از برخی از این کسری‌ها و خدماتی که در ازای آن داده می‌شود، نداریم. مسئولان مربوطه لطفاً از طریق مختلف مانند صبح صادق و سایت پاسدار نسبت به اطلاع‌رسانی در این امور اقدام کنند.

۰۱۸۵۸۰۰۰۹۱۴۰۰/ من بازنشسته سپاه هستم، هفته پیش با یکی از همکاران سابق بازنشسته به سپاه ناحیه برای احوال‌پرسی و دیدار همکاران سابق مراجعه کردیم. من تا آن موقع به این نکته دقت نکرده بودم که دیگر در سپاه ناحیه پاسداری نداریم که سابقه حضور در دفاع مقدس را داشته باشند. همه بازنشسته شده‌ایم و همه پاسداران ناحیه دیگر جوانان بعد از دفاع مقدس هستند، همانجا احساس مسئولیت کردم و از خودم پرسیدم چقدر ارزش‌های پاسداری و دفاع مقدس را به نسل بعد پاسداران منتقل کرده‌ایم؟!

عکس: محمد دلیری‌گل

فرمانده کل سپاه در نشست مشترک مسئولان سیاسی نیروهای مسلح

تحرکات تاکتیکی نمی‌تواند از نابودی رژیم صهیونیستی جلوگیری کند

و چند ساله نظام و انقلاب در مقابل آرایش وسیع، به هم پیوسته و متراکم دشمنان را بصیرت و اتکای به خداوند دانست و افزود: «اگر ملتی در میدان تردید قرار گیرد، سست می‌شود. ایمان نقطه مقابل تردید است. ایمان آگاهانه قدرت‌ساز و پایان‌ناپذیر است. درخشش نور ولایت در تنویر افکار، روشن کردن ضمیر و نشان دادن مسیر است. بسط تفکر ولی فقیه در جامعه، انتشار امواج روح‌بخش، الهام‌بخش، امیدبخش و تعالی‌بخش اندیشه اوست که شخصیت می‌سازد. انسجام حول کلام ولایت، مشارکت متعهدانه و انقلابی مستلزم قدرت شناخت صحیح است که هادیان سیاسی باید آن را ایجاد کنند.» وی با بیان اینکه خداوند واقعیت‌های قدرت فشار حداکثری و معمار آن شکست خورده و امروز ما شرط تعیین می‌کنیم. وقتی شرط تعیین کنید، شما پیروز هستید. با نقطه قوت و از موضع قدرت در مذاکرت حاضر می‌شویم. با عزت و اعتماد به نفس و از موضع یک پیروز حرف می‌زنیم.» فرمانده کل سپاه در پایان تأکید کرد: «رژیم صهیونیستی در محاصره قوای اسلام است و تحرکات تاکتیکی نمی‌تواند از نابودی‌اش جلوگیری کند. ما پیش می‌رویم و آنها پاسخ‌های لازم را دریافت می‌کنند و گام به گام به سمت نابودی پیش می‌روند.»

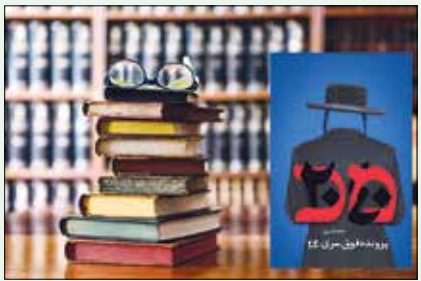
حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر عبدالله حاجی‌صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه نیز در این نشست، با تأکید بر اینکه نیروهای مسلح به هیچ وجه وارد دسته‌بندی‌های سیاسی نمی‌شوند، گفت: «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به‌عنوان نهاد پاسدار انقلاب و ارزش‌ها و دستاوردهای آن، در حفاظت از انقلاب و نظام اسلامی از هیچ کوششی دریغ نمی‌کند و دشمنان

بداندند که فضاسازی‌های آنها باعث انفعال ما نخواهد شد.» وی با بیان اینکه سپاه با هماهنگی و انسجام داخلی نسبت به تحرکات دشمن عمل می‌کند، افزود: «سپاه همچون گذشته در دفاع از انقلاب با بصیرت و آگاهی و محور قرار دادن رهنمودهای رهبر معظم انقلاب برای تحقق حضور حداکثری و ششوق‌انگیز مردم در انتخابات تلاش خواهد کرد.» وی با اشاره به تدوین دکترین رفتار سیاسی سپاه، گفت: «از مجموعه معاونت سیاسی، به ویژه برادر با سابقه و ارزشمند سردار دکتر جوانی تقدیر و تشکر می‌کنم؛ ایشان هم در تدوین دکترین رفتار سیاسی سپاه در هیئت اندیشه‌ورزی نمایندگی ولی فقیه زحمت زیادی کشیدند و هم در چارچوب آن عمل کردند و موفق هم عمل کردند.» نماینده ولی فقیه در سپاه در ادامه با بیان اینکه مواضع معاون سیاسی سپاه موضع مجموعه سپاه است، تصریح کرد: «در مسائل سیاسی هماهنگی خوبی در سپاه وجود دارد و آنچه معاون سیاسی اعلام می‌کند، همان چیزی است که مجموعه سپاه و نمایندگی ولی فقیه به‌عنوان متولی این امر درباره آن اتفاق نظر دارند.» حجت‌الاسلام دکتر حاجی‌صادقی در ادامه هدایت سیاسی را هدایت به دین دانست و با اشاره به نقش مهم هادیان سیاسی در سپاه، گفت: «در فرهنگ دینی سیاست و اخلاق مدقن توأم هستند و کسانی که در اخلاق موفق نباشند، در سیاست هم موفق نخواهند بود.» وی با اشاره به اهداف دشمن در مقابله با جمهوری اسلامی، خاطرنشان کرد: «تغییر ذائقه فرهنگی مردم، تغییر ذائقه سیاسی مسئولان نظام، ناکارآمد نشان دادن حاکمیت دینی و ناامید کردن مردم، از جمله هدف‌هایی است که از سوی دشمنان دنبال می‌شود.» نماینده ولی فقیه

کتاب صوتی پرونده فوق سری

بیست‌وسومین کتاب صوتی معاونت فرهنگی و تبلیغات نمایندگی ولی فقیه در سپاه با عنوان پرونده فوق سری ۲۰۴۰ منتشر شد.

کتاب «پرونده فوق سری» رمانی است که بر اساس اطلاعات واقعی از عملیات‌های رژیم صهیونیستی و ترورهای این رژیم و سیستم اطلاعاتی موساد به قلم «محمد قنبری» در انتشارات شهید کاظمی منتشر شده است. این رمان داستانی از جنایات رژیم صهیونیستی علیه بشریت به ویژه ایران از ترور دانشمندان هسته‌ای تا ترندهای بیوتروریسم و ربایش چهره‌های شاخص انقلاب است. در بخشی از این کتاب با هم می‌خوانیم: «در دفتر مرکزی رئیس بخش موساد ولوله‌ای به پا شده بود. فراخوانی برای تجمع تمامی افراد یهودی‌الاصل و بانفوذ صهیونیسم، مسئولین نمایندگی‌های اصلی موساد و مسئولان عالی رتبه یهود در سرتاسر دنیا داده شد. به صورت کاملاً محرمانه و سری در قالب دعوتی عجیب و بی‌سابقه! شخصیت‌ها به همراه خانواده‌شان به همایشی در اورشلیم دعوت شدند...» کتاب صوتی «پرونده فوق سری» از پایگاه اینترنتی فرهنگیاران farhangyaran.com و پورتال پاسدار در دسترس است.

حسن ابراهیمی

خبرنگار

فرمانده کل سپاه گفت: «امروز به نقطه‌ای رسیده‌ایم که در نبرد هسته‌ای، جدال تحریم و جنگ سیاسی و حتی مقابله نظامی، هر استراتژی‌ای که دشمن انتخاب کند، ما پیروزیم. ما حتی از تصور اینکه آسیب ببینیم هم عبور کرده‌ایم.»

به گزارش خبرنگار صبح صادق، سردار سرلشکر حسین سلامی، فرمانده کل سپاه در نشست مشترک مسئولان سیاسی نیروهای مسلح که به صورت محدود و ارتباط تصویری با رده‌های مختلف برگزار شد، با بیان اینکه در یکی از فرازهای برجسته و سرنوشت‌ساز انقلاب و یکی از مقاطع تعیین‌کننده تاریخ اسلام و ایران قرار داریم، گفت: «به این حقیقت رسیده‌ایم که در هر زمانی و امروز بیش از هر زمانی هیچ راهی جز قدرتمند شدن و قوی بودن ضامن بقا و حیات، استقلال، عزت و کرامت ما نیست. مادامی که دشمن فعال است و عمل می‌کند، جز بر کشیدن مششیرها از نیام راهی برای بقا باقی نمی‌ماند و جز در میدان جهاد قوی نمی‌شویم.» وی با اشاره به اینکه باید معادلات و ابزارهای پیروزی را بسازیم، تصریح کرد: «بصیرت نافذ، درک عمیق، ژرفای در اعتماد و باور، پایه‌های شخصیت یک ملت را می‌سازند؛ از این رو شکست و پیروزی مربوط به ابزارها نیستند، بلکه مربوط به اعتقادات درونی و کمیت استحکام قلب‌ها، روح‌ها و عقیده‌هاست. ملتی که در باورها سست شود، قطعاً سرنوشت نبرد را به دست دشمن خواهد سپرد. ملتی که در اعتقادات قوی باشد، در هیچ جنگی نمی‌بازد.» فرمانده کل سپاه راز موفقیت‌های چهل

آمادگی بیمارستان‌های سپاه

معاون سلامت سپاه گفت: «شرایط پیش آمده در روزهای اخیر موجب شد تا تخت‌های بستری بیمارستان‌های سپاه را به‌ویژه در تهران برای پذیرش بیماران کرونایی دو برابر کنیم.»

سردار دکتر احمد عبداللهی، معاون سلامت، آموزش پزشکی و دفاع زیستی سپاه درباره اقدامات این معاونت در مقابله با موج چهارم ویروس کرونا، اظهار داشت: «مراکز درمانی و بهداشتی تابعه سپاه در آمادباش کامل هستند تا در صورت اعلام نیاز وزارت بهداشت، در در مان بیماران کرونایی به آنها کمک‌های لازم را ارائه دهند و ظرفیت‌های بیمارستان‌های سبار را هم آماده ارائه خدمات کرده‌ایم.» وی افزود: «احتمال سستی شرایط در اردیبهشت ماه وجود دارد و لذا در جهت آمادگی‌های لازم نیازهای بیمارستان‌ها احصا شده و در حال تأمین آنها هستیم.» سردار عبداللهی درباره تعطیلی عمل‌های غیر اورژانسی در بیمارستان‌ها هم گفت: «هرگاه شرایط ایجاب کند، عمل بیماران غیر اورژانسی در بیمارستان‌های سپاه تعطیل می‌شود تا ظرفیت بیشتری برای در مان بیماران کرونایی در اختیار قرار گیرد، البته در برخی بیمارستان‌ها باید سیاست عاری از کرونا را داشته باشیم که تدابیر لازم اتخاذ شده است.»

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی
صاحب امتیاز
معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه
مدیرمسئول:یدالله جوانی
سرمدیر:علی حیدری

شورای سیاست گذاری:
علی قاسمی،سیامکباقری،سعداللهزایری،
فرهادمهدوی،مهدی سعیدی،فتح الله پیرشان،
محمدرضامهدیار،اسماعیلی،حسین عبداللهی فر
دبیر تحریریه:سیدفخرالدین موسوی
مدیر فنی: محمد صالح نادری
صفحه آرا:علی اکبر هدایتی
عکاس: حامد گوردزی
ناظر چاپ:سعید قاسمی
چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۲۴۴۶(۰۲۱)
تلفن: ۷۷۴۶۰۱۰۰و ۷۷۴۶۰۲۱(۰۲۱)
ssweekly.ir
@ssweekly
info@ssweekly.ir
نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶
سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۹۹۵ | دوشنبه ۳۰ فروردین ۱۴۰۰

کتیبه سبز

خدیجه عاشق بود

خدیجه کوه محبت! خدیجه عاشق بود
برای بودن با تو، خدیجه لایق بود
نخست مؤمنه‌ای که نبی خطابت کرد
زنی که با تو به هر شیوه‌ای موافق بود
تو خود طبیب جهان بودی و برای تو
خدیجه، مادر زهرا طبیب حاذق بود
اگر چه زود مسافر شد و وداعت گفت
شریک خوب تو تا آخرین دقایق بود
زنی به خاطر چشمت گذشت از همه چیز
زنی که دغدغه‌اش گفتن حقایق بود
زنی که قلب صبورش به رنج عادت داشت
زنی که دشت نگاهش پر از شقایق بود
خدیجه پاک و مطهر... خدیجه مادر نور
خدیجه کوه محبت... خدیجه عاشق بود

وحیده افضل‌ی

جوان

جوان و حرفه ایده‌آل

محبوبه ابراهیمی

پژوهشگر سبک زندگی

تلاش فراوان برای قبولی در کنکور از دغدغه‌های مشترکی است که بسیاری از جوانان آن را تجربه می‌کنند و پس از چهار سال تحصیل در دانشگاه و هزینه وقت و احتمالاً پول، با اشتیاق فراوان آماده ورود به بازار کار می‌شوند.

جوانان دانش‌آموخته، خود را آماده نشستن پشت میز کار و استخدام در شغل‌های دولتی می‌دانند؛ اما دولت‌اعلام می‌کند که امکان استخدام وجود نداشته و حجم نیروی انسانی در مشاغل دولتی به حداکثر رسیده است! البته شغل‌های وجود دارند که جوان تحصیل کرده، لیاقت و توانایی خود را بالاتر از آنها دانسته و راضی به پذیرفتن آنها نمی‌شود!

مسئله مهم‌تر در این زمینه این است که جوان تحصیل کرده، اگر چه به صورت نظری علوم را فرا گرفته و در رشته خود متخصص شده است، اما در عمل مهارتی کسب نکرده و در واقع، فاقد مهارت کافی برای ورود به حرفه است. بدون شک، تخصص‌های فردی در کنار مهارت‌ها، تعهد کاری و خوش خدمتی فرد، فرصت‌های شغلی خوبی را برای او رقم زده و چشم‌انداز حرفه‌ای ایده‌آلی را برای او به همراه خواهد داشت.

صبحانه

شکر واقعی

شکرگزاری واقعی آن است که تمام اعضا و جوارح انسان، از دست و پا و گوش و قلب، برای آن هدفی که خدا آنها را خلق کرده، یعنی همان مقام عبودیت، به کار بيفتد. وقتی هدیه‌ای به شما می‌رسد، قدردانی واقعی زمانی صورت می‌گیرد که آن را به درستی استفاده کنید، نه اینکه فقط با زبان تشکر کنید.

تلاخد

سخنگوی وزارت دفاع آمریکا/

در حال خروج از افغانستان هستیم/ کارتنیست: عماد حبیب از اردن

داستان

وصیت

گردن می‌کشد و با احتیاط پشت خاکریز را دید می‌زند.

صورتش در هم می‌شود. لب‌های هر دو از تشنگی خشک و بی‌رنگ شده، نتوانسته بودند سحری بخورند.

– یا خدا چه خبره! تانک‌هاشون یکی دو تا هم نیست!

رضا که دلدارتر از اوست؛ با خونسردی خمپاره را سر لوله خمپاره‌انداز محکم می‌کند.

– تترس احمد جان... فرمانده اجازه بده، پودرشون می‌کنیم!

لبخند زیر سیبل‌های کم‌پشتش کش می‌آید. سر بلند می‌کند و به خورشید که درست وسط آسمان قرار گرفته نگاه می‌کند. عقربه‌های ساعت

مچی‌اش را دید می‌زند. – اذان گفتن احمد جون!

بی‌معطلی آستین‌هایش را بالا می‌دهد و با آب

سلامت

روزهداری و کرونا-۱

زهرا وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

پیروی از یک الگوی غذایی درست در ماه مبارک رمضان بسیار اهمیت دارد. امسال با توجه به شیوع بیماری کرونا رعایت الگوی غذایی سالم اهمیت چند برابری دارد. در ساعات روزهداری، گرسنگی می‌تواند در صورت رعایت نکردن اصول تغذیه صحیح در وعده سحر و افطار یا حذف یکی از وعده‌ها به ویژه وعده سحری، موجب تضعیف سیستم ایمنی بدن شده و احتمال ابتلا به بیماری کووید-۱۹ را افزایش دهد. بنابراین با رعایت تغذیه صحیح و مصرف منابع غذایی حاوی ویتامین‌های A، D، E، C و همچنین منابع غذایی حاوی آهن و روی و سلنیوم که برای عملکرد طبیعی سیستم ایمنی بدن و پیشگیری از ابتلا به بیماری کووید ۱۹ لازمند، در وعده‌های سحر و افطار از منابع غذایی ویتامین A (منابع گیاهی شامل انواع سبزی‌ها و میوه‌های زرد و نارنجی، مانند هویج، کدو حلوائی، موز و انواع مرکبات و منابع حیوانی، مانند زرده تخم مرغ، شیر و لبنیات) استفاده شود. منابع غذایی ویتامین D (ماهی‌های چرب، لبنیات و زرده تخم‌مرغ) نیز برای افزایش سطح ایمنی بدن مصرف شود. برای تأمین ویتامین E می‌توان از روغن‌های مایع، مانند کانولا، آفتابگردان و ذرت در طبخ غذا یا انواع آجیل، مانند فندق، بادام و گردو در فاصله وعده افطار تا شام استفاده کرد.

صادقانه

سخاوتمندترین مردم

پیامبر اکرم (ص) فرمودند: همانا سخاوتمندترین مردم آن کسی است که کمک کند به کسی که امیدبی به وی نداشته است و بخشنده‌ترین افراد آن شخصی است که نسبت به ظلم دیگری با آن که توان انتقام دارد، گذشت کند. صله رحم‌کننده‌ترین مردم و دید و بازدیدکننده نسبت به خویشان، آن کسی است که صله رحم کند با کسی که با او قطع رابطه کرده است.

رشادالقلوب، ج ۱، ص ۲۹

قبیله عشق

اسلام به این خون‌ها نیازمند است

در خاطرم هست که ماه مبارک رمضان بود، ولی هوای گرم تیرماه در اهواز نتوانست مانع از روزه گرفتن ما شود، با همه آن گرمای نفس‌گیر و طاقت‌فرسا، روزه گرفتن هم لذت و صفای خاص خودش را داشت. با تاریکی هوا نمازمان را در سکوت مطلق که همه منطقه را فرا گرفته بود، خواندیم. کسی نمی‌دانست دقایقی بعد در همین سکوت چه خون‌هایی بر زمین خواهد ریخت.

می‌دانم شاید گفتش آسان باشد، اما باورش برای کسانی که فضای شب‌های عملیات را حس نکرده‌اند، بسیار سخت است، اما واقعیتی است که نمی‌توان آن را انکار کرد. در این گیرودار بود که معلم شهید «محمد حسن نژاد» از آمل با شکم به روی زمین افتاد و با دست دنبال عینک خود بود که آن طرف‌تر پرتاب شده بود، عینک را از روی زمین برداشتم و به او دادم. با کمک شهید «ولی الله استرآبادی» او را از روی زمین بلند کردم، شکمش با تیر دوشکا پاره شده بود، لبخندی زد و با همان چهره مظلومانه و دوست‌داشتنی‌اش با صدای آرام گفت: «چیه دواتگر؟ ترس چیزی نشده. اسلام به این خون‌ها احتیاج دارد.» انگار که نه انگار گلوله دوشکا شکمش را شکاف داده و خلاصه او را به هر طریقی که بود به عقب آوردیم، اما چند روز بعد در بیمارستان به شهادت رسید.

به نقل از احمد دوانگر
جانباز دفاع مقدس

شهید سیدمحمد حسن نژاد در تاریخ یکم فروردین ۱۳۳۷ در شهرستان آمل و در خانواده‌ای ساده و متدین، چشم به جهان گشود. او معلمی ورزشکار و شجاع بود و از طریق بسجج به جبهه اعزام شد. در عملیات رمضان در منطقه شلمچه مورد اصابت قرار گرفت و پس از چند روز به شهادت رسید. مزار او در گلزار شهدای امام‌زاده ابراهیم واقع است.

حسن ختام

ردپایی از ما نمانده است

ردپایی از ما نمانده است. هرچند ما با روی برف عمر گذاشته‌ایم و این گذرگاه سخت و سرد زمستانی را به جان خریده‌ایم. هرچند از زهم‌ریر زندگی به خنکای بهار رسیده‌ایم، ولی انگار ردی از آمدن مان نمانده است. آقاچان! می‌دانم که از وجودمان باخبری، می‌دانم که خوب می‌دانی ما را روزگار سوار بر اسب تندروی خود کرده و به این‌جا رسانده است. حقیقتاً ما خود نخوaste‌ایم که اینجا باشیم، این را می‌شود از بی‌پاسخی چراهای زندگی‌مان فهمید. یا صاحب‌الزمان (عج) این با شما بودن است که جواب چراهای بی‌روح زندگی‌مان را جان می‌دهد. بیا و در این ماه رمضان روح ما را بزرگ‌تر کن!